

VERZEKERD VAN CIJFERS 2010

DUTCH INSURANCE INDUSTRY IN FIGURES

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Verzekerd van Cijfers 2010

Met Verzekerd van Cijfers beoogt het Verbond van Verzekeraars een statistisch beeld te schetsen van de omvang en de betekenis van de verzekeringsbedrijfstaking in Nederland. Hiernaast geeft Verzekerd van Cijfers een beeld van de economische en maatschappelijke omgeving waarin verzekeraars werkzaam zijn.

Verzekerd van Cijfers is een uitgave van het Verbond van Verzekeraars en opgesteld door het Centrum voor Verzekeringsstatistiek (CVS) met bijdragen van GfK PanelServices Benelux. De cijfers staan ook op de website van het Verbond van Verzekeraars (www.verzekeraars.nl). Deze editie van Verzekerd van Cijfers is weer bijgewerkt met de jongste cijfers.

Ofschoon uiterste zorg is besteed aan kwaliteit en geldigheid van de gegevens aanvaarden het CVS, GfK PanelServices Benelux en het Verbond van Verzekeraars geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventuele onjuistheden in de opgenomen cijfers. Suggesties voor toekomstige uitgaven, alsmede andere op- of aanmerkingen zijn welkom (info@verzekeraars-cvs.nl).

drs. H.J. Herbert
directeur

Dutch insurance industry in figures 2010

This publication is intended to provide a statistical impression of the scale and significance of the Dutch insurance industry. It also presents a picture of the economic and social context in which insurers operate.

Dutch insurance industry in figures is a publication of the Dutch Association of Insurers (Verbond van Verzekeraars) and has been compiled by the Centre for Insurance Statistics (CVS) with contributions of GfK PanelServices Benelux. The figures are also on the website of the Dutch Association of Insurers (www.verzekeraars.nl). This edition is revised.

Although the utmost care has been devoted to the quality and the validity of the data, the CVS, GfK PanelServices Benelux and the Dutch Association of Insurers accept no liability for the repercussions of any inaccuracies in the figures included. Suggestions for future publications and any other comments or remarks are welcome.

Inhoud

Contents

Voorwoord	3
Preface	

Inleiding	9
Introduction	

1 Bevolking	11
Population	

1.1	Kerngegevens bevolking	12
	Key figures population	
1.2	Bevolkingsprognose naar geslacht en leeftijd	14
	Population forecast by sex and age	
1.3	Loop van de bevolking	15
	Changes in the population	
1.4	Sterfte naar geslacht en leeftijd	16
	Mortality by sex and age	
1.5	Aantal huishoudens	17
	Number of households	
1.6	Beroepsbevolking naar geslacht en leeftijd	18
	Labour force by sex and age	
1.7	Levensverwachting in jaren	20
	Life expectancy	
1.8	Bevolking naar land	21
	Population by country	
1.9	Levensverwachting bij geboorte	22
	Life expectancy at birth	

2 Economische gegevens	24
Economic data	

2.1	Kerngegevens economie	26
	Key figures economic data	
2.2	Nationaal inkomen	28
	National income	

2.3	Spaarsaldi en consumptief krediet	29
	Savings deposits and consumers credit	
2.4	Uitgaven aan verzekeringen naar grootte van huishoudens	30
	Spending on insurance by size of households	
2.5	Consumentenprijsindex	32
	Consumer price index	
2.6	Dividend op gewone aandelen	33
	Dividend on ordinary shares	
2.7	Rendementsmaatstaven	34
	Yield value	
2.8	Premies per sociale verzekering, betalende sector en bijdragen van de overheid	35
	Premiums by type of social security scheme and government contribution	
2.9	Sociale zekerheid	36
	Social security	
2.10	Ontwikkeling aantal uitkeringen	37
	WIA/WAO/WAZ/WAJONG	
	Number of WIA/WAO/WAZ/WAJONG benefits	
2.11	Uitkeringen WIA/WAO/WAZ/WAJONG naar diagnose	38
	WIA/WAO/WAZ/WAJONG benefits by diagnosis	
2.12	Beursindices	39
	Stock exchange indices	
2.13	Reële economische groei en bruto binnenlands product in enkele EU-Landen	40
	Real economic growth and gross domestic product in some EU countries	
2.14	Bruto premie-inkomen naar land	42
	Gross premium income by country	

3 Algemeen	43
General	

3.1	Kerngegevens algemeen	44
	Key figures general overview	
3.2	Aantal aanbieders en bruto premie-inkomen	46
	Number of non-life and life insurance companies and pension funds and their gross premium income	

3.3	Tien grootste verzekeringsconcerns <i>Ten largest Insurance groups</i>	47	5.2	Premie-inkomen van schadeverzekerings- maatschappijen <i>Premium income of non-life insurance companies</i>	62
3.4	Uitkeringen, bruto geboekt naar sector <i>Benefits, gross written by class</i>	48	5.3	Bruto geboekte premie per polis <i>Gross premium written per policy of some non-life insurance categories</i>	63
3.5	Resultaten technische rekening <i>Technical account results</i>	49	5.4	Geleden schade <i>Gross and net incurred damage</i>	64
4	Verkoop verzekeringen <i>Sale of insurances</i>	50	5.5	Bruto premievolumes schadeverzekeringen in enkele EU-landen <i>Gross non-life insurance premiums in some EU countries</i>	65
4.1	Penetratiegraad van verzekeringen per distributiekanaal <i>Penetration of insurances by distribution channel</i>	51	5.6	Balans van schadeverzekeringsmaatschappijen <i>Balance sheet of non-life insurance companies</i>	66
4.2	Distributiekanaal per productgroep van particuliere verzekeringen, 2008 <i>Distribution channel of family insurance by product group, 2008</i>	52	5.7	Beleggingen van schadeverzekerings- maatschappijen <i>Investments of non-life insurance companies</i>	67
4.3	Premievolume per distributiekanaal <i>Gross premium income by distribution channel</i>	53	5.8	Ontwikkeling van de gemiddelde bedragen van enkele veelvoorkomende schaden <i>Trend in average amount for a number of common claims</i>	68
4.4	Tussenpersonen <i>Intermediaries</i>	54	5.9	Claimfrequentie van enkele veelvoorkomende schaden <i>Claim frequency for a number of common claims</i>	69
4.5	Assurantiekantoren naar rechtsvorm <i>Insurance offices by legal form</i>	55	6	Brand	71
4.6	Assurantiekantoren naar grootte <i>Insurance offices by number of employees</i>	56		Fire	
4.7	Gemiddelde kosten per assurantiekantoor <i>Average costs per insurance office</i>	57	6.1	Kerngegevens Brand <i>Key figures fire</i>	72
4.8	Gemiddelde ontvangsten per assurantiekantoor <i>Average receipts per insurance office</i>	58	6.2	Top 25 brandverzekeraars in Nederland <i>Top 25 fire insurers in the Netherlands</i>	74
4.9	Samenstelling provisie-inkomen uit schadeverzekeringen <i>Composition of non-life commission</i>	59	6.3	Woningvoorraad en nieuwbouwwoningen <i>Housing stock and newly built</i>	75
5	Schadeverzekeringen <i>Non-life insurance</i>	60	6.4	Branden en brandschade <i>Fires and fire damage</i>	76
5.1	Technische voorzieningen schadeverzekerings- maatschappijen <i>Gross technical provisions of non-life insurance companies</i>	61	6.5	Branden naar oorzaak <i>Fires by cause</i>	77

6.6	Branden met schade boven 1 miljoen euro Fires with claims exceeding 1 million euro	78	8.5	Kerngegevens Reis en hulpverlening Key figures travel insurance and assistance	100
7	Vervoer Transport	79	8.6	Beroepsziekten Occupational diseases	101
7.1	Kerngegevens Motor Key figures motor vehicles	80	9	Zorg Health	103
7.2	Kerngegevens Transport Key figures transportation	82	9.1	Kerngegevens inkomensderving Key figures loss of income	104
7.3	Top 25 motorrijtuigenverzekeraars in Nederland Top 25 motor vehicles insurers in the Netherlands	83	9.2	Balans van ziektekostenverzekeraars Balance sheet of health care insurance companies	106
7.4	Top 25 transportverzekeraars in Nederland Top 25 transportation insurers in the Netherlands	84	9.3	Top 25 ziektekostenverzekeraars in Nederland Top 25 health insurers in the Netherlands	107
7.5	Vervoersmodaliteit Kilometres travelled	85	9.4	Top 25 inkomensverzekeraars in Nederland Top 25 loss of income insurers in the Netherlands	108
7.6	Motorrijtuigenpark Motor vehicles	86	9.5	Uitgaven van de zorgsector Expenditure of the health care sector	109
7.7	Verkoop van nieuwe motorvoertuigen Sales of new motor vehicles	87	9.6	Financiering van de zorgsector Financing of the health care sector	110
7.8	Geregistreerde diefstallen van motorvoertuigen Registered thefts of motor vehicles	88	9.7	Huisartsen, specialisten, tandartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen, ziekenhuisbedden GPs, specialists, dentists, physiotherapists, accoucheurs/obstetricians, hospital beds	111
7.9	Uitgekeerde claims Waarborgfonds Claims paid out by Guarantee Fund	89	9.8	Contacten met huisarts, specialist en tandarts Visits to GP, specialist and dentist	112
7.10	Dodelijke slachtoffers van verkeersongevallen Casualties of road accidents	90	9.9	Ziekteverzuim particuliere bedrijven Absenteeism in private companies	113
7.11	Slachtoffers van verkeersongevallen Victims of traffic accidents by traffic participation	91	10	Levensverzekeringen Life insurance	114
8	Overig Schade Other Non-life	93	10.1	Kerngegevens Leven Key figures life	115
8.1	Kerngegevens algemene Aansprakelijkheid Key figures general liability	94	10.2	Bruto premie-inkomen Leven, 2008 Gross premium income life, 2008	116
8.2	Kerngegevens Rechtsbijstand Key figures legal expenses	96	10.3	Top 25 levensverzekeraars in Nederland Top 25 life insurers in the Netherlands	117
8.3	Top 25 aansprakelijkheidsverzekeringen in Nederland Top 25 general liability insurers in the Netherlands	98			
8.4	Top 25 rechtsbijstandverzekeraars in Nederland Top 25 legal expenses insurers in the Netherlands	99			

10.4	Balans van levensverzekeringsmaatschappijen <i>Balance sheet of life insurance companies</i>	118	12.4	Penetratiegraad verzekeringen per regio <i>Penetration of insurances by region</i>	134
10.5	Beleggingen van levensverzekeringsmaatschappijen <i>Investments of life insurance companies</i>	119	12.5	Penetratiegraad hypotheeklen per inkomensklasse <i>Penetration of mortgages by income group</i>	135
10.6	Verzekerde kapitalen en renten <i>Capital sum insurance and annuities insured</i>	120	12.6	Penetratiegraad hypotheekvormen <i>Penetration of mortgages by type</i>	136
10.7	Binnenlandse productie nieuwe individuele levensverzekeringen <i>Production of new domestic individual life insurance</i>	121	12.7	Verzekeringsfraude <i>Insurance fraud</i>	137
11	Pensioenen <i>Pensions</i>	122	12.8	Klachten over levensverzekeringen <i>Complaints about life insurance</i>	138
11.1	Kerngegevens pensioenfondsen <i>Key figures pension funds</i>	123	12.9	Klachten over pensioenverzekeringen <i>Complaints about pension insurance</i>	139
11.2	Premie-inkomen van pensioenfondsen <i>Premium income of pension funds</i>	124	12.10	Klachten over schadeverzekeringen <i>Complaints about non-life insurance</i>	140
11.3	Uitkeringen van pensioenfondsen <i>Benefits of pension funds</i>	125	12.11	Klachten over zorgverzekeringen <i>Complaints about health care insurance</i>	141
11.4	Balans van pensioenfondsen <i>Balance sheet of pension funds</i>	126	Veelvoorkomende begrippen Definitions	143	
11.5	Beleggingen van pensioenfondsen <i>Investments of pension funds</i>	127	Trefwoordenregister Index	152 159	
11.6	Aantal verzekerden bij pensioenfondsen <i>Number of insured: pension funds</i>	128	Bronnen Sources	164	
11.7	Pensioenregelingen bij pensioenfondsen <i>Pension schemes of pension funds</i>	129			
12	Consument en verzekering Consumer and insurance	130			
12.1	Penetratiegraad verzekeringen per leeftijdscategorie van de hoofdkostwinner <i>Penetration of insurances by age of main wage earner</i>	131			
12.2	Penetratiegraad verzekeringen per inkomenscategorie <i>Penetration of insurances by income group</i>	132			
12.3	Penetratiegraad verzekeringen per soort huishouden <i>Penetration of insurances by type of household</i>	133			

Inleiding

Nadat in 2008 de kredietcrisis toesloeg en uitmondde in een recessie, vond in 2009 economisch herstel plaats. De weg omhoog werd wereldwijd vooral in de tweede helft van 2009 gevonden, maar was in Nederland niet voldoende om een positieve groei van de reële economie over geheel 2009 te bereiken. Niettemin steeg de solvabiliteit van verzekeraars weer, gingen de beurskoersen omhoog en is de uitgangspositie voor verzekeraars aan het begin van 2010 aanzienlijk beter dan het jaar ervoor.

Levensverzekeringen

Na het historische dieptepunt van 2008, behaalt de sector Leven in 2009 weer een positief resultaat. Voor een belangrijk deel komt dit door de stijging van de beurskoersen, die op diverse manieren doorwerkt in het resultaat van verzekeraars. De doorwerking van de recessie op de individuele portefeuille zien we terug in het stagneren van de woningmarkt en resulteert waarschijnlijk ook in een afname van het sparen voor de oude dag. Door verandering in de fiscale wetgeving in het verleden neemt de koopsomproductie van direct ingaande lijfrenten eveneens af. De branche heeft ook nog steeds last van reputatieschade als gevolg van de discussie over de beleggingsverzekeringen. Verder spelen de felle concurrentie in de branche en toenemende concurrentie vanuit andere branches een grote rol. Tezamen resulteren deze factoren in een afnemend premievolume bij individuele verzekeringen, terwijl de premieomzet bij de collectieve verzekeringen stabiliseert.

Introduction

After the credit crunch struck and then developed into a recession in 2008, the economy started to recover by 2009. Globally, things started moving in the right direction again, especially in the second half of 2009, however in the Netherlands this was not sufficient for achieving growth of the real economy over the entire of the year. Nonetheless, the solvability of insurers increased again, stock exchanges started improving, and at the start of 2010 the initial position for insurers was considerably better than the year before.

Life insurance

After the historic low of 2008, the Life sector achieved positive results again in 2009. This is mainly due to prices on stock exchanges rising, which affects the insurers' results in various ways. The impact of the recession on individual budgets can be seen in the stagnation of the property market and will likely also result in reduced retirement savings. Due to past changes in tax laws, single premium production of immediate annuities is also diminishing. In addition, the sector is still affected by its damaged reputation as a result of discussions about investment insurances. Fierce competition across the sector and increasing competition from other sectors also play a major role. Together, these factors have resulted in a diminishing premium volume for individual insurances, whereas premium turnover is stabilising for the collective insurances.

Schadeverzekeringen

Ondanks de grote economische schommelingen, ontwikkelen de schadebranches zich relatief rustig. In 2008 was sprake van een terugval in het resultaat, maar dit kwam slechts voor een deel door de kredietcrisis. Het beeld paste goed in de conjunctuurcyclus van schadeverzekeraars, die zich grotendeels onafhankelijk van de macro-economische conjunctuur ontwikkelt. In 2009 stabiliseert het resultaat, maar dit komt voor een deel door de gestegen beleggingsopbrengsten; de netto combined ratio laat een stijging zien. Het premievolume van Schade stijgt licht. Deze stijging vindt vooral plaats bij Brand en Transport. Motor laat een lichte afname van het premievolume zien. In alle branches staan de premies onder druk als gevolg van sterke concurrentie. Hierdoor richten verzekeraars zich op de efficiëntie, wat terug te zien is in dalende bedrijfskosten.

Zorgverzekeringen

Het resultaat van ziektekostenverzekeraars is voor het eerst sinds 2006 positief. De introductie van het nieuwe zorgstelsel in 2006 zorgde onder andere voor sterke concurrentie op de premie, waardoor het resultaat aanvankelijk negatief werd. Na premie- en dekkingsaanpassingen door verbeterd inzicht in risico's sloeg het resultaat in 2009 om. Bij Inkomen zien we de tegenovergestelde ontwikkeling. Het resultaat daalt, maar blijft wel positief. Door het vrijvallen van de schadevoorzieningen van inmiddels niet meer bestaande producten, werd het resultaat in het verleden sterk geflatteerd. Inmiddels worden de gevolgen van de sterke concurrentie en de oplopende schade steeds beter zichtbaar, wat het resultaat drukt.

Non-life insurance

Despite the major economic fluctuations, the non-life sectors have been developing relatively steadily. Although results dropped in 2008, this was only partly due to the credit crunch. The picture fits in well with the business cycle of non-life insurers, which mainly develops independently of the macro-economic cycle. The results stabilised in 2009, but this is partly due to the fact that investment results have improved; the net combined ratio has gone up. The non-life premium volume is slightly on the rise. This increase is most notable in Fire and Transport. Motor vehicles shows a slight drop of premium volume. Premiums are under pressure across all the sectors due to heavy competition. This ensures that insurance companies focus on efficiency, which results in diminishing operating costs.

Accident and Health insurance

For the first time since 2006, the results of Health insurers are positive. The introduction of the new healthcare system in 2006 resulted in heavy competition in terms of premiums, among other things, with the effect that initially results were negative. After adjustments to premiums and coverage on the basis of improved understanding of risks, the results turned around in 2009. The opposite development can be seen in Income: the results are declining, but still continue to be positive. Expiring claims provisions of products that now no longer exist used to improve results in the past. Currently, the consequences of the fierce competition and increasing claims are becoming more visible, bringing results down.

Hoofdstuk 1 **Bevolking**

Population

1.1	Kerngegevens bevolking _____	12	
	Key figures population		
1.2	Bevolkingsprognose naar geslacht en leeftijd _____	14	
	Population forecast by sex and age		
1.3	Loop van de bevolking _____	15	
	Changes in the population		
1.4	Sterfte naar geslacht en leeftijd _____	16	
	Mortality by sex and age		
1.5	Aantal huishoudens _____	17	
	Number of households		
1.6	Beroepsbevolking naar geslacht en leeftijd _____	18	
	Labour force by sex and age		
1.7	Levensverwachting in jaren _____	20	
	Life expectancy		
1.8	Bevolking naar land _____	21	
	Population by country		
1.9	Levensverwachting bij geboorte _____	22	
	Life expectancy at birth		

Tabel 1.1 **Kerngegevens bevolking**

Key figures population

	2007	2008	2009	2010 ⁴	2020 ¹	2030 ¹	
	<i>dzd</i>						'000
Totale bevolking (op 1 januari)	16 358	16 405	16 486	16 578	17 014	17 380	Total population (at January 1st)
< 20 jaar	% 24,2	24,0	23,9	23,7	22,1	21,4	< 20 years
20 - 64 jaar	61,3	61,3	61,1	61,0	58,2	55,0	20 - 64 years
> 65 jaar	14,5	14,7	15,0	15,3	19,74698	23,6	> 65 years
	<i>dzd</i>						'000
Allochtonen ²	3 170	3 215	3 288	3 362	3 791	4 238	Immigrants ²
- eerste generatie	1 601	1 619	1 662	1 703	1 872	2 076	first generation
- tweede generatie	1 569	1 596	1 626	1 659	1 920	2 162	second generation
Migratie-overschot ³	-5,8	25,7	36,5	3,6	13,9	14,3	Net out-migration ³
Levensverwachting bij geboorte							Life expectancy at birth
- mannen	<i>jaren</i> 78,0	78,3	78,6	78,7	80,3	81,4	- men (years)
- vrouwen	82,3	82,3	82,5	82,6	83,3	84,1	- women
Gemiddeld aantal personen per huishouden	2,25	2,24	2,23	2,22	2,14	2,09	Average number of persons per household
Levendgeborenen (per 10 000 inw.)	111	112	112	108	108	109	Live births (per 10 000 inhabitants)
Aantal jongens per 1 000 meisjes	1 043	1 056					Boys per 1 000 girls born
Overledenen (per 10 000 inw.)	84	82	81	83	92	106	Deaths (per 10 000 inhabitants)
Beroepsbevolking (jaargemiddelde)	<i>dzd</i> 7 603	7 714	7 753				Labour force (annual average) '000
Leerlingen/studenten							Pupils and students
Totaal alle onderwijssoorten ⁵	3 767	3 781					Total of all types of education ⁵

Bron: CBS

¹ Bevolkingsprognose 2009 middenvariant, respectievelijk allochtonenprognose 2009, middenvariant.

² Allochtonen volgens de 'standaarddefinitie'. Personen worden gerekend tot allochtonen van de eerste generatie als zijzelf en ten minste één van de ouders in het buitenland zijn geboren. Allochtonen behorende tot de tweede generatie zijn personen die zelf in Nederland zijn geboren en van wie beide ouders in het buitenland zijn geboren.

³ Inclusief administratieve correcties.

⁴ Voorlopige cijfers.

⁵ Door OCW en LNV bekostigd onderwijs inclusief educatie en Open Universiteit.

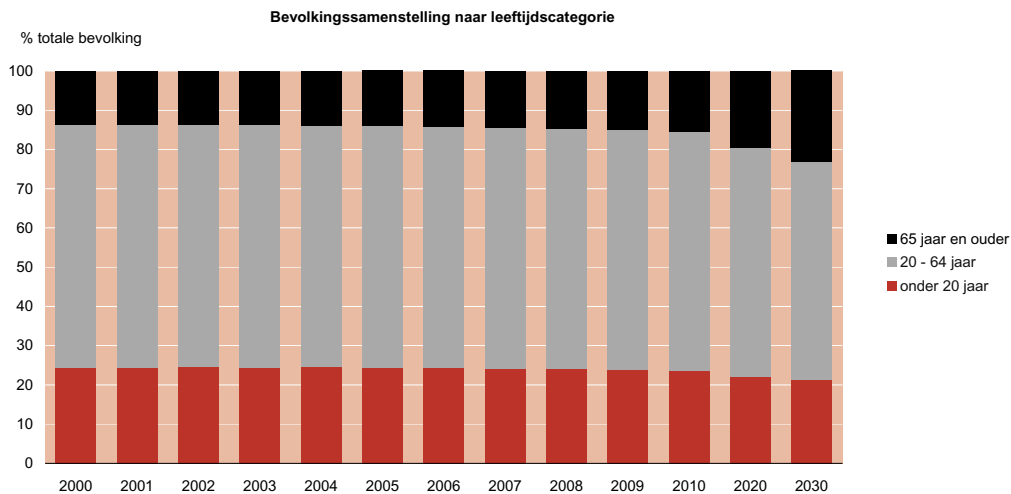
¹ Population forecasts 2009 medium variant and forecasts of foreign population 2009 medium variant.

² Immigrants according to the standard definition. First generation immigrants are defined as persons born outside the Netherlands having one or both parents who were also born outside the Netherlands. Second generation immigrants are defined as persons born in the Netherlands having both parents born abroad.

³ Including administrative corrections.

⁴ Provisional figures.

⁵ Education financed by the government including adult education and Open university.

Tabel 1.2 **Bevolkingsprognose naar geslacht en leeftijd**

Population forecast by sex and age

	2009	2010	2020	2030	2040	2050	
<i>dzd</i>							<i>'000</i>
Totaal	16 481	16 536	17 014	17 380	17 474	17 343	Total
< 10 jaar	1 943	1 922	1 805	1 885	1 880	1 833	< 10 years
10 - 19 jaar	1 992	1 998	1 948	1 837	1 917	1 914	10 - 19 years
20 - 39 jaar	4 228	4 171	4 163	4 271	4 150	4 142	20 - 39 years
40 - 64 jaar	5 845	5 907	5 739	5 285	5 045	5 205	40 - 64 years
≥ 65 jaar	2 473	2 538	3 360	4 102	4 482	4 249	≥ 65 years
Mannen	8 149	8 176	8 415	8 584	8 607	8 527	Men
< 10 jaar	993	982	922	964	962	938	< 10 years
10 - 19 jaar	1 018	1 022	995	938	980	979	10 - 19 years
20 - 39 jaar	2 122	2 090	2 084	2 136	2 072	2 068	20 - 39 years
40 - 64 jaar	2 943	2 973	2 864	2 620	2 491	2 568	40 - 64 years
≥ 65 jaar	1 072	1 109	1 550	1 926	2 102	1 974	≥ 65 years
Vrouwen	8 332	8 360	8 599	8 797	8 867	8 816	Women
< 10 jaar	949	940	882	921	918	894	< 10 years
10 - 19 jaar	974	976	953	899	937	935	10 - 19 years
20 - 39 jaar	2 106	2 080	2 079	2 135	2 078	2 074	20 - 39 years
40 - 64 jaar	2 902	2 934	2 875	2 665	2 553	2 637	40 - 64 years
≥ 65 jaar	1 401	1 430	1 810	2 177	2 380	2 275	≥ 65 years

Bron: CBS

Tabel 1.3 **Loop van de bevolking****Changes in the population**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>personen</i>							<i>people</i>
Bevolking, primo	16 258 032	16 305 526	16 334 210	16 357 992	16 405 399	16 485 787	Population, primo
Levendgeborenen	194 007	187 910	185 057	181 336	184 634	184 824	Live births
Overledenen	136 553	136 402	135 372	133 022	135 136	134 174	Deaths
Geboorte-overschot ¹	57 454	51 508	49 685	48 314	49 498	50 650	Natural increase in population ¹
Immigratie	94 019	92 297	101 150	116 819	143 516	147 308	Immigration
Emigratie ²	110 235	119 725	132 470	122 576	117 779	110 830	Emigration ²
Migratiesaldo	-16 216	-27 428	-31 320	-5 757	25 737	36 478	Net external migration
Totale bevolkingsgroei ³	47 494	28 684	23 782	47 407	80 388	91 825	Total population growth ³
Bevolking, ultimo ⁴	16 305 526	16 334 210	16 357 992	16 405 399	16 485 787	16 577 612	Population, ultimo ⁴

Bron: CBS

¹ Geboorte-overschot is aantal levendgeborenen min de overledenen.² Emigratie inclusief saldo administratieve correcties.³ Totale bevolkingsgroei is geboorteoverschot plus saldo buitenlandse migratie plus saldo correcties.⁴ Bevolking einde van jaar is bevolking aan begin van jaar plus totale bevolkingsgroei.¹ Natural increase in population: live births less deaths.² Emigration including net administrative corrections.³ Total population growth: natural increase plus net external migration and net corrections.⁴ Population at year end: the population at the beginning of the year plus total population growth.

Tabel 1.4 **Sterfte naar geslacht en leeftijd**

Mortality by sex and age

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>personen</i>						<i>people</i>
Totaal	136 553	136 402	135 372	133 022	135 136	134 235	Total
< 10 jaar	1 127	1 209	1 086	961	914	933	< 10 years
10 - 19 jaar	379	360	321	346	302	305	10 - 19 years
20 - 39 jaar	2 428	2 316	2 171	2 092	2 035	1 877	20 - 39 years
40 - 64 jaar	22 120	21 421	21 400	21 048	21 551	21 359	40 - 64 years
≥ 65 jaar	110 499	111 096	110 394	108 575	110 334	109 761	≥ 65 years
Mannen	66 359	66 362	65 294	64 797	64 902	65 365	Men
< 10 jaar	644	665	619	560	493	518	< 10 years
10 - 19 jaar	255	223	196	211	178	187	10 - 19 years
20 - 39 jaar	1 537	1 412	1 372	1 325	1 291	1 176	20 - 39 years
40 - 64 jaar	13 194	12 640	12 591	12 317	12 550	12 495	40 - 64 years
≥ 65 jaar	50 729	51 422	50 516	50 384	50 390	50 989	≥ 65 years
Vrouwen	70 194	70 040	70 078	68 225	70 234	68 870	Women
< 10 jaar	483	544	467	401	421	415	< 10 years
10 - 19 jaar	124	137	125	135	124	118	10 - 19 years
20 - 39 jaar	891	904	799	767	744	701	20 - 39 years
40 - 64 jaar	8 926	8 781	8 809	8 731	9 001	8 864	40 - 64 years
≥ 65 jaar	59 770	59 674	59 878	58 191	59 944	58 772	≥ 65 years

Bron: CBS

Tabel 1.5 **Aantal huishoudens**
naar grootte per 1 januari

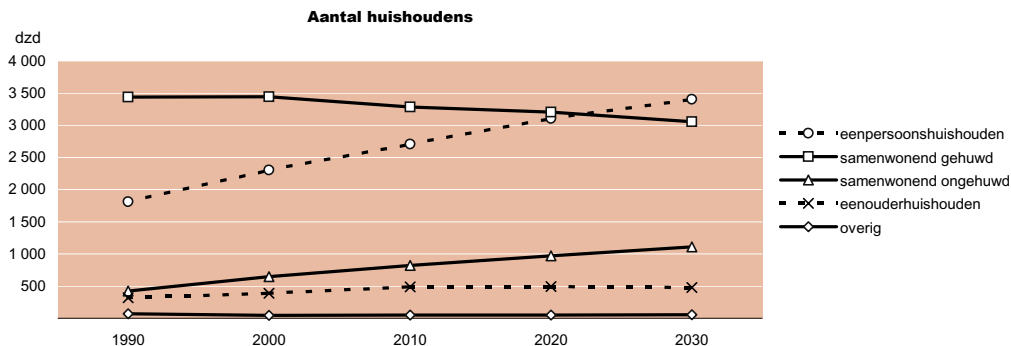
**Number of households by size
as at January 1st**

	2007	2008	2009	2010 ¹	2020 ¹	2030 ¹	
<i>dzd</i>							<i>'000</i>
Totaal	7 191	7 242	7 313	7 355	7 860	8 196	Total
Eenpersoonshuishouden	2 537	2 571	2 619	2 640	3 009	3 340	Single-person household
Meerpersoonshuishouden	4 654	4 671	4 693	4 715	4 851	4 855	Multi-person household
Samenwonend paar	4 146	4 155	4 166	4 184	4 280	4 281	Couple
- gehuwd	3 369	3 355	3 346	3 346	3 256	3 128	- married
- niet-gehuwd	777	800	820	838	1 024	1 153	- non-married
Eenouderhuishouden	459	466	475	481	517	517	Single parent
Overige	49	51	52	50	54	57	Other
Gemiddeld aantal personen per huishouden	<i>x1</i> 2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	Average number of people per household

Bron: CBS

¹ Huishoudensprognose 2009.

¹ Household forecast 2009.

Tabel 1.6 **Beroepsbevolking naar geslacht en leeftijd****Labour force by sex and age**

Jaar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Year
	<i>dzd</i>						'000
Totaal	7 398	7 401	7 486	7 603	7 714	7 753	Total
15 - 24 jaar	876	842	846	870	894	884	15 - 24 years
25 - 34 jaar	1 882	1 827	1 789	1 755	1 740	1 726	25 - 34 years
35 - 44 jaar	2 137	2 155	2 171	2 173	2 172	2 129	35 - 44 years
45 - 54 jaar	1 745	1 784	1 836	1 882	1 925	1 972	45 - 54 years
55 - 64 jaar	758	793	844	924	982	1 041	55 - 64 years
Mannen totaal	4 314	4 283	4 276	4 299	4 332	4 310	Total men
15 - 24 jaar	467	448	452	464	481	470	15 - 24 years
25 - 34 jaar	1 038	993	964	942	929	915	25 - 34 years
35 - 44 jaar	1 244	1 245	1 238	1 219	1 209	1 173	35 - 44 years
45 - 54 jaar	1 045	1 059	1 069	1 076	1 090	1 105	45 - 54 years
55 - 64 jaar	521	538	554	597	623	646	55 - 64 years
Vrouwen totaal	3 084	3 117	3 210	3 304	3 382	3 443	Total women
15 - 24 jaar	409	395	395	405	414	414	15 - 24 years
25 - 34 jaar	844	834	826	813	811	811	25 - 34 years
35 - 44 jaar	893	910	934	954	962	956	35 - 44 years
45 - 54 jaar	701	724	767	806	836	867	45 - 54 years
55 - 64 jaar	237	255	290	326	360	395	55 - 64 years

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>dzd</i>							'000
Totaal							Total
Totaal beroepsbevolking	7 398	7 401	7 486	7 603	7 714	7 753	Total labour force
- waarvan werknemers	6 018	5 998	6 131	6 292	6 428	6 417	- of which employees
- waarvan zelfstandigen	901	919	943	966	982	956	- of which self-employed
- waarvan werklozen	479	483	413	344	304	379	- of which unemployed
Totaal niet-beroepsbevolking	3 527	3 539	3 465	3 360	3 256	3 217	Total non-labour force
<i>%</i>							%
Bruto arbeidsparticipatie	67,7	67,7	68,4	69,4	70,3	70,7	Gross workforce participation
Netto arbeidsparticipatie	63,3	63,2	64,6	66,2	67,5	67,2	Net workforce participation
<i>dzd</i>							'000
Mannen							Men
Totaal beroepsbevolking	4 314	4 283	4 276	4 299	4 332	4 310	Total labour force
- waarvan werknemers	3 451	3 408	3 434	3 475	3 516	3 465	- of which employees
- waarvan zelfstandigen	617	637	651	670	674	650	- of which self-employed
- waarvan werklozen	246	238	191	153	141	195	- of which unemployed
Totaal niet-beroepsbevolking	1 202	1 233	1 241	1 219	1 184	1 202	Total non-labour force
<i>%</i>							%
Bruto arbeidsparticipatie	78,2	77,6	77,5	77,9	78,5	78,2	Gross workforce participation
Netto arbeidsparticipatie	73,7	73,3	74,0	75,1	76,0	74,7	Net workforce participation
<i>dzd</i>							'000
Vrouwen							Women
Totaal beroepsbevolking	3 084	3 117	3 210	3 304	3 382	3 443	Total labour force
- waarvan werknemers	2 567	2 590	2 697	2 817	2 912	2 953	- of which employees
- waarvan zelfstandigen	284	282	291	297	307	306	- of which self-employed
- waarvan werklozen	233	245	222	190	162	184	- of which unemployed
Totaal niet-beroepsbevolking	2 325	2 305	2 224	2 141	2 072	2 015	Total non-labour force
<i>%</i>							%
Bruto arbeidsparticipatie	57,0	57,5	59,1	60,7	62,0	63,1	Gross workforce participation
Netto arbeidsparticipatie	52,7	53,0	55,0	57,2	59,0	59,7	Net workforce participation

Tabel 1.7 **Levensverwachting in jaren**
naar geslacht en leeftijd (periode-overlevingstafels)¹
bij het bereiken van de leeftijd van

**Life expectancy by sex and age
(period life expectancy tables)¹
at the age of**

	geboorte birth	1,5 jaar years	10,5 jaar years	20,5 jaar years	50,5 jaar years	65,5 jaar years	80,5 jaar years	
<i>in jaren</i>								<i>in years</i>
Mannen								Men
1950	70,3	71,0	62,7	53,1	25,4	13,7	5,6	1950
1975	71,5	70,8	62,2	52,5	24,4	13,2	5,9	1975
2000	75,5	74,5	65,6	55,8	27,3	15,0	6,3	2000
2007	78,0	76,9	68,0	58,1	29,3	16,6	7,0	2007
2008 ²	78,6	77,4	68,5	58,7	29,8	17,0	7,3	2008 ²
2009 ²	78,6	77,4	68,5	58,7	29,8	17,0	7,3	2009 ²
2025 ²	80,9	79,7	70,8	60,9	31,9	18,7	8,3	2025 ²
2050 ²	83,2	81,9	72,9	63,0	33,8	20,2	9,2	2050 ²
Vrouwen								Women
1950	72,6	72,9	64,4	54,7	26,5	14,2	5,8	1950
1975	77,7	77,0	68,2	58,4	29,7	16,8	7,0	1975
2000	80,6	79,5	70,6	60,7	31,9	18,8	8,1	2000
2007	82,3	81,1	72,2	62,3	33,2	20,0	8,9	2007
2008 ²	82,3	81,1	72,2	62,3	33,2	20,0	8,9	2008 ²
2009 ²	82,4	81,2	72,3	62,4	33,3	20,1	9,0	2009 ²
2025 ²	83,7	82,5	73,5	63,6	34,4	21,0	9,7	2025 ²
2050 ²	85,5	84,3	75,3	65,3	35,9	22,2	10,5	2050 ²

Bron: CBS

¹ Deze gegevens geven aan hoeveel van de 100 000 pasgeboren jongens, resp. meisjes de leeftijd van 1,5 - 10,5 jaar enz. zullen bereiken op basis van de sterfteverhoudingen, welke bij de bevolking gedurende een bepaalde periode zijn waargenomen.

² Bevolkingsprognose.

¹ These data indicate how many of the 100 000 newly born boys and girls will attain the age of 1,5 - 10,5 years etc. on the basis of the mortality rates observed among the population during a certain period.

² Population forecast.

Tabel 1.8 **Bevolking naar land**
en naar geslacht per 1 januari

Population by country and sex
as at January 1st

	2008			2009			
	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	
	total	men	women	total	men	women	
<i>dzd</i>							'000
België	10 667	5 224	5 443				Belgium
Denemarken	5 476	2 713	2 763	5 511	2 732	2 779	Denmark
Duitsland	82 218	40 274	41 944	82 002	40 184	41 818	Germany
Finland	5 300	2 597	2 704	5 326	2 612	2 715	Finland
Frankrijk	63 983	30 962	33 021	64 351	31 143	33 208	France
Griekenland	11 214	5 554	5 660	11 260	5 577	5 684	Greece
Ierland	4 401	2 197	2 204	4 450	2 215	2 235	Ireland
Italië	59 619	28 950	30 670	60 045	29 152	30 893	Italy
Luxemburg	484	240	244	494	245	249	Luxembourg
Nederland	16 405	8 112	8 293	16 486	8 156	8 329	Netherlands
Noorwegen	4 737	2 360	2 377	4 799	2 395	2 404	Norway
Oostenrijk	8 319	4 049	4 270	8 355	4 068	4 287	Austria
Polen	38 116	18 412	19 704	38 136	18 415	19 721	Poland
Portugal	10 618	5 139	5 479	10 627	5 143	5 485	Portugal
Roemenië	21 529	10 491	11 038	21 499	10 473	11 026	Romania
Russische Federatie	142 009	65 717	76 292	141 904	65 642	76 262	Russian Federation
Spanje	45 283	22 357	22 926	45 828	22 628	23 200	Spain
Verenigd Koninkrijk	61 179	30 034	31 146				United Kingdom
Zweden	9 183	4 564	4 619	9 256	4 604	4 653	Sweden
Zwitserland	7 593	3 727	3 866	7 702	3 787	3 915	Switzerland

Bron: Eurostat

Tabel 1.9 **Levensverwachting bij geboorte**
naar land en geslacht

Life expectancy at birth
by country and sex

	2006		2007		2008		
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	
	men	women	men	women	men	women	
<i>jaren</i>							<i>years</i>
België	76,6	82,3	77,1	82,6			Belgium
Denemarken	76,1	80,7	76,2	80,6	76,5	81,0	Denmark
Duitsland	77,2	82,4	77,4	82,7	77,6	82,7	Germany
Finland	75,9	83,1	76,0	83,1	76,5	83,3	Finland
Frankrijk	77,3	84,5	77,6	84,8	77,8	84,9	France
Griekenland	77,2	81,9	77,1	81,8	77,7	82,4	Greece
Ierland	77,4	82,2	77,4	82,1	77,5	82,3	Ireland
Italië	78,5	84,2	78,7	84,2			Italy
Luxemburg	76,8	81,9	76,7	82,2	78,1	83,1	Luxembourg
Nederland	77,7	82,0	78,1	82,5	78,4	82,5	Netherlands
Noorwegen	78,2	82,9	78,3	82,9	78,4	83,2	Norway
Oostenrijk	77,2	82,8	77,4	83,1	77,8	83,3	Austria
Polen	70,9	79,7	71,0	79,8	71,3	80,0	Poland
Portugal	75,5	82,3	75,9	82,2	76,2	82,4	Portugal
Roemenië	69,2	76,2	69,7	76,9	69,7	77,2	Romania
Russische Federatie	60,4	73,2	61,4	73,8	61,8	74,2	Russian Federation
Spanje	77,7	84,4	77,8	84,3	78,0	84,3	Spain
Verenigd Koninkrijk	77,3	81,7	77,7	81,9			United Kingdom
Zweden	78,8	83,1	79,0	83,1	79,2	83,3	Sweden
Zwitserland	79,2	84,2	79,5	84,4	79,8	84,6	Switzerland

Bron: Eurostat

Hoofdstuk 2 Economische gegevens

Economic data

2.1 Kerngegevens economie	26	
Key figures economic data		
2.2 Nationaal inkomen	28	
National income		
2.3 Spaarsaldi en consumptief krediet	29	
Savings deposits and consumer credit		
2.4 Uitgaven aan verzekeringen naar grootte van huishoudens	30	
Spending on insurance by composition of households		
2.5 Consumentenprijsindex	32	
Consumer price index		
2.6 Dividend op gewone aandelen	33	
Dividend on ordinary shares		
2.7 Rendementsmaatstaven	34	
Yield value		
2.8 Premies per sociale verzekering, betalende sector en bijdragen van de overheid	35	
Premiums by type of social security scheme and government contribution		
2.9 Sociale zekerheid	36	
Social security		
2.10 Ontwikkeling aantal uitkeringen WIA/WAO/WAZ/WAJONG	37	
Number of WIA/WAO/WAZ/WAJONG benefits		
2.11 Uitkeringen WIA/WAO/WAZ/WAJONG naar diagnose	38	
WIA/WAO/WAZ/WAJONG benefits by diagnosis		
2.12 Beursindices	39	
Stock exchange indices		

2.13	Reële economische groei en bruto binnenlands product in enkele EU landen	40	
	Real economic growth and gross domestic product in some EU countries		
2.14	Bruto premie-inkomen naar land	42	
	Gross premium income by country		

Tabel 2.1 **Kerngegevens economie**

Key figures: macroeconomic

		2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	
Bruto binnenlands product (bbp)	€ mrd	491	513	540	569	596	Gross domestic product (GDP) (€bn)
Bbp per hoofd van de bevolking	€ dzd	30	31	33	35	36	GDP per capita (€'000)
Consumptieve bestedingen	€ mrd	362	372	390	407	424	Final consumption expenditure (€bn)
Consumentenprijsindex (CPI) ²	%	1,2	1,7	1,2	1,6	2,5	Consumer price index (CPI) ²
Werkloze beroepsbevolking	dzd	479	483	413	344	304	Unemployed labor force (€'000)
Toegevoegde waarde per bedrijfsklasse							Value added by industry as a percentage of GDP
Landbouw en visserij	% bbp	1,8	1,8	1,8	1,8	1,6	Agriculture and fishing
Industrie en bouw		18,7	18,6	18,3	18,4	18,2	Manufacturing and construction
Bank- en verzekeringswezen en financiële hulpactiviteiten		6,8	7,0	6,2	5,3	5,6	Banking, insurance and activities auxiliary to financial intermediation
Besparingen							Savings
Nationale besparingen (bruto)	€ mln	135 411	136 036	156 837	160 580	147 066	National saving (gross) (€m)
Afschrijvingen		73 498	75 709	78 594	82 056	85 880	Consumption of fixed capital
Nationale besparingen (netto)		61 913	60 327	78 243	78 524	61 186	National saving (net)
Besparingen van de niet-financiële vennootschappen		42 362	37 350	47 233	47 610	42 852	Saving of non-financial companies
Besparingen van de financiële instellingen		5 806	4 283	9 340	2 919	-12 767	Saving of financial institutions
Besparingen van de overheid		-5 611	1 650	5 248	4 975	10 594	Government savings
Besparingen van huishoudens incl. instellingen zonder winstookmerk t.b.v. huishoudens (IZWh)		19 356	17 044	16 422	23 020	20 507	Saving of households incl. non-profit institutions serving households (NPISH)

¹ Voorlopige cijfers.

² Het betreft consumentenprijsindexcijfer (CPI) alle huishoudens.

¹ Provisional figures.

² This is the consumer price index (CPI) all households.

	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹
Volumemutaties					
Consumptieve bestedingen huishoudens incl. IZWh	1,0	1,0	-0,3	1,7	1,3
Bruto-investeringen in vaste activa vennootschappen, huishoudens en IZWh	-0,3	3,2	8,2	4,9	4,7
Bruto-investering in vaste activa vennootschappen, huishoudens en IZWh (excl. woningen)	-2,7	2,2	9,8	5,4	6,9
Investeringen in woningen van vennootschappen, huishoudens en IZWh	4,1	5,0	5,7	4,0	1,1
Bruto binnenlands product	2,2	2,0	3,4	3,6	2,0
Loonvoet per arbeidsjaar marktsector (nominaal)	3,5	1,5	2,6	3,3	3,6

Volume changes

Final consumption expenditure of
households incl. NPISH

Fixed capital formation (gross)
companies, households and NPISH

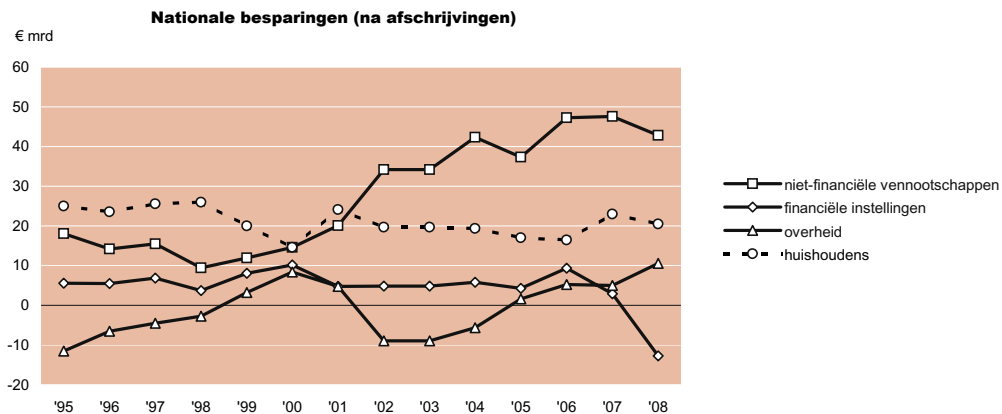
Fixed capital formation (gross)
companies, households and NPISH
(excl. dwellings)

Investments in dwellings
of companies, households and NPISH

Gross domestic product

Wage income per labour year market sector
(nominal)

Bron: CBS

Tabel 2.2 **Nationaal inkomen**
naar inkomens- en bestedingscomponent

National income in the Netherlands
by income and spending component

	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	
<i>€ mln</i>						<i>€m</i>
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	491 184	513 407	540 216	568 664	595 883	Domestic product (gross, market prices)
Invoer van goederen en diensten	289 894	313 688	351 669	376 170	407 598	Import of goods and services
Beschikbaar voor						Disposable for
finale besteding (bruto)	781 078	827 095	891 885	944 834	1 003 481	final expenditure (gross)
Saldo buitenland ontvangen						Net primary income
primair inkomen	13 149	2 478	14 525	8 211	-15 669	from abroad
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	504 333	515 885	554 741	576 875	580 214	National income (gross, market prices)
Saldo buitenland inkomens-						Net current transfers
overdrachten om niet	-7 492	-8 219	-8 020	-9 154	-9 218	from abroad
Beschikbaar nationaal inkomen						Disposable national income
(bruto, marktprijzen)	496 841	507 666	546 721	567 721	570 996	(gross, market prices)
Consumptieve bestedingen	361 723	372 028	390 317	407 486	424 232	Final consumption expenditure
Correctie pensioenvoorziening						Adjustment for net equity in pension funds
(saldo buitenland)	293	398	433	345	302	(reserve from abroad)
Investeringen in vaste activa (bruto)	92 426	97 016	106 373	113 615	121 718	Fixed capital formation (gross)
Verandering voorraden	818	598	1 720	-1 586	181	Changes in inventories
Saldo buitenland kapitaaloverdrachten	-1 320	-1 751	-1 888	-2 246	-1 995	Net capital transfers from abroad
Nationaal inkomensoverschot	42 167	38 422	48 744	48 551	25 167	National income surplus
Totale finale bestedingen (bruto)	781 078	827 095	891 885	944 834	1 003 481	Total final expenditure (gross)
Nationale finale bestedingen (bruto)	454 967	469 642	498 410	519 515	546 131	National final expenditure (gross)
Uitvoer van goederen en diensten	326 111	357 453	393 475	425 319	457 350	Export of goods and services

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 2.3 **Spaarsaldi en consumptief krediet**
per 31 december

**Savings deposits and consumers credit
at year end**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
	€ mln						€m
Spaargelden							Total savings balances
Spaartegoeden	201 718	210 968	221 339	237 131	251 258	284 782	Balance
- spaarrekeningen	181 341	191 797	199 199	176 323	157 776	233 191	- savings accounts
- deposito's	20 377	19 171	22 140	60 808	93 482	51 591	- deposits classified as savings accounts
- stortingen	97 964	126 865	133 244	235 284	317 743	244 733	- deposits
- terugbetalingen	87 282	121 019	126 278	224 014	307 876	232 374	- withdrawals
- bijgeschreven rente	3 570	3 808	3 578	4 522	3 411	4 721	- interest paid
- besparingen	14 252	9 654	10 544	15 792	13 278	17 080	- gains
Consumptief krediet							Consumers credit
Verstrekt consumptief krediet	885	770	801	786	805	758	Consumers credit granted
Rente	129	123	126	134	149	132	Interest
Aflossingen	995	988	963	925	934	1 070	Repayments
Debiteurenstand ultimo	18 101	17 594	17 429	17 525	17 996	17 888	Balance cons. credit at year end
- aflopend krediet	2 315	2 161	2 213	2 427	2 932	2 934	- limited credit
- doorlopend krediet	14 671	14 183	13.853	13 748	13 699	13 528	- revolving credit
- creditcard-krediet	1 115	1 249	1 363	1 350	1 365	1 426	- credit card credit
Toegezegde limieten	31 958	32 704	33 615	34 578	33 456	33 700	Credit limit

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers consumptief krediet.

¹ Provisional figures for consumers credit.

Tabel 2.4 **Uitgaven aan verzekeringen naar grootte van huishoudens 2008¹**

	Grootte huishouden	1 pers.	2 pers.	3 pers.	≥ 4 pers.	Totaal	
	€						€
Besteedbaar inkomen		18 106	34 236	39 502	45 884	31 441	Disposable income
Totale bestedingen		20 212	33 770	37 746	43 858	31 421	Total spending
Uitgaven aan verzekeringen							Spending on insurance:
Levens- en kapitaalsom- verzekeringen		320	577	852	993	600	Life and endowment insurance
Vrijwillige pensioenverzekering		41	115	143	173	103	Voluntary pension insurance
Autoverzekeringen		189	413	411	440	339	Car insurance
Overige voertuigverzekeringen		13	57	37	52	38	Other vehicle insurance
Woonverzekeringen (o.a. opstal-, brand-, inboedel-)		168	331	363	435	298	Household insurance (such as home, contents, fire insurance)
Ziekengeld-/arbeidsongeschikt- heidsverzekeringen		42	99	301	326	148	Sickness benefit/disability insurance
Vakantieverzekeringen		22	54	59	68	46	Holiday insurance
Ziektekostenverzekeringen ²		1 373	2 601	2 960	3 180	2 324	Health insurance/medical expenses insurance ²
Andere schadeverzekeringen		65	116	129	138	104	Other non-life insurance

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

² Schatting. Vanaf 2006 zijn alleen de premies meegenomen die betaald worden aan de zorgverzekeraars.

**Spending on insurance
by size of households, 2008¹**

	Size of households
	€
Disposable income	
Total spending	
Spending on insurance:	
Life and endowment insurance	
Voluntary pension insurance	
Car insurance	
Other vehicle insurance	
Household insurance (such as home, contents, fire insurance)	
Sickness benefit/disability insurance	
Holiday insurance	
Health insurance/medical expenses insurance ²	
Other non-life insurance	

¹ Provisional figures.

² Estimation. As of 2006 only premiums paid to health care insurers are included.

als percentage van het netto gezinsinkomen

as a percentage of
the net family income

Netto gezinsinkomen per maand		< 1 000	1 000 - 1 500	1 500 - 2 000	2 000 - 2 500	2 500 - 3 000	> 3 000	Monthly family income
		%						%
Totale verzekerings- portefeuille	2006	5,9	6,9	8,3	9,4	8,8	8,0	Total of insurances
	2008	6,2	5,6	7,3	7,2	8,1	7,3	
Levensverzekering hypotheek ³	2006	14,9	6,4	7,1	5,9	5,2	4,1	Mortgage life insurance ³
	2008	27,1	9,0	7,0	5,9	5,2	4,0	
Levensverzekering pensioen ⁴	2006	7,9	6,8	5,9	4,7	3,8	4,1	Pension life insurance ⁴
	2008	8,8	6,9	4,2	4,4	4,1	4,0	
Natura-uitvaart ⁵	2006	1,2	0,8	0,8	0,5	0,5	0,3	Funeral expenses and benefits in kind ⁵
	2008	1,2	0,9	0,7	0,7	0,6	0,4	
Motorrijtuigen	2006	4,6	3,0	2,4	2,1	2,1	1,8	Motor vehicle
	2008	4,6	2,7	2,1	1,9	1,8	1,6	
Inboedel	2006	1,0	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	Contents
	2008	1,0	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	
Opstal	2006	2,1	1,0	0,7	0,6	0,5	0,4	Buildings
	2008	2,2	1,1	0,7	0,6	0,5	0,4	
AVP	2006	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	General liability (family)
	2008	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	
Rechtsbijstand ⁶	2006	1,1	0,8	0,6	0,5	0,4	0,3	Legal aid ⁶
	2008	1,6	0,8	0,6	0,5	0,4	0,3	

Bron: GfK/TOF

³ Definitie levensverzekering hypotheek: alle gekoppelde verzekeringen aan de hypotheek, zowel risico- als kapitaalverzekeringen.

⁴ Definitie levensverzekering pensioen: alle verzekeringen (kapitaal, lijfrente, beleggingsverzekeringen, etc.) ten behoeve van de oude dag.

⁵ Definitie natura-uitvaart: alle begrafenis-/crematie-/uitvaartverzekeringen met uitkering in natura.

⁶ Definitie rechtsbijstand: apart afgesloten polissen, dus exclusief onderdelen van auto-/motorverzekering.

³ Definition of mortgage life insurance: all insurance policies linked to mortgages both term and endowment insurance policies.

⁴ Definition of pension life insurance: all insurance policies for old age provision (endowment, annuity, investment, etc.).

⁵ Definition of funeral expenses and benefits in kind: all burial/cremation/funeral insurance with payment in kind.

⁶ Definition legal aid separate policies, i.e. exclusive components of parts of car/motorcycle insurance.

Tabel 2.5 **Consumentenprijsindex**
van alle huishoudens

**Consumer price index,
total households**

	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>2006 = 100</i>					
Totaal	98,9	100,0	101,6	104,1	105,4	Total
Alcoholhoudende dranken en tabak	99,1	100,0	101,9	106,8	115,8	Alcohol beverages and tobacco
Communicatie	102,3	100,0	97,2	93,2	91,4	Communication
Consumptie in het buitenland	97,5	100,0	102,3	107,3	105,3	Consumption in other countries
Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	114,8	100,0	102,9	107,2	111,5	Consumer related taxes and government services
Diverse goederen en diensten	100,4	100,0	102,9	106,8	109,5	Other goods en services
- verzekeringen i.v.m. de woning	97,9	100,0	100,6	102,7	103,7	- insurance, house
- verzekeringen i.v.m. vervoer	104,6	100,0	97,2	97,7	99,5	- insurance, transport
- financiële diensten	99,7	100,0	105,2	109,5	110,7	- financial services
Gezondheid	99,8	100,0	101,2	101,6	102,6	Medical care
Hotel, cafe's en restaurants	97,3	100,0	103,5	107,9	112,1	Hotel, bars and restaurants
Huisvesting, water en energie	96,3	100,0	102,6	104,7	106,6	House, water and energy
Kleding en schoeisel	98,5	100,0	101,2	101,6	101,1	Clothing and shoes
Onderwijs	98,5	100,0	98,6	100,8	102,1	Education
Recreatie en cultuur	99,9	100,0	99,3	98,0	98,5	Entertainment and culture
- goederen	96,4	100,0	102,2	103,8	105,8	- goods
- diensten	97,4	100,0	103,1	107,2	110,9	- services
Stoffering en huishoudelijke apparaten	100,0	100,0	101,2	103,3	105,8	Furniture and household equipment
Vervoer	97,5	100,0	101,8	105,7	103,5	Transport
- auto aankoop nieuw	98,3	100,0	101,2	100,4	100,2	- new cars, purchase
Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	98,3	100,0	101,0	106,7	107,9	Food and beverages (non-alcohol)

Bron: CBS

Tabel 2.6 **Dividend**
op gewone aandelen van Nederlandse beursgenoteerde bedrijven

**Dividend on ordinary shares of
companies listed on the
Amsterdam stock exchange**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	€ mln						€m
Totaal	16 351	20 517	20 034	22 869	20 454	12 425	Total
Bouwnijverheid en installatie	110	111	156	193	313	233	Construction and installation
Delfstoffenwinning	3 688	4 868	3 801	3 783	3 682	4 268	Mineral extraction
Handel	109	137	144	242	368	305	Trade
Industrie	2 566	2 750	3 478	3 920	3 800	3 204	Manufacturing industry
Niet-financiële dienstverlening	718	831	764	1 105	2 355	699	Non-financial services
Transport, opslag en communicatie	1 147	2 037	1 413	1 475	1 500	1 243	Transport, storage and communication
Banken/financiële dienstverlening	1 690	1 904	2 335	2 434	125	182	Banking/financial services
Verzekeraars	3 920	5 172	5 051	6 138	5 726		Insurers
Beleggingsfondsen	1 377	1 548	1 556	1 945	1 821	1 540	Investment funds
Vastgoedfondsen	889	996	1 006	846	566	607	Property funds
Overige fondsen	136	161	329	787	199	145	Other funds

Bron: CBS

Tabel 2.7 **Rendementsmaatstaven¹**
jaargemiddelden

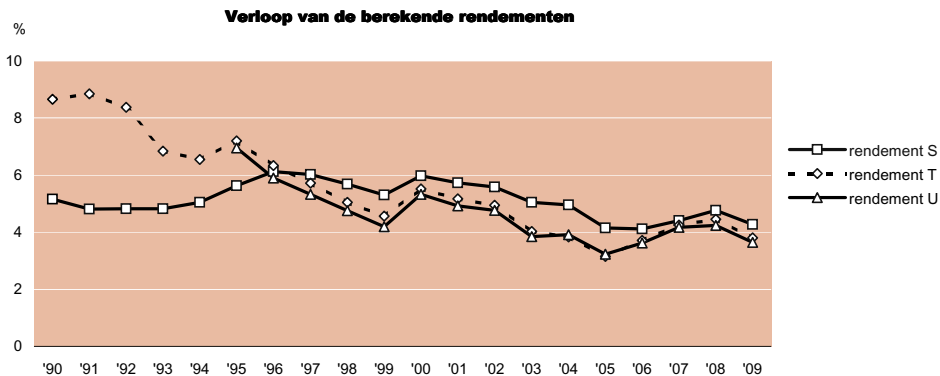
Yield value¹
average per year

	1990	1995	2000	2005	2008	2009	
	%						%
Rendement S	5,16	5,63	5,97	4,15	4,77	4,27	Yield S
Rendement T	8,66	7,20	5,52	3,15	4,45	3,80	Yield T
Rendement U		6,95	5,32	3,23	4,24	3,64	Yield U

Bron: CVS

¹ Het rendement dat levensverzekeraars gebruiken om de winstdeling/
rentekorting voor polishouders te berekenen.

¹ The yield used by life insurers to calculate the
profit sharing/interest reduction for policyholders.

Tabel 2.8 **Premies per sociale verzekering, betalende sector en bijdragen van de overheid**

Premiums by type of social security scheme and government contribution

	2003	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	
€ mln							€m
Zorgverzekeringswet (ZVW)	13 080	12 121	11 817	24 672	26 520	29 764	Compulsory Care Insurance Act
Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)	14 142	16 104	16 135	14 127	13 085	15 671	Exceptional Medical Expenses Act
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	8 108	8 493	8 813	9 088	9 901	10 561	Work and income according to Ability act= contributory
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	3 557	3 534	2 154	1 280	670	278	Supplementary Disablement Benefits Act = contributory
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)	867	253	178	44	16	5	DisablementBenefits Act for self-employed = contributory
Algemene Ouderdomswet (AOW)	17 935	19 007	17 944	17 377	17 637	20 288	General Old Age Pension Act
Algemene nabestaandenwet (Anw)	1 437	1 516	1 434	1 362	1 374	1 419	General Surviving Relatives Act
Werkloosheidswet (WW)	6 277	6 800	7 544	7 145	7 317	7 807	Unemployment Insurance Act
Uitvoeringsfonds Overheid (UFO)	419	504	458	515	480	465	Executive Fund of the Government
Totaal premies							Total premiums
Sociale verzekering	65 822	68 332	66 477	75 610	77 000	86 258	Social security
- werkgevers	20 629	21 231	20 595	24 688	25 867	28 938	- employers
- huishoudens/werknemers	45 193	47 101	45 882	50 922	51 133	57 320	- households/employees
Bijdragen van de overheid	11 684	12 654	13 935	13 484	15 009	13 336	Government contributions

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 2.9 **Sociale zekerheid**
uitkering per sociale verzekering

Social security benefits by type

	2003	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	
	€ mln						€m
Totaal	73 639	75 537	76 432	86 011	88 168	90 985	Total
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	6 583	6 585	6 630	6 781	7 330	8 375	Work and Income According to Ability Act = contributory
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	3 040	2 746	2 079	1 320	966	600	Supplementary Disablement Benefits Act = contributory
Wet arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (WAZ)	525	507	474	441	393		Disablement Benefits Act for self-employed = contributory
Algemene Ouderdomswet (AOW)	22 428	22 890	23 369	24 169	25 198	26 446	General Old Age Pension Act
Algemene nabestaandenwet (Anw)	1 506	1 442	1 367	1 321	1 265	1 201	General Surviving Relatives Act
Werkloosheidswet (WW)	5 076	5 641	5 711	5 458	4 641	4 375	Unemployment Insurance Act
Uitvoeringsfonds Overheid (UFO)	350	368	397	403	414	386	Executive Fund of the Government
Zorgverzekeringswet (ZVW)	16 079	16 368	16 697	25 346	26 903	29 704	Compulsory Care Insurance Act
Algemene Wet Bijzondere Ziektelasten (AWBZ)	18 052	18 990	19 708	20 772	21 058	19 898	Exceptional Medical Expenses Act

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 2.10 **Ontwikkeling aantal uitkeringen WIA/WAO/WAZ/WAJONG**
invalidering naar leeftijd, beëindiging naar oorzaak

Number of WIA/WAO/WAZ/WAJONG
benefits, invalidation by age, termination by cause

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Invalidering totaal	74 837	34 980	46 810	50 448	50 184	52 964	Invalidation, total
15 - 24 jaar	9 550	8 847	11 450	12 271	12 664	14 179	15 - 24 years
25 - 44 jaar	30 551	12 368	17 446	17 922	16 804	17 135	25 - 44 years
45 - 64 jaar	34 736	13 765	17 914	20 255	20 716	21 650	45 - 64 years
Beëindigingen totaal	90 471	94 769	89 231	67 612	59 520	57 053	Terminations, total
Overlijden	10 263	9 504	9 070	7 886	7 886	7 857	Death
Pensionering	35 830	35 705	34 961	33 861	31 437	29 210	Retirement
Herstel/herbeoordeling	34 275	40 394	35 523	19 177	12 737	11 563	Recovery/re-evaluation
Overig/onbekend	10 103	9 166	9 677	6 688	7 460	8 423	Other/unkown
Saldo	-15 634	-59 789	-42 421	-17 164	-9 336	-4 089	Balance
Lopende uitkeringen	964 024	903 662	861 304	844 282	834 832	830 661	Current benefits
HEVA's ¹	799 146	747 199	626 565	624 044	712 564	713 481	HEVA's ¹

Bron: UWV

¹ Herleid tot volledige arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

UWV werkt met steekproeven; de getallen zijn schattingen.

¹ Reduced to full disability benefits.

Sample surveys of UWV; estimated figures.

Tabel 2.11 **Uitkeringen WIA/WAO/WAZ/WAJONG**
naar diagnose, aantal per 31 december

**WIA/WAO/WAZ/WAJONG benefits
by diagnosis, number at year end**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Totaal¹	964 847	903 662	842 222	805 839	790 656	790 013	Total¹
Psyche	360 667	333 177	255 028	242 241	352 448	348 237	Psyche
Hart en vaat	47 513	39 798	32 683	29 803	41 738	39 993	Heart/vascular
Ademhaling	15 569	13 261	10 087	9 286	12 922	12 486	Respiratory system
Bewegingsstelsel	237 161	182 983	161 135	149 599	188 808	180 990	Motor nervous system
Ongevallen	50 807	42 826	29 967	28 146	42 531	41 771	Accidents
Overige diagnoses	247 614	286 396	348 853	342 561	148 189	161 504	Other diagnoses
Onbekend ²	5 516	5 221	4 469	4 203	4 020	5 032	Unknown ²

Bron: UWV

¹ Het UWV werkt met steekproeven; de getallen zijn schattingen.

² Exclusief onvoldoende omschreven klachten.

¹ Sample surveys of UWV; estimated figures.

² Excluding insufficiently defined complaints.

Tabel 2.12 **Beursindices**
slotstanden laatste handelsdag

Stock exchange indices
closing rates at year end

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
AEX	349	437	495	516	246	335
BEL20	2 933	3 549	4 389	4 127	1 909	2 512
Dow Jones Industrial Average	10 784	10 718	12 463	13 265	8 776	10 428
DAX	4 256	5 408	6 597	8 067	4 810	5 957
FTSE100	4 820	5 619	6 221	6 457	4 434	5 413
Midkap	411	521	678	657	312	335
NASDAQ Composite	2 175	2 205	2 415	2 652	1 577	2 269
CAC40	3 821	4 715	5 542	5 614	3 218	3 936
S&P500	1 212	1 248	1 418	1 468	903	1 115
Nikkei225	11 489	16 111	17 226	15 308	8 860	10 546

Bron: nl.wikipedia.org, finance.yahoo.com

Tabel 2.13 **Reële economische groei en bruto binnenlands product**
in enkele EU-landen

**Real economic growth
and gross domestic
product in some EU
countries**

	Groei BBP (marktprijzen) Growth GDP (market prices)			Groei particuliere consumptie Growth private consumption			Groei bruto investeringen Growth gross investment			
	2009	2010 ¹	2011 ¹	2009	2010 ¹	2011 ¹	2009	2010 ¹	2011 ¹	
%										%
België	-2,1	2,9	3,4	0,0	2,3	3,1	-7,9	0,7	4,0	Belgium
Duitsland	-3,5	1,5	2,5	1,2	0,9	2,0	-9,4	2,1	3,9	Germany
Frankrijk	-2,1	2,1	3,0	1,3	2,0	2,6	-7,6	-0,8	3,6	France
Nederland	-4,3	2,3	3,5	0,2	2,1	2,5	-11,5	-8,8	5,0	The Netherlands
Verenigd Koninkrijk	-13,9	4,5	3,7	-10,9	4,6	2,6	-23,5	1,2	6,1	United Kingdom
Eurogebied-16	-3,2	1,6	2,9	0,2	1,6	2,3	-11,6	-1,6	3,3	Euro region-16

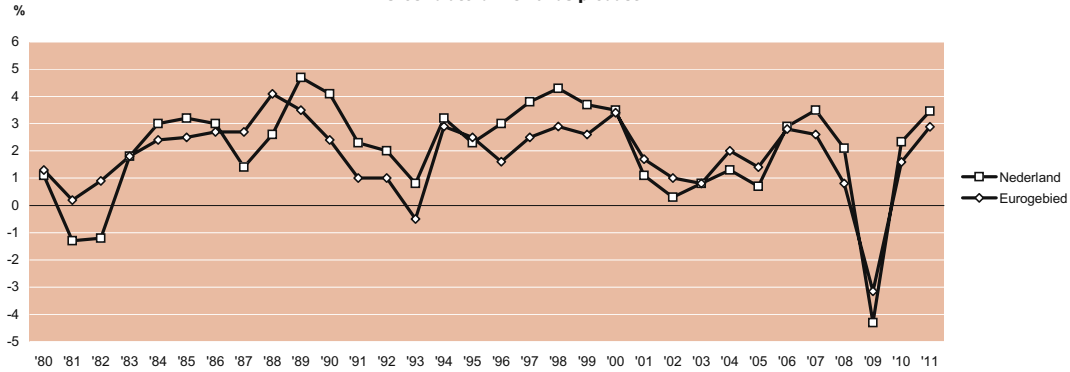
Bruto binnenlands product (marktprijzen) Gross domestic product (market prices)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ¹	2011 ¹	
€ mrd										€bn
België	276	291	303	318	335	345	337	347	359	Belgium
Duitsland	2 164	2 211	2 242	2 325	2 428	2 496	2 409	2 445	2 506	Germany
Frankrijk	1 595	1 660	1 726	1 806	1 895	1 949	1 907	1 947	2 005	France
Nederland	477	491	513	540	569	596	570	584	604	The Netherlands
Verenigd Koninkrijk	1 647	1 773	1 834	1 945	2 044	1 819	1 567	1 637	1 698	United Kingdom
Overige EU	3 955	4 186	4 447	4 752	5 100	5 302	5 018	5 093	5 266	Others EU
Europese Unie-27	10 113	10 612	11 066	11 687	12 371	12 506	11 809	12 052	12 438	European Union-27

Bron: Eurostat

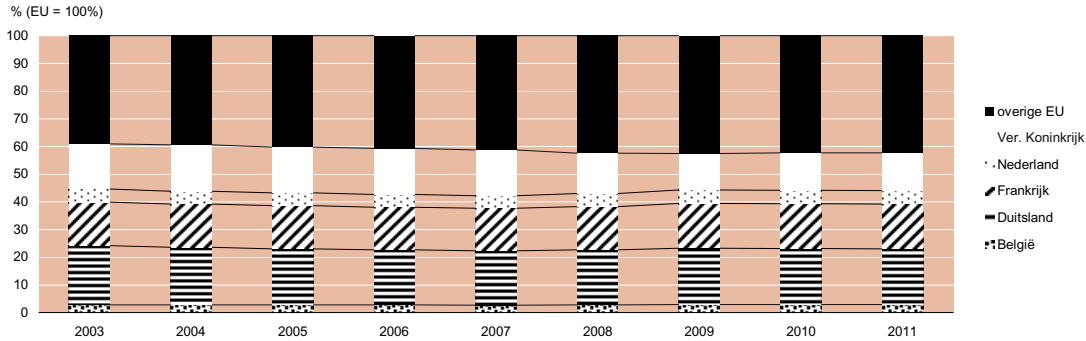
¹ Prognose.

¹ Forecast.

Groei bruto binnenlands product

Bruto binnenlands product van de EU

Tabel 2.14 **Bruto premie-inkomen naar land**
per hoofd van de bevolking en in procenten van het bbp in 2008

**Gross premium income by country
per capita and as percentage
of gdp: 2008**

	Bruto premie inkomen (US\$ mln)			Per hoofd v.d. bevolking (US\$)			Totaal in %	
	Gross premium income (US\$m)			Per capita (US\$)			v.h. bbp	
	Totaal	Leven	Schade	Totaal	Leven	Schade	Total as %	
	Total	Life	Non-life	Total	Life	Non-life	of GDP	
Wereld	4 218 115	2 436 757	1 781 358	625	361	264	7,0	World
Europa	1 702 984	995 974	707 009	1 980	1 175	805	7,2	Europe
- Verenigd Koninkrijk	395 627	286 111	109 515	5 923	4 659	1 264	13,6	- United Kingdom
- Frankrijk	275 880	182 885	92 995	4 194	2 834	1 360	9,4	- France
- Duitsland	241 955	110 148	131 807	2 906	1 333	1 573	6,5	- Germany
- Italië	140 689	82 623	58 066	2 264	1 342	921	5,9	- Italy
- Nederland	114 518	38 811	75 706	6 966	2 361	4 605	13,1	- Netherlands
- Spanje	86 792	40 147	46 645	1 904	881	1 023	5,4	- Spain
- Zwitserland	49 147	27 136	22 012	6 381	3 523	2 858	9,8	- Switzerland
- België	45 172	29 125	16 047	3 942	2 673	1 268	8,3	- Belgium
- Rusland	38 778	765	38 013	274	5	269	2,3	- Russia
- Polen	24 403	14 469	9 934	643	381	262	4,6	- Poland
- Turkije	8 915	1 213	7 701	121	16	104	1,2	- Turkey
- Oekraïne	4 558	208	4 350	99	5	95	2,5	- Ukraine
Noord-Amerika	1 343 930	625 032	718 898	3 982	1 852	2 130	8,4	North America
- Verenigde Staten	1 239 747	578 508	661 240	4 075	1 902	2 174	8,6	- United States
- Canada	104 182	46 525	57 658	3 133	1 399	1 734	7,0	- Canada
Azië	933 716	695 597	238 119	232	173	59	5,9	Asia
- Japan	483 083	380 060	103 022	3 795	2 986	809	9,8	- Japan
- China	140 818	95 831	44 987	105	72	34	3,3	- China
- India	55 439	48 313	7 125	47	41	6	4,8	- India
Zuid-Amerika	105 955	39 999	65 955	186	70	116	2,5	South America
- Brazilië	47 443	20 992	26 452	247	109	138	3,0	- Brazil
- Mexico	18 429	8 329	10 100	170	77	93	1,7	- Mexico
Oceanië	78 533	43 892	34 641	2 266	1 266	1 000	7,0	Oceania
Afrika	52 998	36 262	16 736	54	37	17	3,4	Africa

Bron: Swiss Re

Hoofdstuk 3 Algemeen

General

3.1	Kerngegevens algemeen _____	44	
	Key figures general overview		
3.2	Aantal aanbieders en bruto premie-inkomen _____	46	
	Number of non-life and life insurance companies and pension funds and their gross premium income		
3.3	Tien grootste verzekeringsconcerns _____	47	
	Ten largest insurance groups		
3.4	Uitkeringen, bruto geboekt naar sector _____	48	
	Benefits, gross written by class		
3.5	Resultaten technische rekening _____	49	
	Technical account results		

Tabel 3.1 **Kerngegevens algemeen**

Key figures general overview

	2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Aantal maatschappijen²						Number of companies²
Levensverzekeraars	76	75	72	67	62	Life insurance
Pensioenfondsen	800	767	713	656	579	Pension funds
Natura-uitvaartverzekeraars	41	38	36	34	33	Benefits in kind and funeral expenses insurers
Schadeverzekeraars	227	247	237	228	219	Non-life
Premie-inkomen	<i>€ mrd</i>					Premium income (€bn)
Levensverzekeraars, bruto geboekt	24,8	25,7	26,4	26,4	24,3	Life insurance, gross written
Levensverzekeraars, eigen rekening	24,2	25,1	25,7	25,7	23,8	Life, net
Pensioenfondsen, bruto	25,2	23,7	25,1	27,1		Pension funds, gross
Schadeverzekeraars, bruto geboekt	23,7	47,9	49,6	52,1	54,0	Non-life, gross written
Schadeverzekeraars, eigen rekening	21,0	43,2	46,1	47,7	49,7	Non-life, net
Uitkeringen						Benefits
Levensverzekeraars, bruto geboekt	17,7	20,9	22,3	22,3	21,7	Life insurance, gross written
Pensioenfondsen	17,9	19,0	20,8	21,8		Pension funds
Schadeverzekeraars, bruto geboekt	14,7	37,2	39,3	41,9	45,8	Non-life, gross written
Kosten en provisie						Costs and commission
Levensverzekeraars	3,4	3,5	3,5	3,4	3,2	Life insurance
Schadeverzekeraars	5,1	6,1	6,6	6,7	6,7	Non-life
Resultaat technische rekening						Technical account result
Levensverzekeraars	2,7	2,9	4,3	-6,1	1,5	Life insurance
Schadeverzekeraars	2,5	2,0	2,3	1,1	1,6	Non-life

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Resultaat na belastingen	€ mrd						Result after tax
Levensverzekeraars		3,3	3,9	7,0	-5,6	1,9	Life (<i>bn</i>)
Als percentage van de geboekte premie	%	13,4	15,3	26,3	-21,1	7,7	As a percentage of written premium (%)
Schadeverzekeraars		2,5	2,0	2,3	1,2		Non-life
Als percentage van de geboekte premie	%	11,7	4,6	5,4	2,4		As a percentage of written premium (%)
Aantal medewerkers van verzekeraars							Number of insurance employees
per 31-12		52 930	52 490	52 040	51 010	50 910	at year end
fte's		48 110	46 890	46 300	45 710	45 680	fte

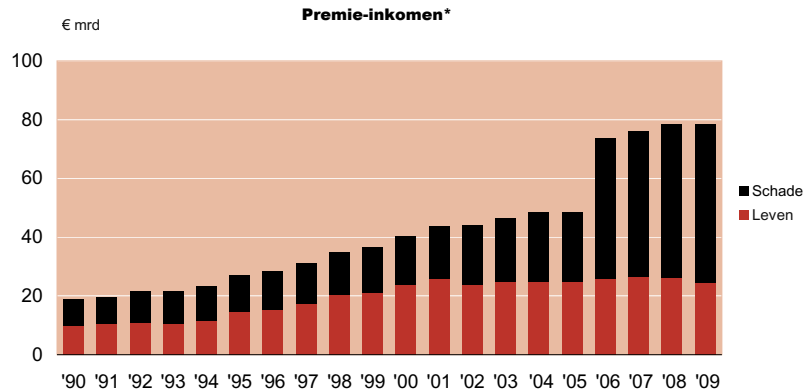
Bron: CBS/CVS/DNB

¹ Voorlopige cijfers.

² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

¹ Provisional figures.

² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

Tabel 3.2 **Aantal aanbieders en bruto premie-inkomen**
naar deelmarkt en herkomst¹

Number of non-life and life insurance companies and pension funds and their gross premium income by origin¹

	Aanbieders ultimo			Bruto premie-inkomen			
	Number year end			Gross premium income			
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	
				€ mln			€m
Levensverzekeraars, totaal	248	266	273	26 250	26 437	26 446	Life, total
Met zetel in Nederland	75	72	67	24 529	25 030	26 446	Domestic
Bijkantoor in Nederland ²	1	1	0	1 201	1 407	0	Foreign companies ²
Op basis van kennisgeving	172	193	206				By virtue of a completed notification
Pensioenfondsen, totaal	769	714	656	23 518	23 844	27 183	Pension funds, total
Bedrijfstakpensioenfondsen	103	96	95	16 855	17 926	19 080	Industry-wide
Ondernemingspensioenfondsen	650	604	547	6 277	5 488	7 663	Company
Beroepspensioenfondsen ³	16	14	14	386	430	440	For professions ³
Schadeverzekeraars, totaal	771	827	854	47 878	48 516	52 067	Non-life, total
Met zetel in Nederland	247	237	228	47 581	48 363	51 931	Domestic
Bijkantoor in Nederland ²	7	6	6	291	153	136	Foreign companies ²
Op basis van kennisgeving	517	584	620				By virtue of a completed notification

Bron: CBS/DNB

¹ In bezit van vergunning per 31-12.

² Nederlandse vestigingen van bedrijven met hoofdzetel in buitenland (niet EU/EER).

³ Inclusief overige pensioenfondsen.

¹ With permit as at 31-12.

² Dutch offices of companies whose head office is abroad (not EU/EER).

³ Including other pension funds.

Tabel 3.3

Tien grootste verzekeringsconcerns**Ten largest insurance groups**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€mln	€m	%	%
Eureko	17 613	16 677	22,6	22,4
Univé-VGZ	9 180	8 475	11,8	11,4
CZ Groep	7 033	6 282	9,0	8,4
ING	6 714	6 624	8,6	8,9
Fortis	5 857	5 948	7,5	8,0
Delta Lloyd Groep	5 058	4 607	6,5	6,2
SNS REAAL	4 407	5 084	5,6	6,8
Menzis	4 293	4 451	5,5	6,0
AEGON	3 984	3 934	5,1	5,3
Allianz	1 362	1 404	1,7	1,9

Bron: AM

Eureko	Achmea, Interpolis, Agis, Hagelunie, Sazas, Risicofonds v/h Onderwijs, AZVZ, EuroCross
UVIT	VGZ, IZA-IZZ, Univé, Trias, UMC/Gouda, Onderlinggen Univé
CZ Groep	CZ, OHRA, Delta Lloyd
ING	Nationale-Nederlanden, RVS, ING Retail (Postbank), Movir, Nationale Borg, AO Artsenverzekering, ING Insurance Services
Fortis	ASR, De Amersfoortse, Amlin (FCI), Europeesche, ABC, Falcon, Interlloyd, Ardanta, VSB
Delta Lloyd Groep	Delta Lloyd, ABN Amro, OHRA, Erasmus, NOWM
SNS REAAL	REAAL, Zwitserleven, DBV, Proteq
Menzis	Menzis, Azivo, Anderzorg
AEGON	AEGON, Spaarbeleg, Optas, AEGON Nabestaandenzorg
Allianz	Allianz, London, Universal Leven, Elvia, Euler Hermes

Tabel 3.4 **Uitkeringen bruto geboekt naar sector**

**Benefits,
gross written by class**

	2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
	€ mln					€m
Totaal uitkeringen	32 362	58 117	62 119	63 769	67 530	Benefits, total
Leven	17 661	20 943	22 278	22 284	21 728	Life
Schade	6 529	6 767	7 240	8 109	8 983	Non-life
Motorrijtuigen	2 955	2 914	3 099	3 406	3 539	Motor
Transport	365	380	383	503	597	Transport
Brand	1 535	1 620	1 996	2 006	2 121	Fire
Overige schadeverzekeringen	1 674	1 853	1 762	2 194	2 726	Other non-life
Zorg	8 172	30 407	32 601	33 376	36 819	Health and accident
Inkomensverzekeringen	1 787	1 803	1 755	1 817	2 050	Health
Ziektekosten	6 274	28 607	30 739	31 939	34 769	Accident and disability

Bron: CVS/DNB

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 3.5

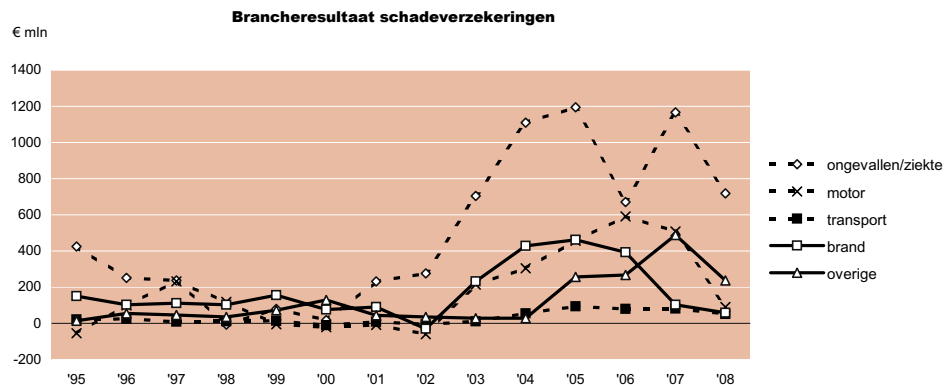
Resultaten technische rekening

voor belasting, schadeverzekeringen en levensverzekeringen

Technical account results by category non-life, life (pre-tax)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
€ mln							€m
Schadeverzekeringen	1 191	1 925	2 463	2 002	2 347	1 159	Non-life
Ongevallen en ziekte	704	1 110	1 194	670	1 166	719	Accident and health
Motorrijtuigen	215	304	456	591	508	91	Motor vehicles
Transport	11	54	94	80	81	52	Transport
Brand	232	428	462	393	103	59	Fire
Overige	29	29	257	268	488	238	Other non-life
Levensverzekeringen	2 198	1 872	2 710	2 862	4 264	-6 097	Life

Bron: DNB

Hoofdstuk 4 Verkoop van verzekeringen

Sale of insurances

4.1	Penetratiegraad van verzekeringen per distributiekanaal _____	51
	Penetration of insurances by distribution channel	
4.2	Distributiekanaal per productgroep, van particuliere verzekeringen, 2008 _____	52
	Distribution channel of family insurance by product group, 2008	
4.3	Premievolume per distributiekanaal _____	53
	Gross premium income by distribution channel	
4.4	Tussenpersonen _____	54
	Intermediaries	
4.5	Assurantiekantoren naar rechtsvorm _____	55
	Insurance offices by legal form	
4.6	Assurantiekantoren naar grootte _____	56
	Insurance offices by number of employees	
4.7	Gemiddelde kosten per assurantiekantoor _____	57
	Average costs per insurance office	
4.8	Gemiddelde ontvangsten per assurantiekantoor _____	58
	Average receipts per insurance office	
4.9	Samenstelling provisie-inkomen uit schadeverzekeringen _____	59
	Composition of non-life commission	

Tabel 4.1 **Penetratiegraad van particuliere verzekeringen per distributiekanaal¹**

Penetration of family insurances by distribution channel¹

		Tussenpersoon Intermediaries	Rechtstreeks Direct writing	Bank Bank insurance	Overig ⁵ Other	
Totaal particuliere verzekeringen	%					Total of family insurances
	2006	79,3	74,3	42,9	12,9	
	2008	75,8	92,5	42,5	20,6	
Levensverzekering hypotheek ²	2006	17,6	6,1	11,2	1,7	Mortgage life insurance ²
	2008	17,9	6,1	11,0	2,3	
Natura-uitvaart ³	2006	18,0	16,4	0,3	1,0	Funeral expenses and benefits in kind ³
	2008	17,8	17,3	0,3	1,1	
Motorrijtuigen	2006	33,2	36,3	9,4	2,2	Motor vehicle
	2008	28,4	35,8	10,2	2,9	
Inboedel	2006	50,0	29,6	16,0	0,7	Contents
	2008	46,8	29,6	16,7	2,2	
Opstal	2006	29,2	15,5	11,0	1,4	Buildings
	2008	26,8	16,2	10,9	2,2	
AVP	2006	49,6	29,5	15,8	0,8	General liability (family)
	2008	47,2	29,3	16,0	1,9	
Rechtsbijstand ⁴	2006	17,7	15,1	8,7	1,2	Legal aid ⁴
	2008	18,7	17,6	10,1	1,4	

Bron: GfK/TOF

¹ Percentage Nederlandse huishoudens dat een bepaalde verzekering heeft afgesloten via een bepaald distributiekanaal.

² Definitie levensverzekering hypotheek: alle gekoppelde verzekeringen aan de hypotheek, zowel risico- als kapitaalverzekeringen.

³ Definitie natura-uitvaart: alle begrafenis-/crematie-/uitvaartverzekeringen met uitkering in natura.

⁴ Definitie rechtsbijstand: apart afgesloten polissen, dus exclusief onderdelen van auto-/motorverzekering.

⁵ Overige distributiekanaalen zijn bijvoorbeeld postkantoren, fietsenwinkels, autodealers.

¹ Percentage of Dutch households with a specific insurance policy written by a specific distribution channel.

² Definition of mortgage life insurance: all insurance policies linked to mortgages both term and endowment insurance policies.

³ Definition of funeral expenses and benefits in kind: all burial/cremation/funeral insurance with payment in kind.

⁴ Definition legal aid separate policies, i.e. exclusive components of vehicle/motorcycle insurance.

⁵ Other channels include post offices, bike shops, car dealers.

Tabel 4.2 **Distributiekanaal per productgroep van particuliere verzekeringen, 2008**

Distribution channel of family insurance by product group, 2008

	Tussenpersoon Intermediaries	Rechtstreeks Direct writing	Bank Bank insurance	Overig ¹ Other	Totaal Total	
	%					%
Totaal Leven	57,6	25,9	12,9	3,5	100,0	Total life
Levensverzekering hypotheek ¹	49,5	15,4	29,4	5,7	100,0	Mortgage life insurance ¹
Levensverzekering pensioen ²	57,6	20,4	18,8	3,2	100,0	Pension life insurance ²
Natura-uitvaart ¹	51,9	44,7	0,8	2,6	100,0	Funeral expenses and benefits in kind ¹
Totaal Schade	42,1	38,0	16,7	3,2	100,0	Total non-life
Motorrijtuigen	37,9	45,7	13,1	3,3	100,0	Motor vehicle
Inboedel	49,1	31,0	17,7	2,3	100,0	Contents
Opstal	47,8	28,9	19,4	3,9	100,0	Buildings
AVP	50,0	31,0	17,0	2,0	100,0	General liability (family)
Rechtsbijstand ¹	38,9	36,9	21,2	3,0	100,0	Legal aid ¹
Totaal Zorg	9,2	82,5	2,5	5,9	100,0	Total health
Basisverzekering ziektekosten	9,2	82,6	2,5	5,8	100,0	Basic health insurance
Aanvullende verzekering	9,2	82,3	2,5	6,0	100,0	Supplementary health insurance

Bron: GfK/TOF

¹ Zie tabel 4.1.

² Definitie levensverzekering pensioen: alle verzekeringen (kapitaal, lijfrente, beleggingsverzekeringen, etc.) ten behoeve van de oude dag.

¹ See table 4.1.

² Definition of pension life insurance: all insurancepolicies for provision for old age (endowment, annuity, investment, etc.).

Tabel 4.3 **Premievolume per distributiekanaal**
bruto, aandelen op totaal

**Gross premium income
by distribution channel,
gross and share in total**

	premievolume	Afzet	Afzet	Totaal			
	premium income	via derden Intermediaries	rechtstreeks Direct writing	Total	Afzet via derden Intermediaries	Afzet rechtstreeks Direct writing	
	€ mln				€m	%	
Totaal bedrijfstak	2007	39 035	36 084	75 119	52	48	Total insurance industry
	2008	41 322	37 828	79 150	52	48	
Leven	2007	18 666	7 771	26 437	71	29	Life
	2008	19 330	7 234	26 564	73	27	
Schade	2007	10 005	2 687	12 692	79	21	Non-life
	2008	10 374	2 587	12 961	80	20	
- motor	2007	3 269	1 467	4 736	69	31	- motor
	2008	3 247	1 422	4 669	70	30	
- transport	2007	646	60	706	92	7	- transport
	2008	778	56	834	93	7	
- brand	2007	3 154	480	3 634	87	13	- fire
	2008	3 255	466	3 721	87	13	
- overige	2007	2 936	680	3 616	81	19	- other non-life
	2008	3 094	643	3 737	83	17	
Zorg	2007	10 364	25 626	35 990	29	71	Health and accident
	2008	11 618	28 007	39 625	29	71	
- ziektekosten	2007	7 207	25 040	32 247	22	78	- health
	2008	8 161	27 497	35 658	23	77	
- inkomensverzekeringen	2007	3 156	587	3 743	84	16	- income
	2008	3 458	511	3 969	87	13	

Bron: CVS

Tabel 4.4 **Tussenpersonen**
aantal per 31 december

Intermediaries
number at year end

	2004	2005	2006	2007 ¹	2008	2009	
Totaal	20 184	20 086	10 957 ²	10 271 ²	10 987 ²	10 123 ²	Total
A-inschrijvingen	3 538	3 484					Register A
B-inschrijvingen	16 646	16 602					Register B
Gevolmachtigde agenten	406	398	364 ³	368 ³	377 ³	338 ³	Underwriting agents
Verleende volmachten	1 942	1 905	1 849	1 681	2 015	2 067	Authorities granted

Bron: AFM/SER

¹ Per 1 juli.

² Totaal aantal bemiddelaars in verzekeringen (inclusief van rechtswege partijen, die per 1 januari over een DNB-vergunning beschikten).

³ Exclusief van rechtswege partijen.

¹ As of July 1st.

² Total number of intermediaries (including parties in possession of a DNB license as of January).

³ Excluding legal parties.

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 4.5 **Assurantiekantoren naar rechtsvorm**

**Insurance agents' offices
by legal form**

	2005		2006		2007 ¹		2008 ¹		2009 ¹		
	<i>aantal</i> <i>number</i>	%	<i>aantal</i> <i>number</i>	%	<i>aantal</i> <i>number</i>	%	<i>aantal</i> <i>number</i>	%	<i>aantal</i> <i>number</i>	%	
Totaal	6 805	100	6 665	100	5 940	100	5 535	100	5 500	100	Total
Eenmanszaak	2 485	37	2 380	36	1 830	31	1 675	30	1 580	29	Self-employed
Besloten vennootschap	2 620	38	2 640	40	2 400	40	2 275	41	2 425	44	Private limited liability company
Vennootschap onder firma	1 525	22	1 475	22	1 530	26	1 420	26	1 330	24	Partnership firm
Commanditaire vennootschap	110	2	100	2	105	2	95	2	100	2	Limited partnership
Coöperatie	15	0	15	0	5	0	10	0	10	0	Mutual
Naamloze vennootschap	5	0	5	0	10	0	5	0	5	0	Limited liability company
Overig	40	1	45	1	60	1	55	1	50	1	Other

Bron: CBS/Bureau D&O

¹ Herzien, nieuwe reeks.

¹ Revised data.

Tabel 4.6 **Assurantielokantoren naar grootte**
in aantal werkzame personen, per 1 januari¹

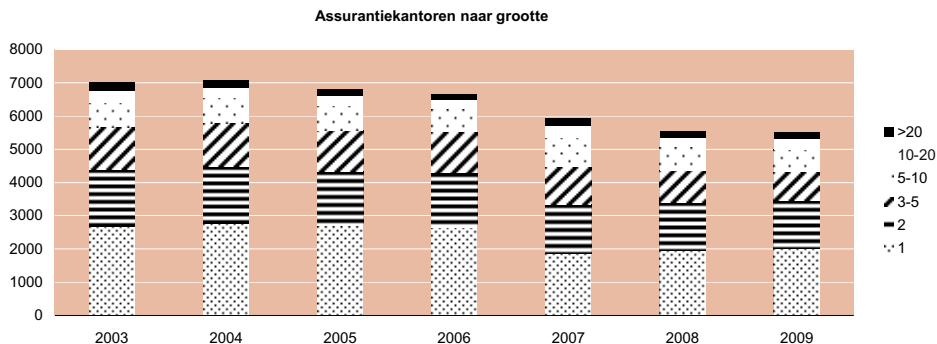
Insurance offices by number of employees as at January 1st

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Totaal	7 075	6 805	6 665	5 940	5 540	5 495	Total
1	2 760	2 690	2 635	1 870	1 965	2 010	1
2	1 710	1 635	1 635	1 465	1 425	1 450	2
3 - 5	1 320	1 240	1 235	1 120	965	840	3 - 5
5 - 10	760	755	695	895	695	695	5 - 10
10 - 20	305	300	295	365	300	315	10 - 20
20 - 50	150	125	115	165	130	130	20 - 50
50 - 100	45	40	40	40	35	40	50 - 100
> 100	20	20	20	25	25	25	> 100

Bron: CBS

¹ Nieuwe reeks vanaf 2006 door nieuwe bedrijfsindeling.

¹ New series from 2006 onward, due to revised business classification.

Tabel 4.7 **Gemiddelde kosten per assuratiekantoor**

Average costs per insurance office

	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
	%					
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Personeelskosten	65,3	61,3	62,7	62,8	58,0	Personnel costs
Algemene kosten	12,2	11,1	9,3	11,0		General costs
Huisvestingskosten	6,0	5,8	5,8	6,7	8,8	Accommodation costs
Reis- en autokosten	4,0	4,2	4,4	3,7		Travelling expenses and car costs
Reclame- en advertentiekosten	2,6	3,5	3,1	3,5		Costs of advertising
Automatiseringskosten	4,8	4,3	4,4	4,2		Costs of automation
Afschrijvingen portefeuilles	3,0	8,0	8,3	6,1		Deprecation of portfolios
Toegerekende vermogenskosten	2,0	2,0	2,0	2,0		Attributed costs of assets
Kantoorkosten					22,0	Office costs
Overige					11,2	Other

Bron: Adfiz

¹ Nieuwe reeks vanwege andere populatie en steekproef.

¹ New series due to different population and sample.

Tabel 4.8 **Gemiddelde ontvangsten per assurantiekantoor**

Average receipts per insurance office

	Gemiddelde ontvangsten (€)			Aandeel (%)			
	Average receipts			Share			
	2006	2007	2008 ¹	2006	2007	2008 ¹	
Totaal	1 949 921	1 458 691	397 728	100,0	100,0	100,0	Total
Provisie schade	1 504 468	1 133 928	247 632	77,2	77,7	62,3	Non-life commission
Provisie leven	296 554	209 518	60 132	15,2	14,4	15,1	Life commission
Uitkering aan derden ²	-104 458	-57 417		-5,4	-3,9		Payment to third parties ²
Hypotheken	138 895	100 560	43 745	7,1	6,9	11,0	Mortgages
Sparen en beleggen	21 257	17 411		1,1	1,2		Savings and investment
Overige ontvangsten	93 205	54 691		4,8	3,7		Other receipts
Volmacht			17 637			4,4	Underwriting
Declaraties			3 404			0,9	Declarations
Abonnementen			580			0,1	Subscriptions
Overige activiteiten			24 590			6,2	Other activities

Bron: Adfiz

¹ Nieuwe reeks vanwege andere populatie en steekproef.

² Aan sub-agenten uitbetaalde vergoedingen en provisie en aan klanten uitgekeerde retourprovisie.

¹ New series due to different population and sample.

² Allowances and commission for sub-agents and commission refund for clients.

Tabel 4.9 **Samenstelling provisie-inkomen uit schadeverzekeringen**

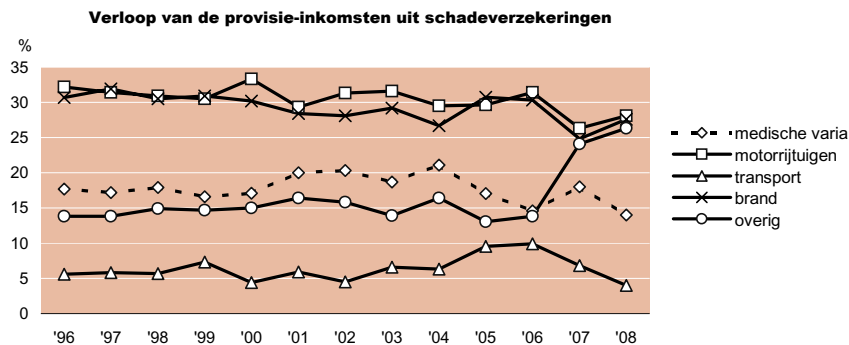
Composition of non-life commission

	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
	%					
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Motorrijtuigen	29,5	29,6	31,4	26,3	28,1	Motor vehicles
Brand	26,7	30,7	30,3	24,8	27,6	Fire
Medische varia	21,1	17,0	14,6	18,0	14,0	Medical
Transport	6,3	9,5	9,9	6,8	4,0	Transport
Overige	16,4	13,1	13,8	24,1	26,3	Other non-life

Bron: Adfiz

¹ Nieuwe reeks vanwege andere populatie en steekproef.

¹ New series due to different population and sample.

Hoofdstuk 5 Schadeverzekeringen

Non-life insurance

5.1	Technische voorzieningen schadeverzekeringsmaatschappijen _____	61
	Gross technical provisions of non-life Insurance companies	
5.2	Premie-inkomen van schadeverzekeringsmaatschappijen _____	62
	Premium income of non-life insurance companies	
5.3	Bruto geboekte premie per polis _____	63
	Gross premium written per policy	
5.4	Geleden schade _____	64
	Gross and net incurred damage	
5.5	Bruto premievolumes schadeverzekeringen in enkele EU-landen _____	65
	Gross non-life insurance premiums in some EU countries	
5.6	Balans van schadeverzekeringsmaatschappijen _____	66
	Balance sheet of non-life Insurance companies	
5.7	Beleggingen van schadeverzekeringsmaatschappijen _____	67
	Investments of non-life Insurance companies	
5.8	Ontwikkeling van de gemiddelde bedragen van enkele veelvoorkomende schaden _____	68
	Trend in average amount for a number of common claims	
5.9	Claimfrequentie van enkele veelvoorkomende schaden _____	69
	Claim frequency for a number of common claims	

Tabel 5.1 **Technische voorzieningen schadeverzekeringsmaatschappijen**
naar branchegroep, bruto

Gross technical provisions of non-life insurance companies by class line of business

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	€ mln						€m
Technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's							Technical provision for unearned premiums
Motorrijtuigen	3 261	3 418	3 481	3 576	3 655	3 567	Motor vehicle
Transport	1 374	1 389	1 403	1 376	1 343	1 303	Transport
Brand	101	107	120	156	177	156	Fire
Overige verzekeringen	956	973	985	1 009	1 035	1 033	Other non-life
	830	949	973	1 035	1 100	1 074	
Technische voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen							Technical provision for outstanding claims/benefits
Motorrijtuigen	12 116	13 132	13 480	13 683	13 985	13 755	Motor vehicle
Transport	5 396	5 536	5 574	5 590	5 449	5 385	Transport
Brand	720	764	841	882	1 028	1 162	Fire
Overige verzekeringen	1 091	1 390	1 460	1 634	1 732	1 511	Other non-life
	4 909	5 442	5 605	5 577	5 776	5 697	

Bron: CVS

Tabel 5.2 **Premie-inkomen van schadeverzekeringsmaatschappijen**
naar branchegroep, voor (bruto) en na herverzekering (netto)

**Premium income of non-life insurance
companies by line of business
(before and after reinsurance)**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
€ mln							€m
Totaal, bruto	21 608	23 574	23 695	47 878	48 516	52 067	Total non-life, gross
Herverzekering	2 500	2 822	2 664	4 786	4 964	4 649	Reinsurance
Netto	19 108	20 752	21 031	43 092	43 552	47 418	Net
Ongevallen en ziekte, bruto	10 373	11 644	11 477	35 245	35 788	38 866	Accident and health, gross
Herverzekering	510	549	359	2 188	2 480	2 147	Reinsurance
Netto	9 863	11 095	11 118	33 057	33 308	36 719	Net
Motorrijtuigen, bruto	4 469	4 581	4 565	4 662	4 669	4 630	Motor vehicle, gross
Herverzekering	189	194	194	326	338	320	Reinsurance
Netto	4 280	4 387	4 371	4 336	4 331	4 310	Net
Transport, bruto	616	657	681	725	742	890	Transport, gross
Herverzekering	136	141	134	136	132	147	Reinsurance
Netto	480	516	547	589	610	743	Net
Brand, bruto	3 432	3 529	3 520	3 534	3 659	3 735	Fire, gross
Herverzekering	906	868	772	767	752	742	Reinsurance
Netto	2 526	2 661	2 748	2 767	2 907	2 993	Net
Overige¹, bruto	2 718	3 163	3 452	3 712	3 659	3 946	Other non-life¹, gross
Herverzekering	759	1 070	1 205	1 369	1 262	1 293	Reinsurance
Netto	1 959	2 093	2 247	2 343	2 397	2 653	Net

Bron: DNB

¹ Waaronder aansprakelijkheid, krediet, rechtsbijstand en reisverzekering.

¹ Including liability, credit, legal aid and travel insurance.

Tabel 5.3 **Bruto geboekte premie¹ per polis**
van enkele schadeverzekeringsproducten

Gross premium written¹ per policy
of some non-life insurance products

	2005	2006	2007	2008	2009	
€						€
Motorrijtuigen						Motor vehicle
Personenauto's WA	277	272	248	237	228	Cars third party
Personenauto's casco	293	292	285	277	271	Cars accidental damage
Vrachtauto's WA	1 236	1 219	1 190	1 143	1 079	Trucks third party
Vrachtauto's casco	779	779	776	759	701	Trucks accidental damage
Motoren WA		84	80	76	68	Motorcycles
Bromfietsen	74	79	82	89	77	Moped
Caravans casco	143	144	158	161	166	Caravans accidental damage
Brand						Fire
Woonhuizen	190	165	192	203	210	Dwellings
Inboedels	110	112	120	119	125	Contents
Aansprakelijkheid						General liability
Particulier	45	45	43	44	43	Family
Bedrijven	994	1012	908	959	918	Company
Rechtsbijstand						Legal aid
Gezins	150	149	156	160	173	Family
Motorrijtuigen	47	47	47	52	60	Motor vehicle
Bedrijven	622	672	691	662	725	Companies
Reis						Travel
	179	200	183	180	174	

Bron: CVS

Gangbaar verzekeringspakket = personenauto's WA + casco, AVP en inboedel.

Common package: third party plus comprehensive car insurance, general liability (family) and contents.

¹ Premie zoals betaald door verzekerde.

¹ As paid by insured party.

Tabel 5.4 **Geleden schade**
naar branchegroep, voor (bruto) en na herverzekering (netto)

**Gross and net incurred damage
by line of business**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
<i>€ mln</i>							<i>€m</i>
Totaal, bruto	15 496	15 976	15 884	40 389	40 430	43 679	Total non-life, gross
Herverzekering	1 297	1 252	1 562	3 165	4 074	2 943	Reinsurance
Netto	14 198	14 724	14 324	37 224	36 356	40 736	Net
Ongevallen en ziekte, bruto	8394	8909	8650	33240	33045	35409	Accident and health, gross
Herverzekering	319	271	203	1 888	2 760	1 399	Reinsurance
Netto	8 075	8 639	8 448	31 353	30 285	34 010	Net
Motorrijtuigen, bruto	3 265	3 240	3 091	2 994	3 033	3 326	Motor vehicle, gross
Herverzekering	125	121	122	197	245	314	Reinsurance
Netto	3 140	3 118	2 969	2 797	2 788	3 012	Net
Transport, bruto	397	405	409	455	447	660	Transport, gross
Herverzekering	41	77	69	66	101	161	Reinsurance
Netto	356	328	340	388	346	499	Net
Brand, bruto	1 906	1 569	1 834	1 690	2 169	2 021	Fire, gross
Herverzekering	505	287	505	307	407	272	Reinsurance
Netto	1 400	1 283	1 329	1 383	1 762	1 749	Net
Overige¹, bruto	1 535	1 853	1 900	2 010	1 736	2 260	Other non-life¹, gross
Herverzekering	307	497	663	707	561	795	Reinsurance
Netto	1 227	1 356	1 238	1 303	1 175	1 465	Net

Bron: DNB

¹ Waaronder aansprakelijkheid, krediet, rechtsbijstand en reisverzekering.

¹ Including liability, credit, legal expenses and travel insurance.

Tabel 5.5 **Bruto premievolumes schadeverzekeringen in enkele EU-landen**
naar branchegroep

**Gross non-life insurance premiums in
some EU countries by line of business**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
	€ mln						€ m
Motorrijtuigen							Motor vehicles
België	2 835	2 931	2 982	3 019	3 089	3 129	Belgium
Duitsland	2 235	22 504	22 005	21 200	20 800	20 372	Germany
Verenigd Koninkrijk	18 762	19 105	19 304	19 496	19 549	16 504	United Kingdom
Nederland	4 424	4 535	4 496	4 481	4 652	4 697	The Netherlands
Europese Unie (27)	114 444	117 380	118 900	119 779	120 078	118 945	European Union (27)
Opstal en inboedel							Building and Contents
België	1 785	1 825	1 813	1 973	2 121	2 207	Belgium
Duitsland	13 844	14 110	14 172	14 300	14 200	14 583	Germany
Verenigd Koninkrijk	16 494	18 348	19 231	20 643	18 228	15 235	United Kingdom
Nederland	3 018	3 185	3 159	3 111	3 526	3 743	The Netherlands
Europese Unie (27)	68 241	70 964	73 983	76 781	81 455	74 588	European Union (27)
Zorg							Accident and health
België	2 121	2 194	2 297	2 396	2 539	2 694	Belgium
Duitsland	30 638	32 382	33 470	34 600	35 760	36 659	Germany
Verenigd Koninkrijk	8 396	8 465	8 614	9 303	8 602	6 425	United Kingdom
Nederland	9 253	10 996	11 285	28 404	36 715	36 981	The Netherlands
Europese Unie (27)	77 465	83 886	87 723	108 827	125 944	120 894	European Union (27)

Bron: CEA

Tabel 5.6

Balans van schadeverzekeringsmaatschappijenper 31 december¹**Balance sheet of non-life insurance
companies at year end¹**

	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>€ mln</i>					<i>€m</i>
Activa	43 976	37 829	38 154	34 437	34 438	Assets
Beleggingen	39 873	32 815	33 705	29 513	29 518	Investments
Overige activa	4 103	5 014	4 449	4 924	4 920	Other assets
Passiva	43 977	37 829	38 154	34 437	34 438	Liabilities
Technische voorzieningen	26 919	24 935	24 349	23 717	23 718	Technical provision for claims
Overige passiva	17 058	12 894	13 805	10 720	10 720	Other liabilities

Bron: DNB

¹ Exclusief ziektekostenverzekeraars.¹ Excluding health insurers.

Tabel 5.7 **Beleggingen van schadeverzekeringsmaatschappijen**
actuele waarde per 31 december

**Investments of non-life insurance companies
at market value, at year end**

	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>€ mln</i>					
Totaal beleggingen	37 270	40 129	38 523	38 580	41 943	Total investments
Terreinen en gebouwen	432	480	336	359	563	Land and buildings
Beleggingen in groepsmaatschappijen	2 342	2 997	4 314	4 155	4 900	Investments in affiliated companies
Aandelen	6 511	7 609	6 983	5 039	3 495	Shares
Obligaties	23 574	23 029	22 070	22 982	26 392	Bonds
Belangen in beleggingspools			2 020	567	1 108	Participations in investment pools
Hypothecaire leningen	453	219	174	174	413	Loans guaranteed by mortgages
Andere leningen	982	1 016	408	232		Other loans
Deposito's	1 384	908	1 208	3 698	4 240	Deposits
Overige beleggingen	1 425	3 769	927	1 311	779	Other financial investments
Depots bij verzekeraars	166	102	83	63	53	Deposits with ceding undertakings

Bron: DNB

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 5.8 **Ontwikkeling van de gemiddelde bedragen**
van enkele veelvoorkomende schaden

**Trend in average amount for a number
of common claims**

	2004	2005	2006	2007	2008	
€						€
Personenauto's WA	3 005	2 692	2 307	2 403	2 255	Cars third party
Personenauto's casco	1 096	1 047	805	839	934	Cars accidental damage
Inboedelverzekeringen	787	982	1 117	1 041	1 187	Contents
Woonhuisverzekeringen	997	1 193	1 283	1 292	1 526	Dwellings
Aansprakelijkheid voor particulieren	560	607	596	732	797	General liability (family)
Gezinsrechtsbijstand	858	873	832	875	938	Legal aid (family)

Bron: CVS

Tabel 5.9 **Claimfrequentie¹**
van enkele veelvoorkomende schaden

**Claim frequency¹ for a number of
common claims**

	2004	2005	2006	2007	2008	
Personenauto's WA	4	4	4	5	5	Cars third party
Personenauto's casco	17	16	16	17	19	Cars accidental damage
Inboedelverzekeringen	4	4	4	4	4	Contents
Woonhuisverzekeringen	5	6	6	7	6	Dwellings
Aansprakelijkheid voor particulieren	4	4	4	4	4	General liability (family)
Gezinsrechtsbijstand	12	11	11	11	12	Legal aid (family)

Bron: CVS

¹ Aantal claims per 100 verzekeringen, exclusief nulschaden.

¹ Number of claims per 100 policies, excluding zero-claims.

Hoofdstuk 6 Brand

Fire

6.1	Kerngegevens Brand _____	72	
	Key figures fire		
6.2	Top 25 brandverzekeraars in Nederland _____	74	
	Top 25 fire insurers in the Netherlands		
6.3	Woningvoorraad en nieuwbouwwoningen _____	75	
	Housing stock and newly built		
6.4	Branden en brandschade _____	76	
	Fires and fire damage		
6.5	Branden naar oorzaak _____	77	
	Fires by cause		
6.6	Branden met schade boven 1 miljoen euro _____	78	
	Fires with claims exceeding 1 million euro		

Tabel 6.1 **Kerngegevens Brand****Key figures fire**

		2005	2006	2007	2008	2009	
Verzekeringsmaatschappijen							Insurance companies
Aantal maatschappijen brand en natuur- evenementen ¹		190	185	120	121	102	Number of fire and natural events companies ¹
Premie-inkomen							Premium income
Bruto geboekt	€ mrd	3,5	3,5	3,7	3,7	3,9	Gross written (€bn)
Per post, inboedels	€	110	112	120	119	127	Per item, contents (€)
Per post, woonhuizen		191	196	192	197	198	Per item, dwellings
Schade							Amount of claims
Bruto geboekt	€ mrd	1,5	1,6	2,0	2,0	2,0	Gross written (€bn)
Bruto geleden schade		1,8	1,7	2,2	2,0	1,9	Gross incurred loss
Resultaat na interest	%	19	22	10	13	18	Result after interest (%)
Aantal polissen							Number of policies
Woonhuizen/inboedels	dzd	11 353	11 775	11 762	11 696	11 889	Dwellings, contents ('000)
Aantal woningen per 31 december		6 912	6 967	7 029	7 105	7 175	Number of dwellings at 31 December
Aantal bedrijven per 1 januari		719	726	761	798	844	Number of enterprises at 1 January
Met nul werknemers		388	356	383	435	471	With zero employees
Branden							Fires
Aantal branden, totaal		43,2	49,8	47,3	45,4		Fires, total
Totaal schadebedrag	€ mln	735	715	864	1 007		Total claim sum (€m)
Aantal grote branden, schadebedrag boven € 1 mln	x1	73	79	108	96	105	Major fires, claim sum above € 1 mln (x1)
Grote branden, schadebedrag	€ mln	251	293	446	491	369	Major fires, claim sum (€m)

	2005	2006	2007	2008	2009
Branden					
Claimfrequentie brandschade-/schroei schade inboedel ²	x1	1,4	1,2	1,1	1,1
Claimfrequentie brandschade woonhuizen ²		0,4	0,4	0,3	0,4
Diefstal					
Diefstal met geweld	dzd	15	14	13	
Eenvoudige diefstal		316	294	303	
Gekwalificeerde diefstal		393	372	340	
Claimfrequentie					
Inbraak schade inboedel ²	x1	0,9	0,9	0,8	0,8

Fires

Claim frequency fire damage, contents²

Claim frequency, fire damage, dwelling²

Theft

Theft with assault ('000)

Simple theft

Aggravated theft

Claim frequency

Burglary damage to contents²

Bron: CBS/CVS/DNB

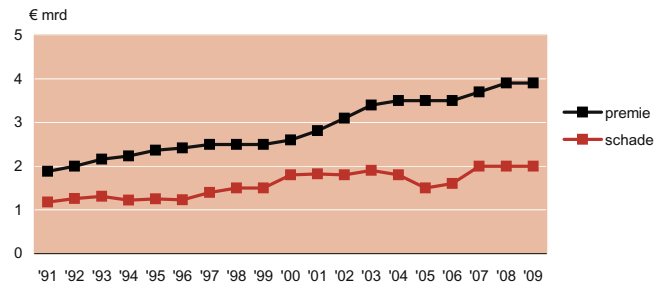
¹ Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

² Claimfrequentie is het aantal claims per 100 verzekeringen.

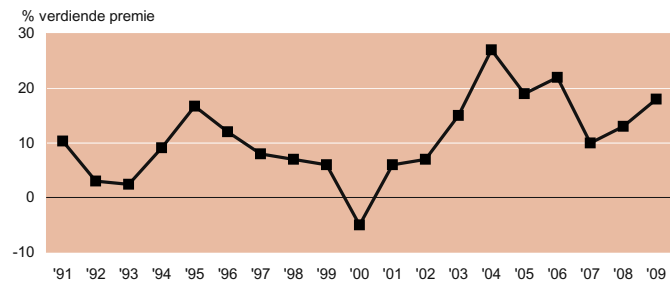
¹ Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

² Claim frequency is the number of claims per 100 policies.

Premie-inkomen en schade Brand

Resultaat Brand, na interest

Tabel 6.2 **Top 25 brandverzekeraars in Nederland****Top 25 fire insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzt	€'000	%	
Interpolis	454 279	418 919	12,2	11,4
ASR	310 342	302 094	8,3	8,3
Achmea	309 540	310 929	8,3	8,5
Nationale-Nederlanden	308 909	309 903	8,3	8,5
Delta Lloyd	251 169	252 700	6,7	6,9
REAAL	210 041	134 579	5,6	3,7
Allianz Nederland	171 475	177 174	4,6	4,8
AEGON	167 377	160 495	4,5	4,4
Amlin (FCI)	147 477	146 832	3,9	4,0
AIG Europe (Nederland)	145 706	146 498	3,9	4,0
ABN Amro	104 531	98 542	2,8	2,7
HDI-Gerling	102 619	80 159	2,7	2,2
Hagelunie	66 967	61 607	1,8	1,7
Unigarant (UVM)	63 892	59 053	1,7	1,6
RVS	61 454	61 863	1,6	1,7
De Goudse	59 143	58 511	1,6	1,6
Avéro Achmea Benelux	58 300	55 812	1,6	1,5
Generali	51 143	56 776	1,4	1,6
Klaverblad	34 979	33 912	0,9	0,9
OHRA	34 952	32 429	0,9	0,9
Erasmus	34 852	35 574	0,9	1,0
Noordhollandsche van 1816	28 338	24 568	0,8	0,7
Elvia Travel	25 823		0,7	0,0
London	23 086	21 617	0,6	0,6
Donatus	21 168	20 316	0,6	0,6

Bron: AM

Tabel 6.3 **Woningvoorraad en nieuwbouwwoningen****Housing stock and newly built**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
	<i>x1</i>						<i>x1</i>
Woningvoorraad primo	6 809 581	6 858 719	6 912 405	6 967 046	7 043 212	7 104 518	Housing stock at start of year
Vermindering	19 313	19 057	21 656	23 840	22 373	19 004	Decrease
Vermeerdering	71 609	74 370	79 670	87 537	86 096	89 880	Increase
Correcties	- 3 158	- 1 627	- 3 373	- 2 137	- 2 417	-108	Corrections
Woningvoorraad ultimo	6 858 719	6 912 405	6 967 046	7 028 606	7 104 518	7 175 286	Housing stock at year end
Nieuwbouw	65 314	67 016	72 382	80 193	78 882	82 932	Newly built
Overheid en woningcorporaties	14 609	16 993	18 971	20 960	21 415	24 124	Government and housing corporations
Bouwers van de markt	42 233	42 527	45 184	50 885	49 054	50 372	Builders of the market
Andere particuliere opdrachtgevers	8 472	7 496	8 227	8 348	8 413	8 436	Other private principals
Huurwoningen	14 140	16 900	20 216	22 764	23 781	25 464	Rentals
Eigen woningen	51 174	50 116	52 166	57 429	55 101	57 468	Ownership
Eengezinswoningen	48 968	47 170	47 019	49 453	48 111	48 282	Single-family dwellings
Meergezinswoningen	16 346	19 846	25 363	30 740	30 771	34 650	Multi-family dwellings

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.¹ Provisional figures.

Tabel 6.4 **Branden en brandschade****Fires and fire damage**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
<i>x1</i>							<i>x1</i>
Branden	53 953	43 038	43 199	49 770	47 327	45 354	Fires
Zonder materiële schade	21 406	16 629	17 250	20 444	20 451	18 109	Without material damage
Met materiële schade	32 547	26 409	25 949	29 326	26 876	27 245	With material damage
<i>€ dzd</i>							<i>€'000</i>
Schadebedrag	1 272 454	944 481	735 152	714 844	864 061	1 006 952	Total loss
Schoorsteenbranden	8 362	4 203	3 210	10 291	4 609	8 601	Chimney fires
Binnenbranden	1 093 940	830 150	634 028	627 255	778 469	906 976	Fire inside the building
Buitenbranden	170 152	110 128	97 914	77 298	80 983	91 375	Fire outside the building

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.¹ Provisional figures.

Tabel 6.5 **Branden naar oorzaak****Fires by cause**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
Schoorsteenbranden <i>x1</i>	1 728	1 697	1 505	1 740	1 546	1 857	Chimney fires <i>x1</i>
Binnenbranden	13 928	13 040	13 147	14 272	14 801	14 423	Fire inside the building
Brandstichting	2 092	1 876	1 503	1 673	1 630	1 545	Arson
Spelen met vuur door kinderen	186	163	154	181	109	116	Children playing with fire
Roken	514	423	439	435	417	404	Smoking
Brandgevaarlijke werkzaamheden	663	531	500	537	511	497	Hazardous activity
Defect/verkeerd gebruik apparaat/product	3 450	3 312	3 229	3 366	3 149	3 297	Mechanical defects, wrong use of device/product
Broei, zelfverhitting	542	454	444	473	446	522	Heating
Vuurwerk	74	106	114	96	158	125	Fireworks
Overige oorzaken	2 442	2 277	2 508	2 758	3 080	3 252	Other causes
Onbekend	3 965	3 898	4 256	4 753	5 301	4 665	Unknown
Buitenbranden	38 297	28 301	28 547	33 758	30 980	29 074	Fire outside the building
Brandstichting	10 649	8 133	8 252	9 339	8 975	8 335	Arson
Vandalisme	7 419	5 350	5 426	5 737	5 080	4 374	Vandalism
Spelen met vuur door kinderen	1 023	824	731	764	710	520	Children playing with fire
Af-/verbranden van bermen/afval	1 213	793	638	786	662	602	Burning of verges, garbage
Ongeluk, aanrijding	247	202	203	226	228	194	Accident, collision
Overige oorzaken	4 017	3 024	3 199	3 688	3 095	3 445	Other causes
Onbekend	13 729	9 975	10 098	13 218	12 230	11 604	Unknown

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.¹ Provisional figures.

Tabel 6.6 **Branden met schade boven 1 miljoen euro**

**Fires with claims exceeding
1 million euro**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>x1</i>							<i>x1</i>
1e kwartaal	17	13	21	23	23	28	1st quarter
2e kwartaal	22	20	15	21	26	24	2nd quarter
3e kwartaal	20	15	20	22	27	30	3rd quarter
4e kwartaal	25	25	23	41	20	23	4th quarter
Gehele jaar	84	73	79	108	96	105	Year
<i>€ mln</i>							<i>€m</i>
1e kwartaal	45	83	73	50	115	72	1st quarter
2e kwartaal	183	56	61	162	237	106	2nd quarter
3e kwartaal	77	52	76	104	74	102	3rd quarter
4e kwartaal	154	60	83	131	65	89	4th quarter
Gehele jaar	458	251	293	446	491	369	Year
Gemiddeld bedrag per schade	5,5	3,4	3,7	4,1	5,1	3,5	Average amount per claim

Bron: Verbond van Verzekeraars

Hoofdstuk 7 Vervoer

Transport

7.1	Kerngegevens Motor _____	80	
	Key figures motor vehicles		
7.2	Kerngegevens Transport _____	82	
	Key figures transportation		
7.3	Top 25 motorrijtuigenverzekeraars in Nederland _____	83	
	Top 25 motor vehicles insurers in the Netherlands		
7.4	Top 25 transportverzekeraars in Nederland _____	84	
	Top 25 transportation insurers in the Netherlands		
7.5	Vervoersmodaliteit _____	85	
	Kilometres travelled		
7.6	Motorrijtuigenpark _____	86	
	Motor vehicles		
7.7	Verkoop van nieuwe motorvoertuigen _____	87	
	Sales of new motor motor vehicles		
7.8	Geregistreerde diefstallen van motorvoertuigen _____	88	
	Registered thefts of motor vehicles		
7.9	Uitgekeerde claims Waarborgfonds _____	89	
	Claims paid out by Guarantee Fund		
7.10	Dodelijke slachtoffers van verkeersongevallen _____	90	
	Casualties of road accidents		
7.11	Slachtoffers van verkeersongevallen _____	91	
	Victims of traffic accidents by traffic participation		

Tabel 7.1

Kerngegevens Motor**Key figures motor vehicles**

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Verzekeringsmaatschappijen²							Insurance companies²
Aantal maatschappijen voertuigcasco		69	69	64	61	57	Number of companies, accidental damage
Aantal maatschappijen aansprakelijkheid motorrijtuigen		61	61	57	54	51	Number of companies, third party vehicle
Premie-inkomen							Premium income
Bruto geboekt	€ mrd	4,6	4,7	4,7	4,6	4,6	Gross written (€bn)
Bruto geboekt, waarvan WA		2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	Gross written third party
Schade							Claims
Bruto geboekt		3,0	2,9	3,1	3,4	3,5	Gross written
Bruto geleden schade		3,1	3,0	3,1	3,2	3,4	Gross incurred damage
Bruto geleden schade, waarvan WA		2,0	1,7	1,6	1,7	1,8	Gross incurred damage third party
Gem. schadebedrag per claim							Average amount per claim
WA personenauto's	€	2 692	2 307	2 403	2 255		third party cars (€)
Claimfrequentie WA personenauto's ³	%	4	4	5	5		Claim frequency third party cars ³ (%)
Netto resultaat	%	11	13	11	2	2	Result after interest (%)
Premie per polis							Premium per policy
Personenauto's WA	€	277	272	248	237	228	Cars third party (€)
Personenauto's casco		293	292	285	277	271	Cars accidental damage
Motorvoertuigenpark							Fleet
Aantal personenauto's	dzd	6 992	7 092	7 230	7 392	7 542	Number of passenger cars ('000)
Aantal overige motorvoertuigen ⁴		1 635	1 624	1 633	1 668	1 707	Number of other motor vehicles ⁴
Aantal personenauto's per 1000 inwoners	x1	429	434	442	451	460	Number of passenger cars per 1000 inhabitants

	2005	2006	2007	2008	2009 ¹
Verkeersongevallen⁵					
Verkeersongevallen	x1 9 401	9 055			
Met dodelijke afloop	750	730			
Verkeersslachtoffers					
Gewonde personen opgenomen in ziekenhuis	18 497	16 750	18 420		
Overleden personen	817	811	791	750	720

Traffic accidents⁵

Traffic accidents

Fatal

Victims of traffic accidents

Admitted to hospitals

Of which fatal

Bron: DNB/CBS/CVS

¹ Voorlopige cijfers.

² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

³ Aantal claims per 100 verzekeringen.

⁴ Exclusief bromfietsen.

⁵ Reeks gestaakt.

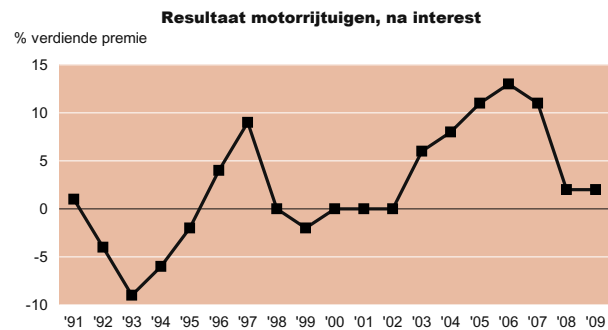
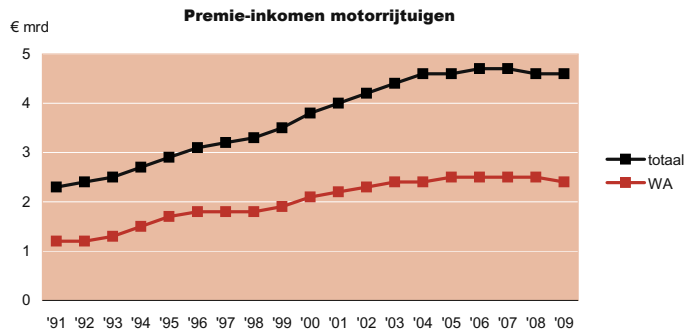
¹ Provisional figures.

² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

³ Number of claims per 100 policies.

⁴ Excluding mopeds.

⁵ Data gathering ended.

Tabel 7.2

Kerngegevens Transport**Key figures transportation**

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Verzekeringsmaatschappijen							Insurance companies
Aantal maatschappijen ²		66	66	62	59	54	Number of companies ²
Premie-inkomen							Premium income
Bruto geboekt	€ mln	681	725	742	890	921	Gross written (€m)
Bruto verdiend		675	712	706	869	942	Gross earned
Schade							Claims
Bruto betaald		365	380	383	503	597	Gross booked
Bruto geleden		409	453	448	660	720	Gross incurred
Netto resultaat na interest	%	13	9	12	6	0	Net result after interest (%)

Bron: DNB/CVS

¹ Voorlopige cijfers.² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31-12.¹ Provisional figures.² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31-12.

Tabel 7.3 **Top 25 motorrijtuigenverzekeraars in Nederland****Top 25 motor vehicles insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzt	€'000	%	
Achmea	639 114	655 673	13,8	14,0
Interpolis	496 982	505 104	10,7	10,8
ASR	395 187	380 277	8,5	8,1
Univé	300 414	302 999	6,5	6,5
Allianz	269 639	274 796	5,8	5,9
REAAL	265 457	146 844	5,7	3,1
Delta Lloyd	233 648	235 337	5,0	5,0
Nationale-Nederlanden	222 887	235 978	4,8	5,1
AEGON	192 179	173 874	4,2	3,7
Unigarant (UVM)	178 829	170 760	3,9	3,7
London	150 020	150 359	3,2	3,2
Bovemij	128 301	109 848	2,8	2,4
TVM	120 845	119 303	2,6	2,6
ABN Amro	72 940	79 446	1,6	1,7
OHRA	71 605	69 810	1,5	1,5
ZLM	63 208	61 459	1,4	1,3
Zurich Versicherung	62 663	75 598	1,4	1,6
Fortis Corporate Insurance	62 575	59 360	1,4	1,3
Noordhollandsche van 1816	56 531	48 099	1,2	1,0
Klaverblad	52 758	44 036	1,1	0,9
Generali	48 320	55 725	1,0	1,2
RVS	47 331	49 049	1,0	1,1
Europeesche	46 573	48 703	1,0	1,0
Avéro Achmea Benelux	33 476	31 795	0,7	0,7
HDI-Gerling	32 417	35 111	0,7	0,8

Bron: AM

Tabel 7.4 **Top 25 transportverzekeraars in Nederland****Top 25 transportation insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzd	€'000	%	
Amlin (FCI)	377 019	279 772	42,4	37,7
REAAL	68 774	45 847	7,7	6,2
Achmea	44 414	34 820	5,0	4,7
Delta Lloyd	42 668	40 871	4,8	5,5
HDI-Gerling	39 700	37 249	4,5	5,0
AEGON	34 387	35 898	3,9	4,8
Nationale-Nederlanden	24 248	23 248	2,7	3,1
Avéro Achmea Benelux	22 047	22 347	2,5	3,0
Allianz Nederland	19 358	16 359	2,2	2,2
AIG Europe (Nederland)	19 036	17 510	2,1	2,4
TVM	18 600	19 435	2,1	2,6
Generali	16 796	17 650	1,9	2,4
EFM	16 331	16 007	1,8	2,2
ASR	14 090	13 053	1,6	1,8
Unigarant (UVM)	13 948	14 250	1,6	1,9
Elvia Tranvel Insurance	13 165		1,5	0,0
Oranje	12 679	12 050	1,4	1,6
NS Insurance	12 449	11 980	1,4	1,6
Interpolis	10 829	9 851	1,2	1,3
Schepens Onderlinge Nederland	9 808	10 071	1,1	1,4
Europesche	8 748	8 065	1,0	1,1
ABN Amro	7 868	5 947	0,9	0,8
Elvia Reis	6 883		0,8	0,0
Noord-Nederland Schepens	5 101	4 553	0,6	0,6
Munis	4 725	3 726	0,5	0,5

Bron: AM

Tabel 7.5 **Vervoersmodaliteit**
van de Nederlandse bevolking

**Kilometres travelled by Dutch
population**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
<i>mrd km</i>							<i>bn kilometres</i>
Totaal	189,3	190,9	196,9	194,0	195,1	197,2	Total
Autobestuurder	91,9	92,9	95,3	94,9	95,8	97,5	Car driver
Autopassagier	52,3	53,2	56,2	53,9	52,2	52,0	Car passenger
Trein	15,5	14,5	15,5	14,1	16,1	15,7	Train
Bus/tram/metro	7,2	6,6	6,7	6,5	5,9	5,8	Bus/tram/underground
Brom-/snorfiets	0,9	0,9	0,8	1,0	0,9	0,9	Moped
Fiets	13,0	13,9	13,8	14,4	14,1	14,2	Bicycle
Lopen	4,0	3,9	4,0	4,2	4,5	4,5	Foot
Overig	4,6	5,1	4,5	5,1	5,5	6,7	Other

Bron: CBS

Tabel 7.6 **Motorrijtuigenpark**
per 1 januari naar soort motorrijtuig

Motor vehicles as at January 1st by type

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Totaal (excl. bromfietsen)	8 627 180	8 715 847	8 862 935	9 059 630	9 249 367	9 340 006	Total (excl. mopeds)
Personenauto's	6 991 974	7 092 293	7 230 178	7 391 903	7 542 331	7 622 353	Passenger cars
Per 1000 inwoners	429	434	442	451	460	462	Per 1000 inhabitants
In het bezit van natuurlijke personen	6 220 467	6 301 176	6 407 804	6 518 812	6 633 454	6 749 169	Owned by natural persons
Per 1000 inwoners	381	386	392	397	404	409	Per 1000 inhabitants
Motoren	536 931	552 949	567 911	585 204	605 604	623 442	Motorcycles
Per 1000 inwoners	33	34	35	36	37	38	Number of motorcycles per 1000 inhabitants
Bedrijfsauto's	1 098 275	1 070 605	1 064 846	1 082 523	1 101 432	1 094 211	Industrial vehicles
Bestel	893 455	862 974	849 348	862 303	876 170	872 355	Vans
Vracht	77 619	75 924	75 841	75 313	75 112	73 368	Trucks
Trekkers	64 519	65 608	70 544	72 786	74 624	71 560	Tractors
Speciale auto's	51 451	55 104	58 268	61 030	64 194	65 294	Special vehicles
Autobussen	11 231	10 995	10 845	11 091	11 332	11 634	Buses

Bron: CBS

Tabel 7.7 **Verkoop van nieuwe motorvoertuigen****Sales of new motor vehicles**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
	<i>x1</i>						
Personenauto's	488 977	483 885	465 196	483 999	504 300	499 980	Passenger cars
Bedrijfsauto's	90 992	100 781	80 787	84 718	97 234		Industrial vehicles
- bestel	77 048	86 787	65 908	64 474	79 846	84 659	- vans
- vracht	5 790	4 730	5 627	7 373	6 788	7 156	- trucks
- trekkers	6 735	7 951	7 741	11 695	9 075	10 570	- tractors
- speciale auto's	541	380	376	384	376	561	- special vehicles
- autobussen	878	933	1 135	792	1 149	1 209	- buses
Motoren	16 737	17 566	16 814	14 790	16 237	16 961	Motorcycles
Bromfietsen	26 917	22 147	22 388	26 595	36 966	45 005	Mopeds (max. speed 45 km/h)
Snorfietsen	18 961	16 984	18 471	23 757	34 001	48 480	Mopeds (max. speed 25 km/h)
	<i>% van totaal</i>						
Personenauto's naar koetswerk							Passenger cars by type of body
Hatchback	42,1	42,6	43,5	47,2	47,8	51,6	Hatchback
Combi/stationwagen	20,2	18,7	18,6	17,6	16,7	18,9	Estate car
MPV	19,3	20,6	18,7	16,7	15,8	11,6	MPV
4 deurs sedan	10,9	9,9	9,6	8,6	7,2	7,6	4-door saloon
Terreinwagen	3,5	4,0	5,7	6,5	7,0	5,8	Off-road vehicle
Coupé	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	Coupe
Cabrio	1,5	2,0	1,6	1,4	1,8	1,4	Convertible
Bus	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	Van
Camper	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,4	Camper
Overig					2,2	1,1	Other

Bron: RDC/RAI

Tabel 7.8 **Geregistreeerde diefstallen van motorvoertuigen**

Registered thefts of motor vehicles

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>dzd</i>						<i>'000</i>
Aantal diefstallen							Number of thefts
Personenauto's	16,5	13,8	12,8	11,9	11,2	11,0	Passenger cars
Vrachtauto's < 3500 kg	3,3	2,7	2,5	2,2	2,2	2,4	Trucks 3500 kg max
Vrachtauto's > 3500 kg	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	Trucks more than 3500 kg
Aanhangers/opleggers ¹	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	Trailers ¹
Motoren	1,8	1,8	1,5	1,7	1,9	2,1	Motorcycles
Bromfietsen ²		0,2	4,4	9,8	11,7	13,3	Mopeds ²
	<i>%</i>						<i>%</i>
Terugvindpercentages							Recovered as percentage of
Personenauto's	66,3	61,2	55,4	55,9	55,9	55,9	Passenger cars
Vrachtauto's < 3500 kg	44,2	44,9	41,3	45,3	43,6	41,7	Trucks 3500 kg max
Vrachtauto's > 3500 kg	66,6	68,0	60,3	67,5	69,3	54,2	Trucks more than 3500 kg
Aanhangers/opleggers ¹	32,0	34,0	28,8	27,1	21,1	23,1	Trailers ¹
Motoren	29,0	23,9	27,3	26,4	28,4	26,3	Motorcycles
Bromfietsen ³			21,9	28,0	28,7	25,7	Mopeds ³

Bron: AVc

¹ Voertuigen vanaf 750 kg maximum massa.

² Reeks gestaakt per 1-1-2004. Vanaf september 2005 worden de statistieken weer bijgehouden.

De bromfietsen zijn vanaf die datum voorzien van een kenteken.

³ Sinds januari 2006 bijgehouden, het betreft enkel de gekentekende objecten.

¹ Vehicles from 750 kg maximum mass.

² Data gathering stopped per 1-1-2004. The statistics were resumed as per September 2005. From then on the mopeds are required to have a registration number.

³ Data gathering commenced as from January 2006, this applies only to mopeds that have a registration number.

Tabel 7.9

Uitgekeerde claims Waarborgfonds

naar oorzaak en totaal uitgekeerd bedrag (inclusief heropende zaken)

**Claims paid out by Guarantee Fund
by cause and total paid amount
(including reopened cases)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	<i>x1</i>						<i>x1</i>
Aantal in behandeling genomen nieuwe claims	64 070	58 970	51 919	53 241	56 557	53 164	Number of claims to be dealt with
Onbekend gebleven motorrijtuigen	59 957	55 429	48 890	50 397	53 702	50 462	Unidentified vehicles
Niet-verzekerde motorrijtuigen	3 348	2 967	2 546	2 403	2 377	2 199	Uninsured vehicles
Door diefstal verkregen motorrijtuigen	690	527	410	376	399	433	Stolen cars
Gemoedsbezwaarden	75	47	73	65	79	70	Objection on principle
Aantal toegewezen claims	57 856	46 540	40 648	40 401	40 191	42 501	Number of settled claims
	<i>€ dzd</i>						<i>€'000</i>
Totaal uitgekeerd bedrag	77 849	63 835	55 790	57 817	57 091	59 786	Total submitted amount
Onbekend gebleven motorrijtuigen	64 929	53 227	45 148	46 551	46 100	50 372	Unidentified vehicles
Niet-verzekerde motorrijtuigen	9 745	8 718	9 163	9 970	9 482	7 453	Uninsured vehicles
Door diefstal verkregen motorrijtuigen	3 006	1 712	1 358	1 133	954	1 468	Stolen cars
Gemoedsbezwaarden	169	178	121	163	555	493	Objection on principle

Bron: Waarborgfonds Motorverkeer

Guarantee Fund for Motorised Traffic: special fund for payments in the event of accidents where the guilty party is unidentified or uninsured.

Tabel 7.10 **Dodelijke slachtoffers van verkeersongevallen**
naar leeftijd, geslacht en verkeersdeelname

Casualties of road accidents
by age, sex and traffic participation

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Totaal	881	817	811	791	750	720	Total
< 20 jaar	121	102	101	115	91	93	< 20 years
20 - 39 jaar	285	255	228	244	225	217	20 - 39 years
40 - 59 jaar	198	201	193	173	184	137	40 - 59 years
60 jaar en ouder	277	259	289	259	250	273	60 years and older
Totaal mannen	630	594	576	574	552	524	Total men
< 20 jaar	77	67	70	76	60	59	< 20 years
20 - 39 jaar	224	206	193	194	190	179	20 - 39 years
40 - 59 jaar	150	153	124	135	145	103	40 - 59 years
60 jaar en ouder	179	168	189	169	157	183	60 years and older
Totaal vrouwen	251	223	235	217	198	196	Total women
< 20 jaar	44	35	31	39	31	34	< 20 years
20 - 39 jaar	61	49	35	50	35	38	20 - 39 years
40 - 59 jaar	48	48	69	38	39	34	40 - 59 years
60 jaar en ouder	98	91	100	90	93	90	60 years and older
Personenauto	420	356	340	317	317	296	Passenger car
< 20 jaar	49	40	39	34	37	37	< 20 years
20 - 39 jaar	178	157	146	141	146	122	20 - 39 years
40 - 59 jaar	90	78	77	72	62	56	40 - 59 years
60 jaar en ouder	103	81	78	70	72	81	60 years and older
Motor	91	78	59	65	67	70	Motorcycles
< 20 jaar	4	1	1	2	2	1	< 20 years
20 - 39 jaar	53	41	30	34	30	45	20 - 39 years
40 - 59 jaar	32	32	22	28	33	18	40 - 59 years
60 jaar en ouder	2	4	6	1	2	6	60 years and older

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Brom- en snorfiets	87	78	87	80	76	67	Mopeds
< 20 jaar	22	22	15	28	19	14	< 20 years
20 - 39 jaar	9	11	21	12	11	9	20 - 39 years
40 - 59 jaar	13	14	12	11	15	11	40 - 59 years
60 jaar en ouder	43	31	39	29	31	33	60 years and older
Fiets	180	181	216	189	181	185	Bicycle
< 20 jaar	33	26	33	31	25	26	< 20 years
20 - 39 jaar	21	21	11	17	14	15	20 - 39 years
40 - 59 jaar	36	38	44	34	35	29	40 - 59 years
60 jaar en ouder	90	96	128	107	107	115	60 years and older
Overige voertuigen¹	26	35	36	49	47	34	Other vehicles¹
< 20 jaar	4	0	4	7	1	3	< 20 years
20 - 39 jaar	10	11	9	20	16	14	20 - 39 years
40 - 59 jaar	9	20	20	10	22	10	40 - 59 years
60 jaar en ouder	3	4	3	12	8	7	60 years and older
Voetganger	77	89	73	91	62	68	Pedestrian
< 20 jaar	9	13	9	13	7	12	< 20 years
20 - 39 jaar	14	14	11	20	8	12	20 - 39 years
40 - 59 jaar	18	19	18	18	17	13	40 - 59 years
60 jaar en ouder	36	43	35	40	30	31	60 years and older

Bron: CBS

¹ Inclusief bestel-/vrachtauto's en onbekende deelname.

¹ Including vans, trucks and unknown.

Tabel 7.11 **Slachtoffers van verkeersongevallen**
 geregistreerde ziekenhuisgewonden per vervoerswijze

**Registered victims of traffic accidents
 by traffic participation**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Totaal	10 596	9 486	9 401	9 051	9 683	9 310	Total
Personen-/bestelauto	4 808	4 434	4 140	3 888	4 133	3 692	Passenger car/van
Vrachtauto/bus	77	90	82	72	95	94	Truck
Motor/scooter	778	694	702	653	713	687	Motorcycle
Brom- en snorfiets	1 927	1 616	1 590	1 621	1 684	1 786	Moped
Fiets	2 306	1 974	2 186	2 139	2 345	2 335	Bicycle
Voetganger	655	583	615	583	614	609	Pedestrian
Overige ¹	45	95	86	95	99	107	Other ¹

Bron: DVS

¹ Inclusief onbekende deelname.

¹ Including unknown.

Hoofdstuk 8 Overig Schade

Other Non-life

8.1	Kerngegevens algemene Aansprakelijkheid _____	94	
	Key figures general liability		
8.2	Kerngegevens Rechtsbijstand _____	96	
	Key figures legal expenses		
8.3	Top 25 aansprakelijkheidsverzekeringen in Nederland _____	98	
	Top 25 general liability insurers in the Netherlands		
8.4	Top 25 rechtsbijstandverzekeraars in Nederland _____	99	
	Top 25 legal expenses insurers in the Netherlands		
8.5	Kerngegevens Reis en hulpverlening _____	100	
	Key figures travel insurance and assistance		
8.6	Beroepsziekten _____	101	
	Occupational diseases		

Tabel 8.1 **Kerngegevens algemene Aansprakelijkheid****Key figures general liability**

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Verzekeringsmaatschappijen							Insurance companies
Aantal maatschappijen ²		85	84	77	73	69	Number of companies ²
Premie-inkomen							Premium income
Bruto geboekt	€ mln	1 098	1 136	1 197	1 299	1 325	Gross written (€m)
- Particulieren		309	307	296	305	303	- Family
- Bedrijven		695	734	691	766	775	- Company
Schade							Claims
Bruto geleden schade		617	616	667	646	718	Gross incurred damage
- Particulieren		181	185	169	205	217	- Family
- Bedrijven		375	386	394	326	343	- Company
Resultaat na interest	%						Result after interest (%)
Totaal, als percentage verdiende premie ³		18	16	19	18	19	Total as a percentage of premium earned ³
- Particulieren		9	6	12	-1	-1	- Family
- Bedrijven		24	22	24	29	32	- Company
Aantal polissen							Number of policies
Particulieren	dzd	6 829	6 882	6 925	6 974	7 078	Family ('000)
Bedrijven		700	726	761	798	844	Company
Gemiddeld schadebedrag per claim							Average amount per claim
Particulieren	€	560	607	596	732	797	Family (€)
Bedrijven		4 933	5 268	4 577	4 944	5 331	Company

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹
Claimfrequentie⁴						
Particulieren	%	4,2	4,0	4,1	4,0	3,9
Bedrijven		10,9	10,1	8,4	8,4	7,6
Huishoudens						
Aantal huishoudens per 1 januari	dzd	7 091	7 146	7 191	7 242	7 313
Bedrijven						
Aantal bedrijven per 1 januari	dzd	719	726	761	798	844

Claim frequency⁴

Family (%)
Company

Households

Number of households as at 1 January
(^{'000})

Companies

Number of companies as at 1 January
(^{'000})

Bron: DNB/CBS/CVS

¹ Voorlopige cijfers.

² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

³ Inclusief aansprakelijkheidsverzekeringen voor landbouw en garages.

⁴ Aantal claims per 100 verzekeringen.

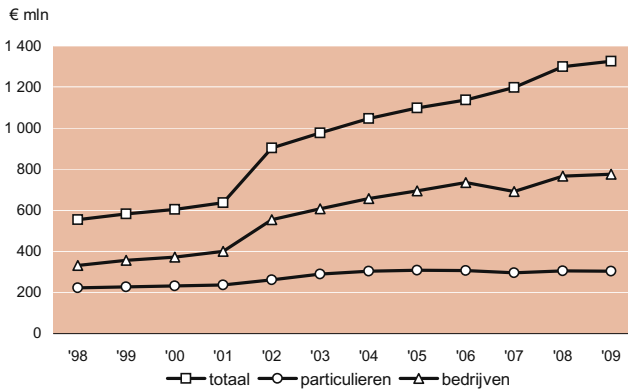
¹ Provisional figures.

² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

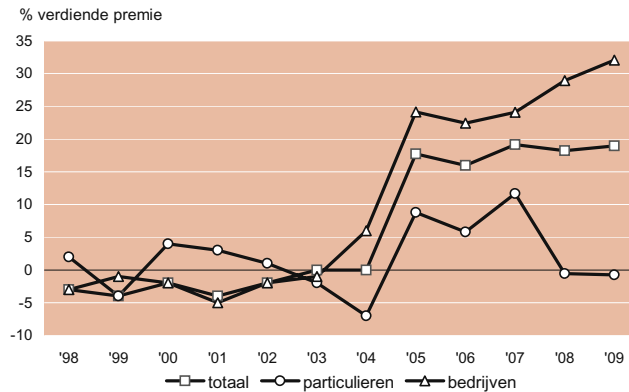
³ Including liability insurance for agriculture and garages.

⁴ Number of claims per 100 policies.

Premie-inkomen Aansprakelijkheid

Resultaat Aansprakelijkheid, na interest

Tabel 8.2 **Kerngegevens Rechtsbijstand****Key figures legal expenses**

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Verzekeringsmaatschappijen							Insurance companies
Aantal maatschappijen ²		74	74	71	67	62	Number of companies ²
Premie-inkomen							Premium income
Bruto geboekt	€ mln	558	596	639	676	731	Gross written (€m)
- Gezins		306	332	359	381	422	- Family
- Motorrijtuigen en verkeers		85	83	84	85	90	- Motor vehicles
- Bedrijven		126	136	147	158	168	- Companies
Schade							Non-life
Bruto geleden		318	321	322	354	408	Gross incurred
- Gezins		204	210	204	231	266	- Family
- Motorrijtuigen en verkeers		18	18	20	30	32	- Motor vehicles
- Bedrijven		73	68	70	65	87	- Companies
Resultaat na interest	%	11	13	17	14	12	Result after interest (%)
Gezins		1	2	9	5	3	Family
Motorrijtuigen en verkeers		49	52	50	33	33	Motor vehicle
Bedrijven		8	15	19	23	14	Companies
Aantal polissen	dzd						Number of policies ('000)
Gezins		2 033	2 226	2 298	2 384	2 433	Family
Motorrijtuigen en verkeers		1 803	1 767	1 803	1 658	1 495	Motor vehicle
Bedrijven		203	203	213	239	231	Companies

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹
Gemiddeld schadebedrag per claim						
Gezins	€	858	873	832	875	938
Bedrijven		1 364	1 337	1 410	1 167	1 428
Claimfrequentie³						
Gezins	%	12	11	11	11	12
Bedrijven		26	25	23	23	26

Average amount per claim

Family (€)
Companies

Claim frequency³

Family (%)
Companies

Bron: DNB/CVS

¹ Voorlopige cijfers.

² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

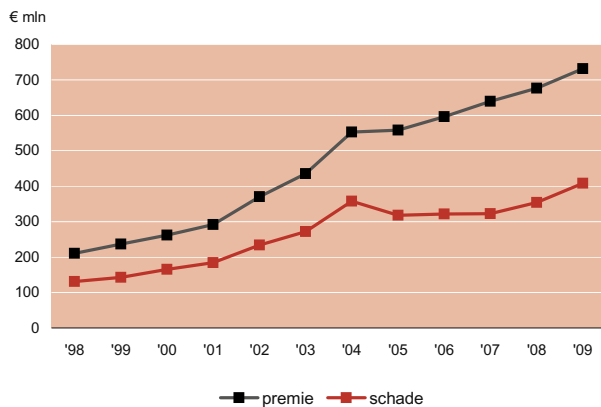
³ Aantal claims per 100 verzekeringen.

¹ Provisional figures.

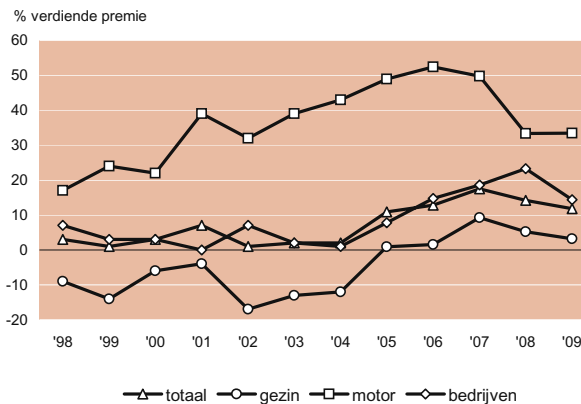
² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

³ Number of claims per 100 policies.

Premie-inkomen en schade Rechtsbijstand

Resultaat Rechtsbijstand, na interest

Tabel 8.3 **Top 25 aansprakelijkheidsverzekeraars in Nederland**

**Top 25 general liability insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzd	€'000	%	
Nationale-Nederlanden	115 186	107 645	8,9	9,0
Amlin (FCI)	110 385	102 704	8,5	8,6
AIG Europe (Nederland)	105 015	108 258	8,1	9,0
Interpolis	104 458	101 006	8,0	8,4
Achmea	100 104	98 469	7,7	8,2
ASR	90 218	82 907	6,9	6,9
Nassau	71 549	67 084	5,5	5,6
Allianz Nederland	59 459	54 471	4,6	4,6
HDI-Gerling	58 162	21 525	4,5	1,8
Delta Lloyd	51 892	49 888	4,0	4,2
REAAL	48 908	29 646	3,8	2,5
AEGON	40 684	40 446	3,1	3,4
ABN Amro	29 832	28 605	2,3	2,4
Univé	25 350	24 816	2,0	2,1
MediRisk	22 046	17 769	1,7	1,5
RVS	16 282	16 773	1,3	1,4
De Goudse	14 686	15 051	1,1	1,3
VAN	12 219	13 404	0,9	1,1
Achmea Benelux	10 626	9 375	0,8	0,8
Zurich	9 845	9 570	0,8	0,8
VvAA	9 044	11 994	0,7	1,0
Erasmus	8 798	8 599	0,7	0,7
Generali	8 651	9 221	0,7	0,8
Klaverblad	7 889	7 534	0,6	0,6
Onderlinge Verz.	7 828	7 862	0,6	0,7

Bron: AM

Tabel 8.4 **Top 25 rechtsbijstandverzekeraars in Nederland**

**Top 25 legal expenses insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzt	€'000	%	
DAS	172 330	162 404	25,5	25,4
ARAG	105 408	100 561	15,6	15,7
Interpolis	104 851	99 866	15,5	15,6
Achmea	58 599	57 184	8,7	8,9
ASR	31 122	27 777	4,6	4,3
RVS	29 629	27 987	4,4	4,4
Univé	29 116	26 953	4,3	4,2
ABN Amro	25 376	25 182	3,8	3,9
AEGON	16 727	16 157	2,5	2,5
REAAL	14 259	11 181	2,1	1,7
Nationale-Nederlanden	11 724	10 923	1,7	1,7
VvAA	11 539	11 012	1,7	1,7
OHRA	11 150	9 727	1,6	1,5
Noordhollandsche	6 385	4 851	0,9	0,8
Klaverblad	4 802	4 067	0,7	0,6
Proteq	4 317	4 129	0,6	0,6
Bovemij	4 030	3 884	0,6	0,6
De Goudse	4 021	2 460	0,6	0,4
Unigarant (UVM)	3 879	3 673	0,6	0,6
TVM	2 808	2 647	0,4	0,4
Allianz Nederland	2 763	2 471	0,4	0,4
ZLM	2 519	2 248	0,4	0,4
Anker	2 490	2 350	0,4	0,4
Generali	2 209	2 380	0,3	0,4
Erasmus	1 956	1 875	0,3	0,3

Bron: AM

Tabel 8.5 **Kerngegevens Reis en hulpverlening**

**Key figures travel insurance
and assistance**

		2005	2006	2007	2008	2009 ¹	
Aantal maatschappijen Hulpverlening ²		57	56	54	51	48	Number of companies Assistance ²
Premie-inkomen, bruto geboekt	€ mln	851	873	849	881	876	Premium income, gross written (€m)
Bruto geleden schade		380	391	375	373	378	Gross incurred damage
Resultaat na interest	%	17	17	17	18	20	Result after interest (%)
Aantal polissen	dzd	4 766	4 372	4 633	4 883	5 024	Number of policies ('000)
Gemiddeld schadebedrag per claim	€	446	548	778	734	782	Average amount per claim (€)
Claimfrequentie ³	%	12	11	10	10	10	Claim frequency ³ (%)

Bron: CVS/DNB

¹ Voorlopige cijfers.

² Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

³ Aantal claims per 100 verzekeringen.

¹ Provisional figures.

² Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

³ Number of claims per 100 policies.

Tabel 8.6 **Beroepsziekten**
 gemiddeld schadebedrag per claim¹ naar meldingsjaar

**Occupational diseases,
 average amount per claim¹ per year of notification**

	2005	2006	2007	2008	2009	
	€					€
Totaal (gemiddeld)	37 403	33 017	32 037	32 332	35 002	Total (average)
Asbestziekten	36 198	31 251	27 001	30 377	37 882	Asbest related diseases
RSI	41 148	44 636	67 904	20 403	25 157	RSI
Overige	39 850	35 488	43 266	42 390	22 509	Other

Bron: CVS

¹ Exclusief afgesloten, maar niet betaalde claims (nulclaims).

¹ Excluding settled, but not paid out, claims.

Hoofdstuk 9 **Zorg** Health

9.1 Kerngegevens inkomensderving _____	104	
Key figures loss of income		
9.2 Balans van ziektekostenverzekeraars _____	106	
Balance sheet of health care insurance companies		
9.3 Top 25 ziektekostenverzekeraars in Nederland _____	107	
Top 25 health insurers in the Netherlands		
9.4 Top 25 inkomensverzekeraars in Nederland _____	108	
Top 25 loss of income insurers in the Netherlands		
9.5 Uitgaven van de zorgsector _____	109	
Expenditure of the health care sector		
9.6 Financiering van de zorgsector _____	110	
Financing of the health care sector		
9.7 Huisartsen, specialisten, tandartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen, ziekenhuisbedden _____	111	
GP's, specialists, dentists, physiotherapists, accoucheurs/obstetricians, hospital beds		
9.8 Contacten met huisarts, specialist en tandarts _____	112	
Visits to GP, specialist and dentist		
9.9 Ziekteverzuim particuliere bedrijven _____	113	
Absenteeism in private companies		

Tabel 9.1 **Kerngegevens inkomensderving****Key figures loss of income**

	2005	2006	2007	2008	2009	
Verzekeringsmaatschappijen						Insurance companies
Aantal maatschappijen ongevallen ¹	132	129	124	118	112	Number of companies accidents ¹
Aantal maatschappijen ziekte ¹	149	146	138	131	123	Number of companies health ¹
Premie-inkomen, bruto geboekt € mrd	3,5	3,6	3,6	3,8	3,8	Premium income, gross written (€bn)
Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen ²	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	Disability insurance ²
WAO-gat-/WIA-verzekeringen ³		0,4	0,4	0,5	0,5	Disablement benefits shortfall insurance ³
Ziektewetverzekeringen	1,4	1,2	1,2	1,3	1,2	Absenteeism insurance
Overige verzekeringen tegen inkomensderving	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	Other insurance againsts loss of income
Schade, bruto geleden	1,7	1,5	1,6	2,1	2,5	Claims, gross incurred
Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen ²	0,9	0,7	0,7	0,9	1,1	Disability insurance ²
WAO-gat-/WIA-verzekeringen ³		0,3	0,3	0,3	0,4	Disablement benefits shortfall insurance ³
Ziekteverzuimverzekeringen	0,7	0,5	0,5	0,8	0,9	Absenteeism insurance
Overige verzekeringen tegen inkomensderving	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	Other insurance againsts loss of income
Ziekteverzuim⁴ %	4,3	4,4	4,4	4,3		Absenteeism⁴ (%)
naar bedrijfsgrootte						by size of company
1 - 9 werknemers	2,4	3,1	3,2	3,4		1 - 9 employees
10 - 99 werknemers	3,5	3,7	3,7	3,3		10 - 99 employees
100 werknemers of meer	5,2	5,1	5,1	5,0		100 employees or more

¹ Onder toezicht van DNB staande verzekeraars: instellingen in bezit van een vergunning per 31 december.

² Voor zelfstandigen en DGA's.

³ M.i.v. 2005 WAO-gatverzekeringen opgeheven. Per 2006 vervangen door de WIA.

⁴ Voorlopige cijfers.

¹ Insurance companies under supervision of DNB: companies holding license as at 31 December.

² For self-employed and director/large shareholder.

³ As of 2005 disablement benefits shortfall insurance canceled. As of 2006 replaced by Work and Income according to Ability Act.

⁴ Provisional figures.

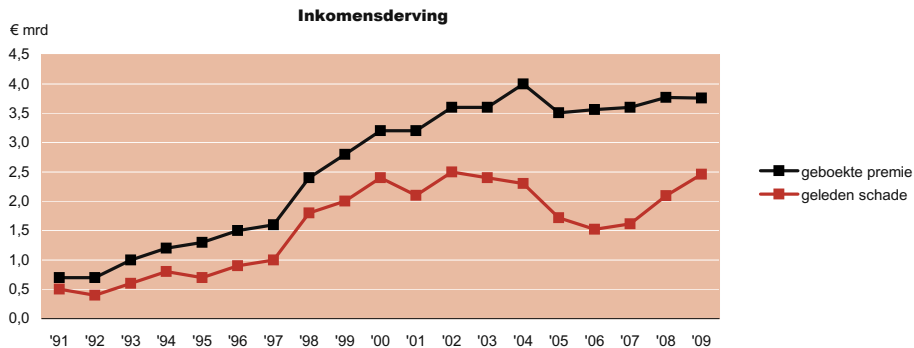
		2005	2006	2007	2008	2009
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen						
Uitkeringen Ziektewet ⁵	€ mrd	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0
Uitkeringen WAO/WAZ/WAJONG/WIA		10,9	10,2	10,2	10,6	11,2
Aantal uitkeringsgerechtigden WAO/WAZ/WAJONG/WIA	dzd	904	842	844	862	866
Aantal nieuwe uitkeringsgerechtigden WAO/WAZ/WAJONG/WIA		35	85	50	55	63
Aantal beëindiging uitkeringsgerechtigden WAO/WAZ/WAJONG/WIA		95	87	68	59	58

Disablement benefits
 Benefits under the Sickness Benefits Act⁵ (€bn)
 Benefits under the job-related disability schemes WAO/WAZ/WAJONG/WIA
 Number of beneficiaries job-related disability WAO/WAZ/WAJONG/WIA ('000)
 Number of new beneficiaries WAO/WAZ/WAJONG/WIA
 Number of termination beneficiaries WAO/WAZ/WAJONG/WIA

Bron: CBS/CVS/DNB/UWV

⁵ Exclusief zwangerschappen.

⁵ Excluding pregnancies.

Tabel 9.2

Balans van ziektekostenverzekeraars

per 31 december

**Balance sheet of health care insurance
companies at year end**

	2006	2007	2008	2009	
	<i>€ mln</i>				<i>€m</i>
Activa	21 656	23 322	24 971	24 758	Assets
Beleggingen	15 017	18 266	16 337	17 369	Investments
Overige activa	6 639	5 056	8 634	7 389	Other assets
Passiva	21 656	23 322	24 971	24 758	Liabilities
Technische voorzieningen	10 819	10 868	12 694	13 695	Technical provision for claims
Overige passiva	10 837	12 454	12 277	11 063	Other liabilities

Bron: DNB

Tabel 9.3 **Top 25 ziektekostenverzekeraars in Nederland****Top 25 health care insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzd	€'000	%	
CZ	5 477 429	4 920 414	15,7	15,4
Menzis	3 863 385	4 109 580	11,1	12,9
VGZ	3 707 195	3 568 851	10,6	11,2
Zilveren Kruis Achmea	3 395 432	2 964 422	9,7	9,3
Agis	3 359 951	2 763 083	9,6	8,6
Groene Land PWZ Achmea	1 718 427	1 488 332	4,9	4,7
Univé	1 492 565	1 230 317	4,3	3,8
IZA	1 367 099	1 260 434	3,9	3,9
OHRA Ziektekostenverzekeringen	1 159 293	1 016 242	3,3	3,2
De Friesland	1 033 027	1 035 821	3,0	3,2
Trias	978 808	857 557	2,8	2,7
Zorg en Zekerheid	972 124	742 499	2,8	2,3
IZZ	887 874	795 076	2,5	2,5
Achmea Zorg	860 450	809 950	2,5	2,5
Avéro Achmea	802 482	837 334	2,3	2,6
DSW	784 338	642 757	2,2	2,0
ONVZ	777 615	839 556	2,2	2,6
Delta Lloyd	396 254	345 164	1,1	1,1
ASR	347 213	241 763	1,0	0,8
Azivo	325 004	253 622	0,9	0,8
Salland	218 964	191 352	0,6	0,6
FBTO	216 833	238 912	0,6	0,7
Interpolis	182 248	133 730	0,5	0,4
UMC	156 183	156 871	0,4	0,5
AnderZorg	104 692	101 583	0,3	0,3

Bron: AM

Tabel 9.4 **Top 25 inkomensverzekeraars in Nederland****Top 25 loss of income insurers
in the Netherlands**

	Bruto premie-inkomen Gross premium income		Marktaandeel Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzd	€'000	%	
De Amersfoortse	569 831	560 386	14,2	14,7
Nationale-Nederlanden	490 995	406 900	12,3	10,6
Interpolis	364 163	360 416	9,1	9,4
Achmea	339 789	396 127	8,5	10,4
ASR	295 968	270 299	7,4	7,1
AEGON	209 954	203 149	5,2	5,3
De Goudse	205 566	203 953	5,1	5,3
Delta Lloyd	173 544	141 942	4,3	3,7
Movir	160 203	157 185	4,0	4,1
REAAL	128 012	29 558	3,2	0,8
Rimaxx Intern.	103 242	92 304	2,6	2,4
Loyalis	81 125	83 133	2,0	2,2
Cardif	66 136	81 075	1,7	2,1
Postbank	57 098	56 807	1,4	1,5
OHRA	53 973	49 645	1,3	1,3
Europeesche	52 070	51 375	1,3	1,3
Sazas	51 224	37 912	1,3	1,0
Bovemij	50 502	40 650	1,3	1,1
Klaverblad	49 371	46 062	1,2	1,2
Univé	43 718	41 775	1,1	1,1
Metaal en Techn.	36 779	38 197	0,9	1,0
RVS	35 010	35 392	0,9	0,9
Generali	34 714	24 691	0,9	0,6
Cordares	31 044	36 396	0,8	1,0
Unigarant (UVM)	28 109	25 760	0,7	0,7

Bron: AM

Tabel 9.5 **Uitgaven van de zorgsector****Expenditure of the health care sector**

	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ²	2009 ²	
	€ mln						€m
Totaal	65 545	67 843	70 532	74 362	79 241	83 809	Total
Totaal aanbieders gezondheidszorg	37 795	39 216	40 683	43 138	46 026	48 602	Total health care providers
- ziekenhuizen, specialistenpraktijken	16 364	16 979	17 593	18 275	19 902	21 353	- hospitals, specialist care
- verstrekkers geestelijke gezondheidszorg	3 748	4 048	4 208	4 634	4 894	5 470	- mental health care
- huisartsenpraktijken	1 982	1 970	2 296	2 425	2 439	2 505	- general practitioners
- tandartsenpraktijken	1 857	1 852	1 886	2 021	2 193	2 371	- dental care
- paramedische praktijken	1 163	1 227	1 471	1 602	1 702	1 831	- paramedical
- gemeentelijke gezondheidsdiensten	701	707	711	708	734	781	- municipal healthcare
- arbodiensten	1 198	1 137	999	1 177	1 211	1 272	- occupational health and safety services
- leveranciers geneesmiddelen	5 251	5 482	5 601	6 020	6 098	6 200	- suppliers of medical drugs
- leveranciers therapeutische middelen	2 440	2 479	2 597	2 634	2 929	2 636	- suppliers of therapeutics
- verstrekkers ondersteunende diensten	1077	1 145	1 195	1 320	1 503	1 640	- support service providers
- overige verstrekkers gezondheidszorg	2 014	2 190	2 125	2 322	2 420	2 545	- other health care providers
Totaal aanbieders welzijnszorg	25 609	26 337	27 523	28 183	30 223	32 106	Total care providers
- verstrekkers van ouderenzorg	12 329	12 660	13 392	13 974	14 774	15 466	- care of the elderly
- verstrekkers gehandicaptenzorg	6 061	6 316	6 581	6 626	7 194	7 844	- care of the handicapped
- verstrekkers kinderopvang	2 679	2 816	3 057	3 276	3 682	3 960	- care of children
- overige verstrekkers welzijnszorg	4 540	4 545	4 493	4 307	4 572	4 836	- other care
Beleids- en beheersorganisaties	2141	2 291	2 327	3 040	2 992	3 100	Policy and Management organisations

Bron: CBS

¹ Herzien, nieuwe reeks.² Voorlopige cijfers.¹ Revised data.² Provisional figures.

Tabel 9.6 **Financiering van de zorgsector****Financing of the health care sector**

	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ²	2009 ²	
	€ mln						€m
Totaal	65 545	67 843	70 532	74 362	79 241	83 809	Total
Overheid	7 857	7 708	7 862	10 654	11 515	12 155	Government
AWBZ	21 148	22 040	23 104	23 067	21 643	23 028	Exceptional Medical Expenses Act
Zorgverzekeringswet	16 917	17 635	26 226	27 543	32 226	34 433	Compulsory Care Insurance Act
Particuliere zorgverzekering	8 668	9 004	2 904	3 146	3 154	3 280	Private insurances
Eigen betalingen	5 529	7 013	6 678	7 115	7 808	7 826	Own payments
Overige financieringsbronnen	5 426	4 443	3 758	2 837	2 894	3 087	Other sources

Bron: CBS

¹ Herzien, nieuwe reeks.¹ Revised data.² Voorlopige cijfers.² Provisional figures.

Tabel 9.7 **Huisartsen, specialisten, tandartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen, ziekenhuisbedden**
per 1 januari

GPs, specialists, dentists, physiotherapists, accoucheurs/obstetricians, hospitalbeds as at January 1st

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Huisartsen ¹	7 420	7 515	7 583	7 641	7 699	7 799	General practitioners ¹
Specialisten ²	15 230	16 392	16 716	16 833	16 804		Specialists ²
Tandartsen ^{1,3}	7 759	7 950			8 241	8 357	Dentists ^{1,3}
Fysiotherapeuten ⁴		13 760				14 841	Physiotherapists ⁴
Verloskundigen ¹	1 187	1 240	1 301	1 360	1 358	1 355	Accoucheur/Obstetricians ¹
Gemiddeld aantal bedden totaal⁵	280 669	259 594	252 683	290 367	292 325		Average number of beds, total⁵
Ziekenhuizen	52 160	51 300	51 500	55 727	55 642		Hospitals
Instellingen geestelijke gezondheidszorg	20 639	21402	20051	22 383	22 968		Psychiatric hospitals
Instellingen voor verstandelijk gehandicapten	37 043	37 803	37 929	42 858	44 403		Institutions for the mentally handicapped
Verpleeghuizen	63 852	65 116	62 911	68 248	70 948		Nursing homes
Verzorgingshuizen	106 975	105 375	100 343	101 151	98 364		Homes for the elderly

Bron: BIG/CBS/NIVEL/NMT/Nza

¹ Zelfstandig gevestigd met eigen praktijk/maatschap.

² Inclusief specialisten die het specialisme niet meer daadwerkelijk uitoefenen.

³ In Nederland gevestigde tandartsen van 65 jaar en jonger.

⁴ Fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijns gezondheidszorg.

⁵ Tot 2007 feitelijk aantal, vanaf 2007 aantal erkende bedden.

¹ Self-employed.

² Including specialists no longer active in their field.

³ Dentists aged under 65 years domiciled in the Netherlands.

⁴ Physiotherapists working in primary health care.

⁵ Actual number until 2007; from 2007 onward recognised beds.

Tabel 9.8 **Contacten met huisarts, specialist en tandarts**
naar geslacht en leeftijd

Visits to GP, specialist and dentist
by sex and age

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>gemiddeld aantal contacten per persoon per jaar</i>							<i>average number of visits per person per year</i>
Huisarts	3,5	3,6	3,6	3,8	4,1	3,8	GP
Man	2,9	2,9	3,1	3,1	3,5	3,1	Men
Vrouw	4,2	4,4	4,2	4,6	4,7	4,5	Women
0 tot 20 jaar	2,5	2,6	2,6	2,9	3,1	2,7	0 - 20 years
20 tot 45 jaar	3,4	3,2	3,1	3,5	3,6	3,2	20 - 45 years
45 tot 65 jaar	3,7	4,3	4,3	4,4	4,7	4,6	45 - 65 years
65 jaar of ouder	5,5	5,2	5,4	5,3	5,3	5,4	65 years or older
Specialist¹	1,8	1,8	2,0	1,8	1,8	2,0	Specialist¹
Man	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	Men
Vrouw	2,1	2,0	2,3	2,1	2,0	2,2	Women
0 tot 20 jaar	1,0	1,0	1,3	1,4	1,2	1,0	0 - 20 years
20 tot 45 jaar	1,7	1,7	1,7	1,2	1,8	1,7	20 - 45 years
45 tot 65 jaar	2,1	2,2	2,3	2,1	1,9	2,3	45 - 65 years
65 jaar of ouder	3,1	2,7	3,4	3,6	2,8	3,5	65 years or older
Tandarts	2,1	2,3	2,2	1,9	2,2	2,1	Dentist
Man	2,1	2,4	2,1	1,8	2,0	2,0	Men
Vrouw	2,2	2,3	2,2	2,1	2,4	2,2	Women
0 tot 20 jaar	1,9	2,2	2,2	1,9	2,1	1,9	0 - 20 years
20 tot 45 jaar	2,3	2,3	2,2	2,1	2,4	2,1	20 - 45 years
45 tot 65 jaar	2,6	2,8	2,2	2,0	2,5	2,6	45 - 65 years
65 jaar of ouder	1,3	1,7	1,8	1,6	1,4	1,5	65 years or older

Bron: CBS

¹ Exclusief contacten tijdens ziekenhuisopname.

¹ Excluding visits during hospitalization.

Tabel 9.9 **Ziekteverzuim****Absenteeïsm**

	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	2009 ¹	
	%						
Bedrijfssector	4,3	4,3	4,4	4,4	4,3	4,3	Industry
Landbouw, bosbouw en visserij	2,7	2,8	2,6	2,5	2,9		Agriculture, forestry and fisheries
Nijverheid en energievoorziening	5,1	5,2	5,2	4,8	4,7	4,9	Industry and energy supply
Commerciële dienstverlening	3,5	3,4	3,8	3,9	3,7	3,6	Commercial services
Financiële instellingen	4,2	4,1	3,4	3,3	3,3	3,3	Financial institutions
Niet-commerciële dienstverlening	5,3	5,3	5,2	5,2	5,2	5,1	Non-commercial services
Bedrijfsgrootte							Size of company
1 - 9 werknemers	2,5	2,4	3,1	3,2	3,4		1 - 9 employees
10 - 99 werknemers	3,7	3,5	3,7	3,7	3,3		10 - 99 employees
100 werknemers of meer	5,1	5,2	5,1	5,1	5,0		100 employees or more

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.¹ Provisional figures.

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
 Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Hoofdstuk 10 **Levensverzekeringen**

Life insurance

10.1	Kerngegevens Leven _____	115
	Key figures life	
10.2	Bruto premie-inkomen Leven, 2008 _____	116
	Gross premium income life, 2008	
10.3	Top 25 levensverzekeraars in Nederland _____	117
	Top 25 life insurers in the Netherlands	
10.4	Balans van levensverzekeringsmaatschappijen _____	118
	Balance sheet of life insurance companies	
10.5	Beleggingen van levensverzekeringsmaatschappijen _____	119
	Investments of life insurance companies	
10.6	Verzekerde kapitalen en renten _____	120
	Capital sum Insurance and annuities insured	
10.7	Binnenlandse productie nieuwe individuele levensverzekeringen _____	121
	Production of new domestic individual life insurance	

Tabel 10.1 **Kerngegevens Leven****Key figures life**

		2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
Omzet							Turnover
Bruto premie-inkomen	€ mln	25 136	24 824	25 730	26 464	26 446	Gross premium income (€m)
Beleggingsopbrengsten		11 793	22 879	16 582	14 983	- 6 200	Return on investments
Omzet		36 929	47 703	42 312	41 447	20 246	Turnover
Uitkeringen + afkopen							Benefits and surrenders
Totaal bruto		17 955	17 661	20 943	22 278	22 284	Total gross
Resultaat na belastingen							Result after tax
Totaal		2 306	3 322	3 935	6 951	- 5 580	Total
Polissen²							Policies²
Totaal aantal							Total number,
stand einde boekjaar	mln	41,2	41,1	41,5			status end of financial year (m)
Individuele polissen		36,4	36,4	36,7			Individual policies
Nieuwe polissen		2,7	2,9	3,4			New policies
Pensioengegevens							Pension data
Premie-inkomen							Premium income
- AOW	€ mln	19 007	17 944	17 377	17 637 ¹	20 288	- General Old Age Pension Act (€m)
- pensioenfondsen ³		22 399	24 982	23 521	24 877	27 183	- pension funds ³
Uitkering							Benefits:
- AOW		22 890	23 369	24 169	25 198 ¹	26 446	- General Old Age Pension Act
- pensioenfondsen ³		16 438	17 743	18 895	20 539	21 824	- pension funds ³

Bron: CBS/DNB

¹ Voorlopige cijfers.² Reeks gestaakt.³ Pensioenfondsen bestaan uit ondernemings-, bedrijfs- en beroeps pensioenfondsen.¹ Provisional figures.² Data gathering ended.³ Pension funds comprise company pension funds, and occupational pension funds.

Tabel 10.2 **Bruto premie-inkomen Leven, 2008**

**Gross premium
income life, 2008**

	Risico verzekeraar			Risico polishouder			Totaal			
	Insurer's risk			Policy-holder's risk			Total			
	bruto gross	herver- zekering reinsurance	eigen rekening net	bruto gross	herver- zekering reinsurance	eigen rekening net	bruto gross	herver- zekering reinsurance	eigen rekening net	
€ mln										€m
Totaal gehele bedrijf							26 446	748	25 699	Overall total
Indirect bedrijf							58	11	47	Total indirect business
Direct bedrijf	15 775	550	15 225	10 148	187	9 961	26 388	737	25 651	Total direct business
Premies periodiek	6 014	422	5 591	7 201	168	7 033	13 676	590	13 086	Periodic premiums
Individueel	4 376	375	4 001	4 898	149	4 748	9 735	525	9 210	Individual
- zonder winstdeling	1 907	111	1 795	4 833	148	4 686	7 190	260	6 930	- without profit allocation
- met winstdeling	2 469	264	2 205	64	2	63	2 545	266	2 280	- with profit allocation
Collectief	1 638	47	1 591	2 303	18	2 285	3 941	65	3 876	Group
- zonder winstdeling	80	23	58	774	2	772	855	25	830	- without profit allocation
- met winstdeling	1 557	24	1 533	1 529	16	1 513	3 086	40	3 046	- with profit allocation
Premies ineens	9 761	127	9 634	2 947	19	2 928	12 712	146	12 566	One-off premiums
Individueel	6 723	125	6 597	845	10	835	7 572	136	7 436	Individual
- zonder winstdeling	3 674	124	3 550	661	10	651	4 339	134	4 205	- without profit allocation
- met winstdeling	3 049	2	3 047	184	0	184	3 233	2	3 231	- with profit allocation
Collectief	3 038	2	3 037	2 101	8	2 093	5 140	10	5 130	Group
- zonder winstdeling	1 428	0	1 428	351	0	351	1 779	0	1 779	- without profit allocation
- met winstdeling	1 611	2	1 609	1 750	8	1 742	3 361	10	3 350	- with profit allocation

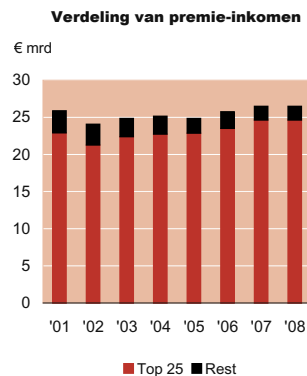
Bron: DNB

Tabel 10.3 **Top 25 levensverzekeraars in Nederland**

	Bruto premie-inkomen		Marktaandeel	
	Gross premium income		Marketshare	
	2008	2007	2008	2007
	€ dzd	€'000	%	
Nationale-Nederlanden	4 130 183	4 131 600	15,6	15,6
AEGON	2 849 325	2 819 106	10,8	10,7
ASR	2 708 306	2 346 796	10,2	8,9
Delta Lloyd	2 635 854	2 127 844	10,0	8,0
REAAL	2 125 250	1 609 725	8,0	6,1
Interpolis	1 907 306	2 340 777	7,2	8,8
Achmea	1 650 071	1 577 684	6,2	6,0
DBV	780 632	673 596	3,0	2,5
Zwitserleven	688 931	1 406 703	2,6	5,3
ABN Amro	574 924	613 137	2,2	2,3
Loyalis	536 876	363 539	2,0	1,4
RVS	531 990	525 309	2,0	2,0
De Amersfoortse	447 997	403 134	1,7	1,5
OHRA	386 711	337 427	1,5	1,3
Legal & General	350 739	377 539	1,3	1,4
ING Retail (Postbank)	333 521	350 862	1,3	1,3
Spaarbeleg	319 643	332 374	1,2	1,3
Generali	315 778	206 383	1,2	0,8
Allianz	294 459	311 717	1,1	1,2
DELA	273 491	248 173	1,0	0,9
De Goudse	258 527	297 125	1,0	1,1
Onderlinge 's-Gravenhage	149 551	139 282	0,6	0,5
ABC	138 316	153 698	0,5	0,6
Falcon	125 950	135 953	0,5	0,5
Robein	119 248	122 809	0,5	0,5

bron: AM

Top 25 life insurers in the Netherlands

Tabel 10.4 **Balans van levensverzekeringsmaatschappijen**
per 31 december

**Balance sheet of life insurance
companies at year end**

	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>€ mrd</i>						<i>€bn</i>
Activa	301 320	286 480	292 766	297 541	298 500	Assets
Beleggingen	286 204	279 579	281 682	280 706	286 590	Investments
Overige activa	15 116	6 901	11 084	16 835	11 910	Other assets
Passiva	301 320	286 480	292 766	297 541	298 500	Liabilities
Technische voorzieningen	238 501	239 607	241 948	240 345	245 446	Technical provisions
Overige passiva	62 819	46 873	50 818	57 196	53 054	Other liabilities

Bron: DNB

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 10.5 **Beleggingen van levensverzekeringsmaatschappijen**
actuele waarde per 31 december

**Investments of life insurance companies
at market value at year end**

	2005	2006	2007	2008	2009	
<i>€ mln</i>						<i>€m</i>
Totaal beleggingen	287 660	294 406	284 023	272 925	292 764	Total investments
Terreinen en gebouwen	12 770	13 682	2 430	2 278	5 267	Land and buildings
Beleggingen in groepsmaatschappijen	7 836	8 608	16 764	16 813	15 443	Investments in affiliated companies
Aandelen	94 228	102 932	100 533	75 620	72 009	Shares
Obligaties	106 902	105 660	112 905	119 399	147 226	Bonds
Belangen in beleggingspools	1 186	872	2 580	2 775	308	Participations in investment pools
Hypothecaire leningen	24 891	23 190	23 287	23 507	24 150	Loans guaranteed by mortgages
Andere leningen	14 303	12 891	4 089	1 475		Other loans
Deposito's	4 275	4 367	6 881	3 540	2 499	Deposits
Overige beleggingen	18 504	19 751	12 457	26 423	25 084	Other investments
Depots bij verzekeraars	2 161	1 690	606	612	778	Deposits with ceding undertakings
Liquide middelen voor rekening polishouders	604	760	1 491	483		Liquid assets for account of policyholders

Bron: DNB

Tabel 10.6 **Verzekerde kapitalen en renten**

Capital sum insurance and annuities insured

	Verzekerde kapitalen		Verzekerde renten		
	Capital sum insurance		Annuities insured		
	2007	2008	2007	2008	
	€ mln				€m
Totaal	636 254	649 760	32 834	34 280	Total
Individueel	542 572	554 483	5 895	5 999	Individual
- verzekeringen in geld	324 962	345 278	5 034	5 129	- euro insurance
- beleggingsverzekeringen	217 610	209 205	861	870	- unit-linked
Collectief	76 910	80 666	26 939	28 281	Group
- verzekeringen in geld	45 703	45 459	15 912	16 254	- euro insurance
- beleggingsverzekeringen	31 207	35 207	11 027	12 027	- unit-linked
Spaarkasverzekeringen	16 772	14 611			Insurance-linked savings contracts

Bron: AM

Tabel 10.7 **Binnenlandse productie nieuwe individuele levensverzekeringen**¹

Production of new domestic individual life insurance¹

		2005	2006	2007	2008	2009	
Aantal polissen	<i>dzd</i>	1 109	1 005	916	907	808	Number of new policies ('000)
Verzekeringen in beleggingseenheden		373	386	232	168	77	Unit-linked
- tegen periodieke premie ²		351	362	216	158	70	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		22	24	16	10	7	- one-off payment of contribution
Verzekeringen in geld		895	788	856	899	843	Euro insurance
- tegen periodieke premie ²		735	619	684	740	731	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		159	169	172	159	112	- one-off payment of contribution
Verzekerd kapitaal	<i>€ mln</i>	46 934	50 439	48 938	53 292	45 654	Insured capital (€m)
Verzekeringen in beleggingseenheden		21 638	24 875	19 290	16 529	10 685	Unit-linked
- tegen periodieke premie ²		20 838	24 053	18 655	16 183	10 360	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		800	821	635	346	325	- one-off payment of contribution
Verzekeringen in geld		33 574	33 542	37 264	44 446	40 834	Euro insurance
- tegen periodieke premie ²		25 297	25 565	29 648	36 763	34 968	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		8 278	7 977	7 616	7 683	5 865	- one-off payment of contribution
Premie	<i>€ mln</i>	2 330	2 622	2 016	1 847	1 217	Contribution (€m)
Verzekeringen in beleggingseenheden		1 649	1 994	1 318	1 157	562	Unit-linked
- tegen periodieke premie ²		941	1 215	783	768	295	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		707	780	535	390	267	- one-off payment of contribution
Verzekeringen in geld		5 886	5 983	5 846	5 986	4 695	Euro insurance
- tegen periodieke premie ²		681	627	698	690	655	- periodic payment of contribution ²
- tegen eenmalige premie		5 205	5 356	5 148	5 296	4 040	- one-off payment of contribution

Bron: CVS (Voor onderscheid naar productgroep zie www.verzekeraars.nl)

¹ Bruto bedragen van de nieuw afgesloten polissen plus verhogingen op bestaande polissen.

Saldering heeft plaatsgevonden met annuleringen en andere correcties op de opgaven van voorafgaande maanden, zonder aftrek van de afgegeven herverzekering.

De directe productie van herverzekeringsmaatschappijen is in de cijfers inbegrepen.

² Bij deze verzekeringen kan de premiebetaling deels in de vorm van koopsommen (= premie ineens) plaatsvinden.

¹ Gross amount of new policies and increases existing policies. Amounts cancelations and other corrections on statements of previous months without deduction of reinsurance. Direct business of reinsurance companies is included in the figures.

² Parts of the premiums for these policies may have been paid as one-off payments.

Hoofdstuk 11 Pensioenen

Pensions

11.1	Kerngegevens pensioenfondsen _____	123
	Key figures pension funds	
11.2	Premie-inkomen van pensioenfondsen _____	124
	Premium income of pension funds	
11.3	Uitkeringen van pensioenfondsen _____	125
	Benefits of pension funds	
11.4	Balans van pensioenfondsen _____	126
	Balance sheet of pension funds	
11.5	Beleggingen van pensioenfondsen _____	127
	Investments of pension funds	
11.6	Aantal verzekerden bij pensioenfondsen _____	128
	Number of insured: pension funds	
11.7	Pensioenregelingen bij pensioenfondsen _____	129
	Pension schemes of pension funds	

Tabel 11.1 **Kerngegevens pensioenfondsen****Key figures pension funds**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
	€ mln						€m
Pensioenfondsen							Pension funds
Premie-inkomen	20 398	22 399	24 982	23 521	24 877	27 183	Premium income
Beleggingsopbrengsten	46 013	48 789	75 768	50 443	24 478	- 111 700	Return on investments
Omzet	67 899	75 913	102 320	76 368	53 010	- 80 803	Turnover
Totaal uitkeringen	15 293	16 438	17 743	18 895	20 539	21 824	Total benefits
Resultaat pensioenbedrijf	11 165	69 704	30 641	54 132	35 557	- 237 044	Result
	x1						x1
Aantal pensioenfondsen	877	841	802	769	714	656	Number of pension funds
Bedrijfstakpensioenfondsen	103	102	103	103	96	95	Industry-wide pension fund
Ondernemingspensioenfondsen	759	722	683	650	604	547	Company pension fund
Beroeps- en overige pensioenfondsen	15	17	16	16	14	14	Occupational and other pension funds
	€ mln						€m
AOW							General Old Age Pension Act
Premie-inkomen	17 935	19 007	17 944	17 377	17 637 ¹	20 288	Premium income
Uitkeringen	22 428	22 890	23 369	24 169	25 198 ¹	26 446	Benefits

Bron: CBS/DNB

¹ Voorlopige cijfers.¹ Provisional figures.

Tabel 11.2 **Premie-inkomen van pensioenfondsen**
naar bron, frequentie premiebetaling en type pensioenfonds

**Premium income of pension funds
by source, frequency of contribution
payment and type of pension fund**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
	€ mln						€m
Totaal premies bruto	20 789	22 616	25 269	23 726	25 065	27 179	Total gross premium
- werkgeverspremie	16 267	18 212	19 657	18 389	17 339	18 997	- employers
- werknemerspremie	4 522	4 404	5 612	5 337	7 726	8 182	- employees
Herverzekeringspremie (-)	485	431	378	208	1 221	868	Reinsurance
Totaal premies eigen rekening	20 304	22 185	24 891	23 518	23 844	26 311	Total net premium
Periodieke premies	18 469	20 977	22 913	21 634	24 491	26 449	Contractual periodic contribution
Premies ineens	2 320	1 639	2 356	2 092	574	730	One-off contribution
Bedrijfstakpensioenfondsen	13 735	15 730	17 527	16 855	17 926	19 080	Industry-wide pension funds
Ondernemingspensioenfondsen	6 248	6 104	6 952	6 277	5 488	7 659	Company pension funds
Beroepspensioenfondsen	321	351	412	386	430	440	Occupational pension funds

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 11.3 **Uitkeringen van pensioenfondsen**
naar soort pensioenfonds en soort pensioen

**Benefits of pension funds
by type of pension fund and
by type of pension**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
	€ mln						€m
Totaal	15 725	16 573	17 867	19 040	20 782	21 814	Total
Bedrijfstakpensioenfondsen	10 391	10 925	11 785	12 748	13 860	14 909	Industry-wide pension fund
Ondernemingspensioenfondsen	4 953	5 247	5 575	5 803	6 431	6 362	Company pension fund
Beroepspensioenfondsen	381	401	507	489	492	551	Occupational pension fund
Ouderdomspensioen	10186	10 713	11 610	12 276	14 565	15 395	Old age pension
Invalideitpensioenen	691	732	671	677	730	681	Disability pension
Weduwnaar/weduwenpensioenen ²	3 386	3 525	3 703	3 954	4 021	4 171	Widowers/Widows pensions ²
Andere uitkeringen	1 462	1 602	1 883	2 133	1 466	1 567	Other benefits

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

² Exclusief wezenpensioen; wezenpensioen is opgenomen onder Andere uitkeringen.

¹ Provisional figures.

² Excl. orphans; Other benefits includes orphans.

Tabel 11.4 **Balans van pensioenfondsen**
op actuele waarde

**Balance sheet of pension funds
at current value**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
	€ mln						€m
Activa	496 750	553 069	640 346	746 356	718 796	604 402	Assets
Beleggingen	472 547	530 215	616 799	661 110	694 071	581 272	Investments
Overige activa	24 203	22 854	23 547	85 246	24 725	23 130	Other assets
Passiva	496 750	553 069	640 346	746 356	718 796	604 402	Liabilities
Eigen vermogen	13 372	83 857	118 345	170 624	209 850	- 27 845	Own funds
Technische voorzieningen	469 433	451 870	501 508	498 062	492 428	618 740	Technical provisions
Overige reserve	1 575	1 818	2 656	2 756	1 261	944	Other provisions
Overige passiva	12 371	15 523	17 836	74 914	14 908	12 285	Other liabilities

Bron: DNB

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 11.5 **Beleggingen van pensioenfondsen**
per 31 december

**Investments of pension funds
at year end**

	2003	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	
	€ mln						€m
Totaal beleggingen	484 474	543 441	632 053	707 014	720 838	638 587	Total investments
Onroerende goederen	22 933	23 107	22 886	19 723	19 149	18 541	Real estate
Hypothecaire leningen	15 049	14 489	12 593	12 337	14 500	15 326	Mortgages
Lening op schuldbekentenis	18 303	12 935	11 827	16 987	13 049	29 070	Other loans
Aandelen	204 902	237 075	295 991	319 445	325 771	221 549	Shares
Obligaties	189 196	218 265	251 688	274 869	277 351	253 180	Bonds
Overige beleggingen	34 091	37 570	37 068	63 653	71 018	100 921	Other investments

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 11.6 **Aantal verzekerden bij pensioenfondsen**
naar soort pensioenfonds

Number of insured: pension funds

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	
<i>dzd</i>							<i>'000</i>
Totaal	16 132	16 666	16 941	16 900	17 436	17 709	Total
Actieve deelnemers	6 032	6 268	6 221	5 930	5 870	5 794	Members
Bedrijfstakpensioenfondsen	5 149	5 320	5 284	5 051	5 036	4 973	Industry-wide pension fund
Ondernemingspensioenfondsen	838	900	888	834	784	771	Company pension fund
Beroepspensioenfondsen	45	48	49	45	50	50	Occupational pension fund
Gewezen deelnemers	7 815	8 034	8 285	8 493	8 988	9 295	Deferred members
Bedrijfstakpensioenfondsen	6 871	7 006	7 206	7 356	7 846	8 137	Industry-wide pension fund
Ondernemingspensioenfondsen	930	1 014	1 064	1 116	1 120	1 139	Company pension fund
Beroepspensioenfondsen	14	14	15	21	21	19	Occupational pension fund
Pensioentrekenden	2 285	2 364	2 435	2 477	2 578	2 620	Pensioners
Bedrijfstakpensioenfondsen	1 812	1 859	1 924	1 972	2 065	2 124	Industry-wide pension fund
Ondernemingspensioenfondsen	457	488	494	486	494	477	Company pension fund
Beroepspensioenfondsen	16	17	17	19	20	20	Occupational pension fund

Bron: CBS

¹ Voorlopige cijfers.

¹ Provisional figures.

Tabel 11.7 **Pensioenregelingen bij pensioenfondsen**
naar soort pensioenregeling, per 1 januari 2009

Pension schemes of pension funds, by type of pension scheme as at 1 January 2009

	Regelingen	Deelnemers	Voorziening pensioen- verplichtingen	Premies	Uitkeringen	
	Schemes	Members	Provisions	Premiums	Benefits	
	%					%
Defined benefit						Defined benefit
Eindloon	17,6	1,1	4,5	3,5	6	Final pay
Middelloon	53,6	90,5	85,4	83,0	83,3	Average pay
Combinatieregeling	4,6	1,0	3,1	7,1	3,1	Combination scheme
Vaste bedragen	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	Fixed amounts
Anders	1,5	0,6	1,0	1,0	1,1	Other
Defined contribution						Defined contribution
Premieovereenkomst	10,1	4,5	1,0	1,2	1,0	Premium agreement
Kapitaalovereenkomst	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	Capital agreement
Combinatie van overeenkomsten	10,9	2,2	4,9	4,0	5,5	Combination of agreements
Overig	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	Other
	x1	dzd	€ mln			
		'000	€m			
Totaal	915	5 793	590 221	26 058	21 061	Total
Defined benefit	712	5 402	554 958	24 600	19 695	Defined benefit
Defined contribution	97	261	6 379	327	210	Defined contribution
Anders	106	130	28 884	1 131	1 156	Other

Bron: DNB

Hoofdstuk 12 Consument en verzekering

Consumer and insurance

12.1	Penetratie verzekeringen per leeftijdscategorie van de hoofdkostwinner	131
	Penetration of insurances by age of main wage earner	
12.2	Penetratiegraad verzekeringen per inkomenscategorie	132
	Penetration of insurances by income group	
12.3	Penetratiegraad verzekeringen per soort huishouden	133
	Penetration of insurances by type of household	
12.4	Penetratiegraad verzekeringen per regio	134
	Penetration of insurances by region	
12.5	Penetratiegraad hypotheeklen per inkomensklasse	135
	Penetration of mortgages by type of income group	
12.6	Penetratiegraad hypotheekvormen	136
	Penetration of mortgages by type	
12.7	Verzekeringsfraude	137
	Insurance fraud	
12.8	Klachten over levensverzekeringen	138
	Complaints about life insurance	
12.9	Klachten over pensioenverzekeringen	139
	Complaints about pension insurance	
12.10	Klachten over schadeverzekeringen	140
	Complaints about non-life insurance	
12.11	Klachten over zorgverzekeringen	141
	Complaints about health care insurance	

Tabel 12.1 **Penetratiegraad verzekeringen per leeftijdscategorie van de hoofdkostwinner**

Penetration of insurances by age of main wage earner

			tot 35 jaar	35-49 jaar	50-64 jaar	> 65 jaar	Totaal	
Totaal aantal huishoudens	2006	<i>dzd</i>	1 539	2 286	1 841	1 515	7 182	Total number of households ('000)
	2008		1 536	2 253	1 857	1 597	7 244	
Levensverzekering hypotheek ¹	2006	%	43,4	52,5	32,5	2,0	34,8	Mortgage life insurance ¹ (%)
	2008		39,3	55,1	36,0	2,0	35,1	
Levensverzekering pensioen ²	2006		25,5	39,0	37,9	4,0	28,5	Pension life insurance ²
	2008		12,7	35,6	35,6	4,4	23,9	
Natura-uitvaart ³	2006		31,8	37,8	36,9	30,4	34,7	Funeral expenses and benefits in kind ³
	2008		31,1	41,5	39,6	30,8	36,5	
Inboedel	2006		93,0	96,6	97,8	97,7	96,4	Contents
	2008		88,4	96,3	98,1	98,1	95,5	
Opstal	2006		46,6	66,1	65,7	44,4	57,2	Buildings
	2008		41,8	67,2	69,1	44,3	57,2	
AVP	2006		91,5	97,6	98,8	95,9	96,3	General liability (family)
	2008		89,8	99,2	99,0	95,1	96,2	
Rechtsbijstand ⁴	2006		43,3	48,7	47,5	28,2	42,9	Legal aid ⁴
	2008		39,7	55,9	56,3	34,1	47,8	

Bron: GfK/TOF

¹ Definitie levensverzekering hypotheek: alle gekoppelde verzekeringen aan de hypotheek, zowel risico- als kapitaalverzekeringen.

² Definitie levensverzekering pensioen: alle verzekeringen (kapitaal, lijfrente, beleggingsverzekeringen, etc.) ten behoeve van de oude dag.

³ Definitie natura-uitvaart: alle begrafenis-/crematie-/uitvaartverzekeringen met uitkering in natura.

⁴ Definitie rechtsbijstand: apart afgesloten polissen, dus exclusief onderdelen van auto-/motorverzekering.

¹ Definition of mortgage life insurance: all insurance policies linked to mortgages both term and endowment life insurance policies.

² Definition of pension life insurance: all insurance policies for provision for old age (endowment, annuity, investment, etc.).

³ Definition of funeral expenses and benefits in kind: all burial/cremation/funeral insurance with payment in kind.

⁴ Definition of legal aid: separate policies, i.e. exclusive components of vehicle/motorcycle insurance.

Tabel 12.2 **Penetratiegraad verzekeringen per inkomenscategorie**

**Penetration of insurances
by income group**

Netto gezinsinkomen		< 1 000	1 000	1 500	2 000	2 500	> 3 000	Onbekend	Totaal	
per maand		- 1 500	- 2 000	- 2 500	- 3 000			Unknown	Total	
Totaal aantal huishoudens	2006 <i>dzd</i>	551	1 095	1 566	1 223	962	1 766	18	7 182	Monthly net family earnings
	2008	680	1 058	1 375	1 133	953	2 018	27	7 244	Total number of households ('000)
Levensverzekering hypotheek ¹	2006 %	4,2	10,7	23,8	39,4	48,8	57,6	73,4	34,7	Mortgage life insurance ¹ (%)
	2008	3,7	6,4	27,6	34,8	50,6	58,5	57,3	35,1	
Levensverzekering pensioen ¹	2006	7,2	16,9	24,2	34,5	35,1	37,9	68,6	28,5	Pension life insurance ¹
	2008	7,7	10,8	21,2	23,9	32,3	33,8	37,0	23,9	
Natura-uitvaart ¹	2006	25,9	31,0	34,5	39,1	40,8	34,0	4,3	34,7	Funeral expenses and
	2008	33,4	35,8	36,5	35,0	38,5	37,7	33,5	36,5	benefits in kind ¹
Inboedel	2006	88,4	95,9	97,0	97,9	96,6	97,5	87,4	96,4	Contents
	2008	87,8	93,0	95,8	98,2	96,3	97,0	100,0	95,5	
Opstal	2006	22,4	32,1	43,9	60,6	73,6	83,8	95,7	57,2	Buildings
	2008	15,1	25,8	50,3	55,4	74,4	85,2	87,9	57,2	
AVP	2006	86,5	92,8	96,6	99,3	98,1	98,0	100,0	96,3	General liability (family)
	2008	81,0	94,1	97,5	98,1	98,3	99,6	100,0	96,2	
Rechtsbijstand ¹	2006	17,3	27,3	36,1	53,2	51,6	55,1	12,6	42,9	Legal aid ¹
	2008	19,1	28,2	46,3	53,0	57,2	61,1	67,1	47,8	

Bron: GfK/TOF

¹ Zie tabel 12.1.

¹ See table 12.1.

Tabel 12.3 **Penetratiegraad verzekeringen per soort huishouden****Penetration of insurances
by type of household**

		Alleenstaand < 35 jr	Alleenstaand > 35 jr	Meer- persoons gezin met kinderen tot 18 jr	Meer- persoons gezin (< 35 jr) geen kinderen tot 18 jr	Meer- persoons gezin (> 35 jr) geen kinderen tot 18 jr	Totaal	
		Single person household, < 35 years	Single person household, > 35 years with children	Multi-person household < 18 years	Multi-person household without children < 18 years	Multi-person household without children <18 years	Total	
Aantal huishoudens	2006 <i>dzd</i>	639	1 759	2 083	447	2 255	7 182	Number of households ('000)
	2008	784	1 972	1 896	398	2 194	7 244	
Levensverzekering hypotheek ¹	2006 %	20,3	12,4	60,6	54,8	28,4	34,8	Mortgage life insurance ¹ (%)
	2008	21,5	15,2	61,9	56,3	31,0	35,1	
Levensverzekering pensioen ¹	2006	14,3	21,8	37,3	32,1	28,9	28,5	Pension life insurance ¹
	2008	9,5	20,5	30,9	10,7	28,3	23,9	
Natura-uitvaart ¹	2006	14,7	27,2	40,5	44,5	39,0	34,7	Funeral expenses and benefits in kind ¹
	2008	22,6	31,3	44,6	32,6	39,7	36,5	
Inboedel	2006	88,3	96,7	96,4	98,0	98,1	96,4	Contents
	2008	84,7	96,7	96,0	90,6	98,6	95,5	
Opstal	2006	23,5	43,1	72,3	59,4	63,4	57,2	Buildings
	2008	22,7	41,1	75,1	57,0	68,7	57,2	
AVP	2006	83,3	96,5	97,9	98,2	97,8	96,3	General liability (family)
	2008	84,1	95,3	100,0	91,7	99,0	96,2	
Rechtsbijstand ¹	2006	26,1	33,0	51,5	52,4	45,6	42,9	Legal aid ¹
	2008	30,0	38,4	58,2	45,7	53,9	47,8	

Bron: GfK/TOF

¹ Zie tabel 12.1.¹ See table 12.1.

Tabel 12.4 **Penetratiegraad verzekeringen per regio****Penetration of insurances by region**

		A'dam, R'dam, Den Haag	West NL West NL	Noord NL North NL	Oost NL East NL	Zuid NL South NL	Totaal Total	
Aantal huishoudens	2006	<i>dzd</i> 1 197	2 089	753	1 430	1 712	7 182	Number of households ('000)
	2008	1 216	2 104	765	1 461	1 698	7 244	
Levensverzekering hypotheek ¹	2006	% 25,7	35,1	39,4	37,5	36,4	34,8	Mortgage life insurance¹ (%)
	2008	28,0	33,5	42,2	36,9	37,7	35,1	
Levensverzekering pensioen ¹	2006	25,5	30,1	26,3	26,8	30,9	28,5	Pension life insurance¹
	2008	20,1	28,0	22,7	22,4	23,2	23,9	
Natura-uitvaart ¹	2006	22,5	27,6	49,5	39,5	41,5	34,7	Funeral expenses and benefits in kind¹
	2008	27,3	28,9	50,5	39,4	43,5	36,5	
Inboedel	2006	96,7	96,8	96,3	97,7	94,6	96,4	Contents
	2008	97,5	94,6	96,3	96,7	93,6	95,5	
Opstal	2006	38,9	58,2	64,7	60,3	62,9	57,2	Buildings
	2008	36,3	59,1	68,2	59,8	62,8	57,2	
AVP	2006	94,4	97,2	97,9	96,2	95,7	96,3	General liability (family)
	2008	95,4	95,8	97,8	95,3	97,5	96,2	
Rechtsbijstand ¹	2006	38,6	44,5	34,0	41,6	49,0	42,9	Legal aid¹
	2008	41,6	47,8	41,3	48,4	54,5	47,8	

Bron: GfK/TOF

¹ Zie tabel 12.1.¹ See table 12.1.

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 12.5 **Penetratiegraad hypotheeklen per inkomensklasse**

**Penetration of mortgages by
income group**

Netto gezinsinkomen per maand		< 1 000	1 000 - 1 500	1 500 - 2 000	2 000 - 2 500	2 500 - 3 000	> 3 000	Onbekend Unknown	Totaal Total	Monthly net family earnings
Totaal aantal huishoudens	1996 <i>dzd</i>	1 861	1 733	1 454	824	335	283	13	6 504	Total number of households ('000)
	1998	1 684	1 683	1 342	1 099	485	388	7	6 687	
	2000	1 304	1 566	1 550	1 124	651	624	10	6 828	
	2002	910	1 451	1 548	1 300	824	929	14	6 977	
	2004	736	1 112	1 271	1 221	901	1 817		7 059	
	2006	551	1 095	1 566	1 223	962	1 766	18	7 182	
	2008	680	1 058	1 375	1 133	953	2 018	27	7 244	
Hypotheekgevers	1996 %	10,4	40,0	50,0	64,3	61,7	61,9	90,0	39,0	Mortgagees (%)
	1998	9,3	30,1	51,1	67,8	72,4	75,8	81,3	41,0	
	2000	9,8	29,3	49,8	66,1	76,1	79,6	76,3	45,4	
	2002	7,1	25,4	46,9	62,3	72,5	80,5	67,2	47,6	
	2004	8,9	21,3	35,5	58,9	71,3	77,9		50,0	
	2006	11,9	24,0	38,3	57,3	68,6	79,0	90,6	51,5	
	2008	8,9	17,9	46,4	55,4	72,5	80,3	64,7	53,1	

Bron: GfK/TOF

Tabel 12.6 **Penetratiegraad hypotheekvormen**
alle huishoudens in bezit van een hypotheek

**Penetration of mortgages by type,
all mortgagors**

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	
	%							%
Lineaire hypotheek	10,8	9,1	6,4	5,0	4,9	4,0	3,0	Mortgage, linear
Annuïteitenhypotheek	32,9	20,0	13,7	11,4	8,2	6,7	5,2	Mortgage, annuity
Levenhypotheek	9,9	9,0	9,2	10,8	11,4	10,0	10,0	Mortgage, life
Spaarhypotheek	37,3	44,1	37,0	30,9	27,2	26,3	24,0	Mortgage, savings
Beleggingshypotheek	0,4	3,3	9,2	12,5	14,0	10,3	11,2	Mortgage, unit-linked
Effectenhypotheek	0,0	0,0	0,7	0,6	0,5	0,6	0,5	Mortgage, assets
Aflossingsvrije hypotheek	11,1	20,0	30,9	36,9	42,6	50,5	53,4	Mortgage, without redemption
Andere hypotheekvorm	3,4	3,5	2,8	4,0	4,1	3,8	6,1	Mortgage, other

Bron: GfK/TOF

Tabel 12.7 **Verzekeringsfraude**

aantal fraudemeldingen naar branche en aard, constatering naar sector

Insurance fraud, reported by line of business, proven by sector

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Fraudemeldingen							Reported fraud
Totaal meldingen	2 130	3 377	3 628	3 724	3683	3244	Total reports
<i>naar branche</i>							<i>by line of business</i>
Aansprakelijkheid	176	271	326	299	252	273	Liability
Arbeidsongeschiktheid	26	65	71	36	30	49	Disability
Brand	361	584	594	660	522	533	Fire
Interne criminaliteit	2	0	0	0	0	0	Internal fraud
Krediet en borgtocht	20	25	26	6	55	2	Credit and security
Levensverzekering	53	39	56	64	33	48	Life insurance
Motorrijtuigen	509	1124	1476	1780	1892	1650	Motor vehicle
Rechtsbijstand	107	261	168	174	153	105	Legal aid
Reis/ongevallen	406	331	313	211	255	259	Travellers' accident insurance
Transport/plezier- en beroepsvaart	9	12	18	22	13	13	MAT
Ziektekosten	433	618	488	369	385	246	Health care
Ziekteverzuim	3	2	5	2	7	2	Absenteeism
Brancheoverschrijdend	25	45	87	101	86	64	Cross-industry
<i>naar aard</i>							<i>by nature</i>
Acceptatie						1164	Acceptance
Claims						2080	Claims
- Leven						33	- Life
- Schade						1809	- Non-life excluding Health
- Zorg						238	- Health

Bron: CBV

Tabel 12.8 **Klachten over levensverzekeringen****Complaints about life insurance**

	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	2009	
Te behandelen klachten	3 026	3 038	2 665	1 264			Complaints to be dealt with:
- in behandeling per 1 januari	423	440	536	654		332	- being dealt with as of 1 January
- nieuw ontvangen klachten	2 603	2 598	2 129	610	2 295	2 175	- new complaints
Afgehandeld:	2 586	2 502	2 011	1 264			Complaints dealt with:
- niet ontvankelijk	326	128	83	29	727	658	- inadmissible
- informatief	462	399	220	108	0	12	- information and advice
- geseponeerd	211	255	324	281	29	30	- dropped/withdrawn
- niet voor toewijzing vatbaar	1 052	796	629	288			- not allowable
- ten gunste van klager	449	846	685	392			- settled in favour of the complainant
- anders afgehandeld	86	78	70	166			- settled in a different way
- onbemiddelbaar					132	257	- not employable
- ongegrond					263	319	- baseless
- aanbeveling					479	294	- recommendation
- resultaat					333	367	- result
- overige						25	- other
In behandeling per 31 december	440	536	654	0	332	545	Being dealt with as of 31 December

Bron: SKV/Kifid

¹ Cijfers eerste kwartaal; per 1 april 2007 is het klachtenregime gewijzigd met de introductie van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid).

¹ First quarter data; as of April 1st 2007 the complaints regime has changed with the introduction of the Financial Services Complaints Institute (Kifid).

Tabel 12.9 **Klachten over pensioenverzekeringen**

Complaints about pension insurance

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Nieuw ontvangen klachten	552	642	616	725	662	738	New complaints
Afgehandeld	547	616	599	657	654	646	Complaints dealt with
Niet ontvankelijk	110	99	79	113	94	126	Inadmissible
Informatief	221	276	232	283	168	154	Information and advice
Ten gunste van klager	86	80	119	105	140	102	Settled in favour of the complainant
Niet ten gunste van klager	81	89	104	101	188	159	Not allowable/rejected
Verwezen naar eigen procedure van het fonds	38	60	47	47	39	38	Referred to the fund's own procedure
Doorverwezen	11	12	18	8	25	67	Referred to others
In behandeling per 31 december ¹		31		85		100	Being dealt with as of 31 December ¹

Bron: Ombudsman Pensioenen

¹ Het Verslag van werkzaamheden van de Ombudsman Pensioenen verschijnt om het jaar.

¹ The Ombudsman Pensions reports bi-annually.

Opmerkingen, ideeën of suggesties bij deze of andere tabellen?
Mail uw reactie naar: info@verzekeraars-cvs.nl

Tabel 12.10 **Klachten over schadeverzekeringen****Complaints about non-life insurance**

	2004	2005	2006	2007	2008 ¹	2009	
Te behandelen klachten	4 460	3 585	3 472	1 297			Complaints to be dealt with
- in behandeling per 1 januari	758	717	589	610		127	being dealt with as of 1 January
- nieuw ontvangen klachten	3 702	2 868	2 883	687	1 527	1 803	new complaints
Afgehandeld	3 743	2 996	2 862	1 297			Complaints dealt with
- niet ontvankelijk	586	211	222	106	687	793	- inadmissible
- informatief	555	785	655	230	35	13	- information and advice
- geseponeerd	15	4	14	3	44	56	- dropped
- niet voor toewijzing vatbaar	1 059	841	721	372			- not allowable
- ten gunste van klager	851	759	715	285			- settled in favour of the complainant
- anders afgehandeld	677	396	535	301			- settled in a different way
- onbemiddelbaar					76	263	- not employable
- ongegrond					254	189	- baseless
- aanbeveling					3	1	- recommendation
- resultaat					301	314	- result
- overig							- other
In behandeling per 31 december	717	589	610	0	127	301	Being dealt with as of 31 December

Bron: SKV/Kifid

¹ Cijfers eerste kwartaal; per 1 april 2007 is het klachtenregime gewijzigd met de introductie van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid).

¹ First quarter data; as of April 1st 2007 the complaints regime has changed with the introduction of the Financial Services Complaints Institute (Kifid).

Tabel 12.11 **Klachten over zorgverzekeringen****Complaints about health care insurance**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Te behandelen klachten							Complaints to be dealt with
Nieuw ontvangen klachten	1 392	1 438	1 494	1 440	1 517	1 599	New complaints
Totaal afgehandeld	1 262	1 370	1 336	1 407	1 452	1 600	Complaints dealt with
Doorgezonden ¹	101	142					Passed on ¹
Geseponeerd/ingetrokken ¹	128	232					Dropped/withdrawn ¹
Informatie verstrekt ¹	147	157					Information provided ¹
Zonder verbetering voor de klager ¹	509	432					Settled without betterment for the complainant ¹
Met verbetering voor de klager ¹	377	407					Settled with betterment for the complainant ¹
Succesvolle bemiddelingen			841	663	683	831	Successfull mediation
In behandeling per 31 december ¹	130	68					Being dealt with as of 31 December ¹

Bron: Ombudsman Zorgverzekeringen

¹ Reeks gestaakt omdat de registratiewijze is veranderd.¹ Data gathering ended with the change in manner of recording as of 2006.

Veelvoorkomende begrippen

Aansprakelijk vermogen

Het aansprakelijk vermogen van een verzekeringsmaatschappij bestaat uit de volgende componenten

1. eigen vermogen: dit wordt gevormd door het geplaatste aandelenkapitaal, het geplaatst waarborgkapitaal, de reserves, de onverdeelde winst minus de obligo en het onverrekend verlies;
2. minderheidsbelang van derden in geconsolideerde deelnemingen;
3. achtergestelde leningen.

Aansprakelijkheidsverzekering

Verzekering die de schade vergoedt, als de verzekerde als gevolg van tegen hem gerichte aanspraken uit de wet of overeenkomst een bedrag aan een ander moet betalen. Er zijn verschillende vormen van aansprakelijkheidsverzekeringen, voor particulieren en bedrijven.

Soms is het sluiten van een aansprakelijkheidsverzekering wettelijk verplicht, bijvoorbeeld bij motorrijtuigen.

Afkoop

Beëindigen van een verzekeringsovereenkomst door de verzekeringnemer, eerder dan oorspronkelijk is afgesproken. De waarde die de verzekering op het moment van afkopen heeft, wordt daartoe uitgekeerd aan de verzekeringnemer. Afkoop kan alleen plaats hebben bij levensverzekeringen met een spaarelement.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV)

Verzekering tegen financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid. Particuliere verzekeringen kennen twee onderdelen:

rubriek A: tot maximaal 12 maanden na het intreden van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid;

rubriek B: na 12 maanden na het intreden van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid tot uiterlijk het bereiken van de eindleeftijd.

Voor beide rubrieken geldt dat de hoogte van de uitkering wordt bepaald door de hoogte van de verzekerde jaarrente en de mate van ongeschiktheid om het eigen of een gelijkwaardig beroep uit te oefenen.

Definitions

Available national income

The available national income is formed by the national income plus the balance of the transfers to and from abroad (see also: domestic product, national income).

Consumption expenditure

Consumption expenditure is domestic consumer spending on goods and services to non-productive effect or received from imports.

Costs

Costs include direct and imputed costs connected with salaries, social security premiums and other personnel costs, depreciation, housing, commission, etc.

Disability insurance

Insurance against the financial consequences of disability.

Individual insurance can be divided into:

A: up to 12 months after the commencement of partial disability;

B: 12 months after the commencement of the (partial) disability, until the age of expiry at the latest.

The level of payment is determined by the amount of the insured annuity and the person's degree of disability in practising his own or an equivalent profession.

Domestic product

The domestic product is the total amount of the added value of all domestic sectors (see also: national income, available national income).

Group/individual

Individual policies focus on the kind of insurance and insured capital individuals need. They usually relate to one person or a few family members/spouses per insurance contract. Group policies usually deal with a group of five or more employees.

Beschikbaar nationaal inkomen

Het beschikbaar nationaal inkomen wordt gevormd door bij het nationaal inkomen het saldo van de inkomensoverdrachten om niet op te tellen (zie ook: binnenlands product, nationaal inkomen).

Binnenlands product

Het binnenlands product is het totaal van bedragen van de toegevoegde waarde van de binnenlandse sectoren (zie ook: nationaal inkomen, beschikbaar nationaal inkomen).

Branchegroepen

Bij schadeverzekeringen worden gegevens gerangschikt naar verschillende productgroepen. Dat zijn:

medische varia: ziektekosten, arbeidsongeschiktheid (AOV), reis;
motorrijtuigen: wettelijke aansprakelijkheid en casco;
transport (wettelijke aansprakelijkheid): weg, lucht, water, rail;
brand: brand, inbraak, storm, water, glas;
overige varia: aansprakelijkheid, rechtsbijstand, reis, krediet.

Waar een verzekeringsproduct als nevenproduct verbonden is aan een hoofdverzekering (b.v. motorrijtuigrechtsbijstand) geldt het hoofdproduct als branchegroep waarbij het is ingedeeld.

De reisverzekering valt onder medische varia waar het letselschade betreft; is er sprake van materiële schade (inbraak, diefstal e.d.), dan valt die schade onder overige varia.

Collectief/individueel

Individuele verzekeringen zijn, wat soort verzekering en verzekerd kapitaal betreft, afgestemd op de behoefte van een individu. Het gaat hierbij doorgaans om een persoon of enkele familieleden/partners per verzekeringscontract.

Collectieve verzekeringen zijn verzekeringen die worden afgesloten voor een groep van doorgaans 5 of meer werknemers. Het contract wordt gesloten door de werkgever.

Consumptieve bestedingen

Onder consumptieve bestedingen wordt verstaan de aanwending van goederen en diensten voor niet-productieve doeleinden die in het binnenland zijn voortgebracht dan wel uit invoer zijn verkregen.

The contract is concluded by the employer.

Guarantee Fund for Motorised Traffic

Special fund for payments in the event of accidents where the guilty party is unidentified or uninsured.

Import and export

Imported or exported goods are not registered in the tables in conformity with the amounts actually paid, but at the value of products at the moment they are brought into the Dutch free market. The value of the imported goods also includes the costs of transport and insurance of the goods abroad. In the export value similar costs are only included in so far as they relate to domestic transport.

Insurance

Insurance involves an agreement between an insurer and a policy holder.

The policy holder is obliged to pay an insurance premium; the obligation of the insurer is to cover the insured party should a covered event which causes loss occur. In the case of life insurance, the insurer is obliged to pay at a certain moment: in the event of death or at an agreed date.

Insurance policy

An insurance policy is a document recording an insurance agreement in writing. The insurance policy includes, among other things, the rights and duties of the policy holder, the insured party/parties and the insurer.

Insurance premium

The insurance premium is the price paid by, or on behalf of, an insured party for an insurance. Sometimes 'premium' refers to the premium income of the insurer (see premium income).

Insured

The insured party is the one whose life, health or possessions are insured.

Individueel/collectief: zie collectief/individueel

Interest

Interestbaten zijn de opbrengsten uit beleggingen.

In-, uitvoer

De goederen van invoer en uitvoer zijn in de tabellen niet geregistreerd conform de feitelijk te betalen bedragen, maar tegen de waarde die deze goederen hebben op het moment dat zij in en uit het Nederlandse vrije verkeer worden gebracht. De waarde van de ingevoerde goederen omvat tevens de kosten die samenhangen met het vervoer en de verzekering van de betrokken goederen in het buitenland. In de uitvoerwaarde worden dergelijke kosten uitsluitend begrepen voor zover ze betrekking hebben op het binnenlandse traject.

Investeringsen

Investeringsen (in vaste activa) zijn aankopen van vaste activa door bedrijven en overheid met als bestemming de inzet in het productieproces, alsmede overeenkomstige activa in eigen beheer geproduceerd. Tot de vaste activa worden goederen gerekend met een levensduur langer dan een jaar (inclusief de aan deze goederen verbonden diensten).

Kosten

Kosten omvatten zowel directe als toegerekende kosten uit hoofde van: salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten, afschrijvingen, huisvesting, provisie e.d.

Macro-economische gegevens

De indeling van de macro-economische gegevens in de tabellen is gebaseerd op de macro-economische vergelijking:
nationaal product + invoer = consumptie + investering + uitvoer (inclusief de overheidsbestedingen).

Nationaal inkomen

Het nationaal inkomen is de waarde van het binnenlands product + de per saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens (zie ook: beschikbaar nationaal inkomen, binnenlands product).

In the case of non-life insurance, the insured party and the policy holder are usually the same person.

In the case of life insurance, a very precise distinction is made between the insurer, the policy holder, the insured party and the beneficiary.

The policy holder is the one who concludes the contract and usually pays the premium. The insured party is the person whose life is insured. The beneficiary is entitled to the payment. A single person may be the policy holder, insured party and beneficiary.

Interest

Interest consists of receipts from investments.

Investments

Investments (in fixed assets) are purchases of fixed assets by businesses and public authorities for use in the production process, as well as similar assets produced in-house. Fixed assets are goods that will last longer than one year (the attached services included).

Liability insurance

Insurance to compensate the loss when the insured party has to pay for the damage caused by his behaviour towards others, or arising from claims addressed to him by law or agreement. There are different forms of liability insurance for individuals and businesses. Liability insurance is sometimes compulsory by law, for example in the case of motor vehicles.

Macroeconomic data

The division of macroeconomic data in the tables is based on the macroeconomic equation:
national product + import = consumption + investment + export (including government expenditure).

Nationale besparingen

Nationale besparingen zijn het verschil tussen het beschikbaar nationaal inkomen en de consumptieve bestedingen.

Ombudsman Financiële Dienstverlening

Een Ombudsman probeert een klacht of een geschil via de weg van de bemiddeling op te lossen. Dit houdt in dat de Ombudsman in overleg met de klager en de verzekeringsmaatschappij en/of assurantietussenpersoon een bevredigende oplossing voor een geschil tracht te vinden.

Polis

Een polis is een document waarin het bestaan van een verzekeringsovereenkomst schriftelijk is vastgelegd. De polis omvat onder meer de rechten en plichten van verzekeringnemer, verzekerde(n) en verzekeraar.

Premie

De premie is de prijs die door of ten behoeve van een verzekerde wordt betaald voor een verzekering.

Soms wordt met premie ook het premie-inkomen van de verzekeringsmaatschappij bedoeld (zie aldaar).

Premie-inkomen (schadeverzekeraars)

Het premie-inkomen is het totaalbedrag van de door verzekeraars ontvangen premies.

Met premie-inkomen hangen nog andere begrippen samen:

- **geboekte premie-inkomen:** het totaalbedrag van de gedurende een periode ontvangen dan wel opeisbaar geworden premies. Een deel van de geboekte premie heeft betrekking op dekking van risico's in een volgende periode; het deel van het geboekte premie-inkomen dat bestemd is voor de dekking van deze risico's is nog niet verdiend (= overlopende premie) en telt dus niet mee met het verdiende premie-inkomen. Omgekeerd is een deel van de in een vorige periode ontvangen premie bestemd voor dekking van het risico in de betreffende periode; dit wordt bij het geboekte premie-inkomen opgeteld om te komen tot het verdiende premie-inkomen;
- **verdiende premie-inkomen** is geboekte premie-inkomen minus het nu geboekte premie-inkomen t.b.v. risico in volgende perioden plus eerder

National income

National income is the value of the domestic product plus the balance of primary incomes coming from abroad (see also: available national income, domestic product).

Non-life insurance classes

Accident and health: medical expenses, disability, travel.

Automobile insurance: third party and motor hull. Transport insurance.

Fire and other property risks: fire, burglary, storm, water, glass.

Other non-life insurance: liability, legal expenses, travel, credit.

When an insurance is attached to a master insurance, it comes under the master insurance class.

Financial Services Ombudsman

An Ombudsman attempts to deal with a complaint or resolve a dispute through mediation. Hence an Ombudsman will try to find a solution that satisfies all parties through consultation with the complainant and the insurance company and/or insurance agent.

Operating result

The following definitions apply:

- **pre-tax profit/loss for non-life:** the net earned premium less total claims, costs, commission, and miscellaneous costs, excluding reinsurance premiums;
- **pre-tax profit/loss interest included for non-life** (direct domestic business): the earned premium income plus the imputed interest less claims, costs and commission;
- **technical result for life:** the balance of earned premiums (reinsurance excluded) return on investments, other profits of the technical account, less -changes of the technical provisions, commitments and deductions, costs and interest and other charges;
- **pre-tax profit/loss for life:** the balance of premiums, interest and other receipts less the provision for (future) commitments, payments, surrenders, profit intended for

geboekte premie-inkomen t.b.v. risico dat nu wordt gelopen;
of: verdiende premie-inkomen is het geboekte premie-inkomen plus
voorziening premies primo (incl. wiskundige voorziening) minus voorziening
premies ultimo (incl. wiskundige voorziening) plus interesttoevoeging
wiskundige voorziening;

- **premie-inkomen eigen rekening** is het premie-inkomen minus het bedrag
aan premie dat een verzekeraar betaalt aan de herverzekeraar waarmee door
een verzekeraar geleden schade wordt vergoed door de herverzeke- raar.
Dus geboekte premie eigen rekening is geboekte premie minus de geboekte
herverzekeringspremie;
- **bruto premie-inkomen** is het premie-inkomen zonder de aftrek van de
herverzekeringspremie;
- **premie-inkomen directe zaken** is het premie-inkomen uit verzekeringen
anders dan die welke zijn gesloten door herverzekeraars;
- **nettopremie** is de door de verzekerde te betalen brutopremie exclusief
opslagen voor kosten waaronder provisie e.d. Bij schadeverzekeringen is de
nettopremie gelijk aan de gemiddelde (te verwachten) schade per polis.

Provisie

Provisie omvat de betalingen aan het intermediair wegens bemiddeling.

Rendementsmaatstaven

Het rendement is het gemiddelde reële rendement van alle guldens- en euro-
obligatieleningen uitgegeven door de Staat der Nederlanden. Zij moeten
voldoen aan criteria die betrekking hebben op de looptijd, de wijze, de duur en
de hoogte van de notering in de Officiële Prijscourant van Euronext te
Amsterdam. Per lening wordt uitgegaan van de, op de vijf- tiende en op de
laatste dag van iedere maand, bekende middenkoers.

De middenkoers is de halve som van de laagste en de hoogste in de Prijs-
courant gepubliceerde koers.

Het verschil tussen S-, T- en U-rendement is, naast de techniek van de bere-
kening, in hoofdzaak de looptijd van de gebruikte leningen.

Resultaat

Onder resultaat worden verschillende begrippen gebruikt:

- **branche resultaat (voor belastingen)**: bij schadeverzekeringsmaatschap-
pijen is de verdiende premie eigen rekening minus de geleden schade eigen
rekening, kosten, provisie en diverse lasten, exclusief herverzeke-

policy holders, costs, commission and other
miscellaneous costs.

Payments

Payments are made by insurers to, or on behalf of, an insured
party or beneficiary. In so far as no payment has been made
but is anticipated the commitment results in an addition to the
provision. Payments also include the costs of an independent
survey, hardship money and the like. Losses which can be
recovered from other insurers (reinsurers not included, see
below) are not included in the total amount paid out.
Payments are made subsequent to death or as a result of loss
of assets, bodily injury, disease, income-loss or other
misfortune resulting from unexpected circumstances.
The heading also includes payments agreed in advance to
insured-parties upon attaining a certain age.

In the case of non-life insurance reference is made to loss.
There is a difference between booked and suffered loss.

- **booked claim** is the sum of the damage payments over a
certain period of time;
- **suffered losses**: total payments and commitments in
connection with claims occurring over a period of time plus
extra commitments arising from claims of less recent date
which have meanwhile become apparent.

As in the case of premium income a distinction can be made
between gross and net figures. The gross figure is prior to the
deduction of compensation under reinsurance contracts.

Payments under life insurance policies can be divided into
two main groups:

1. **capital payments**: a payment of the entire sum insured;
2. **annuity payments**: periodic payments.

Premium income (non-life)

Premium income is the total amount of premiums received by
insurers.

The following definitions are also linked to premium income:

- ringspremies;
- **resultaat na interest:** bij schadeverzekeringen (directe zaken binnenland) is het verdiende premie-inkomen plus de toegerekende interest minus geleden schade, kosten en provisie;
- **technisch resultaat** bij levensverzekeringsmaatschappijen is de verdiende premie exclusief herverzekeringspremies, beleggingsopbrengst en overige baten technische rekening minus de uitkeringen eigen rekening, mutatie technische voorzieningen, winstdelingen en kortingen, bedrijfskosten, beheerskosten en rentelasten alsmede overige lasten technische rekening;
- **winst/verlies (voor belastingen):** bij levensverzekeringsmaatschappijen. Winst/verlies zijn de premies, interest en diverse andere baten minus de voorziening van (toekomstige) verzekeringsverplichtingen, uitkeringen, afkopen, winst bestemd voor polishouders, kosten, provisie en diverse andere lasten.

Schade: zie uitkering

Sociale zekerheid

Onder de term sociale zekerheid vallen werknemersverzekeringen, volksverzekeringen en sociale voorzieningen.

- werknemersverzekeringen zijn:
 - ZW: ziektewet
 - WAO: wet op de arbeidsongeschiktheid
 - WW: werkloosheidswet
 - ZFW: ziekenfondswet
 - WIA: wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
- volksverzekering zijn:
 - AOW: algemene ouderdomswet
 - AWW: algemene weduwen- en wezenwet
 - AAW: algemene arbeidsongeschiktheidswet
 - AWBZ: algemene wet bijzondere ziektekosten
 - Anw: algemene nabestaandenwet
- sociale voorzieningen zijn:
 - TW: toeslagenwet
 - IOAW: wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
 - IOAZ: wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeids-

- **booked premium income:** the total amount that has been received or owed during a period of time. Some of the booked premium relates to the covering of risks in a subsequent period; this part of the booked premium has not yet been earned and is not counted as part of the earned premium income. By the reverse token some of the premium received in an earlier period is intended to cover the risk in the current period. This is added to the booked premium income to arrive at the earned premium income;
- **earned premium income** is booked premium income less booked premium income for risks in subsequent periods plus earlier booked premium income for risks currently being incurred; or: earned premium income is the booked premium income plus the premiums paid in advance in the previous year (incl. mathematical provision) less the paid in advance premiums exposed to loss (incl. mathematical provision) plus the mathematical provision interest addition;
- **net premium income:** is the premium income minus the amount which the insurer pays to the reinsurer. The insurer is compensated for loss by the reinsurer. Consequently net premium income is booked premium income less the booked reinsurance premium;
- **gross premium income:** is the premium income without deduction of the reinsurance premium;
- **premium income direct business:** is the premium income originating from insurances excluding reinsurance contracts;
- **net premium:** is the gross premium excluding costs and commission, etc. In the case of non-life insurance the net premium equals the average (expected) claim per policy.

Savings/Savings funds

- **nominal deposits registered:** the total savings of all the participants of a savings fund collected over a series of years;

ongeschikte zelfstandigen
ABW: algemene bijstandswet
WAZ: wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WAJONG: wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jong gehandicapten
AOK: arbeidsongeschiktheidskas

Spaarkapitaal/Spaarkassen

- **nominaal ingeschreven spaarkapitaal** is de totale som aan spaargelden die alle deelnemers aan een spaarkas over een reeks van jaren bijeenbrengen;
- **nieuwe spaarkasinschrijvingen** zijn het totaal aan te verwachten spaargelden over een reeks van jaren vermeld in nieuwe spaarcontracten;
- **spaartegoed** is het totaal aan gestorte spaargelden, inclusief beleggingsopbrengsten;
- **spaarstorting** zijn de door banken of spaarkassen werkelijk ontvangen stortingen.

Toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde is het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van het verbruik in het productieproces. Bruto wil zeggen: vóór aftrek van afschrijvingen; het begrip marktprijzen wil zeggen: vóór aftrek van het saldo van de indirecte belastingen en de subsidies (zie ook: binnenlands product).

Uitkering

Uitkeringen zijn betalingen door verzekeraars aan of ten behoeve van verzekerden/begunstigden. Voorzover uitkering nog niet heeft plaatsgevonden, maar wel wordt voorzien, leidt de betalingsverplichting bij de verzekeraar tot een toevoeging aan de voorziening. Uitkering/schade omvat soms ook de kosten van externe expertise, smartengeld e.d.

Schade die kan worden verhaald op andere verzekeraars (excl. herverzekeraars – zie hierna) of op anderen, wordt niet meegeteld voor het totaalbedrag van de uitkeringen.

De uitkering is het gevolg van overlijden of een door een verzekerde geleden vermogensverlies, letsel, ziekte, inkomensderving of anderszins als gevolg van een onvoorziene gebeurtenis. Ook behoren hiertoe de uitkeringen in het geval de verzekerde een van tevoren afgesproken leeftijd bereikt.

- **new savings funds deposits:** the total savings to be expected over a series of years in new savings contracts;
- **savings balance:** the total of deposited savings including investment proceeds;
- **savings funds deposits:** the total of deposits as actually received by banks or savings funds.

Social security

Social security includes contributory employee insurances, national insurances and social provisions.

- employee insurances are:
 - sickness benefits act
 - disability insurance act
 - unemployment insurance act
 - compulsory health insurance act
- national insurances are:
 - general old age pension act
 - general widows and orphans act
 - general disability benefits act
 - exceptional medical expenses act
 - general surviving relatives act
- social provisions are: disability
 - supplementary benefits act
 - act on income provisions for older and partially disabled workers
 - act on income provisions for older and partially disabled, formerly self-employed
 - young disabled persons act
 - national assistance act

Statutory interest rate

Since 2 December 2002 DNB uses two kinds of statutory interest rate:

- the statutory interest rate for commercial transactions, which derives from an European Directive. A commercial transaction is a transaction between undertakings or

Bij schadeverzekeringen wordt gesproken van schade. Onderscheid kan worden gemaakt tussen geboekte schade en geleden schade.

- **geboekte schade** is gelijk aan de som van de schadebetalingen gedurende een periode;
- **geleden schade** is het totaal van betalingen en overig verschuldigd geworden bedragen in verband met schaden die optreden gedurende een periode, vermeerderd met het saldo van inmiddels gebleken extra-verplichtingen op schaden van oudere datum.

Evenals bij het premie-inkomen kan onderscheid worden gemaakt tussen **bruto schade** en **schade eigen rekening**: het brutobedrag is voor aftrek van de vergoeding uit hoofde van herverzekeringscontracten.

Uitkeringen bij levensverzekeringen vallen in 2 hoofdgroepen uiteen:

1. **kapitaaluitkering**: een uitkering van een bedrag ineens;
2. **rente-uitkeringen**: periodieke uitkeringen van bedragen.

Verzekeraar: zie **verzekering**

Verzekering

Een verzekering is een overeenkomst tussen verzekeraar en verzekeringnemer. De verzekeringnemer is verplicht premie te betalen. De plicht van de (schade)-verzekeraar is de verzekerde schadeloos te stellen als er zich een gedekte schadeveroorzakende gebeurtenis voordoet.

Bij levensverzekeringen verplicht de verzekeraar zich tot een uitkering op een bepaald moment: bij overlijden of juist bij in leven zijn van de verzekerde/begunstigde op een vooraf vastgesteld moment.

Verzekerde is degene van wie het leven, de gezondheid of bezittingen of ander belang zijn verzekerd.

De verzekerde en de verzekeringnemer zijn bij schadeverzekeringen veelal een en dezelfde persoon.

Bij levensverzekeringen is een strikt onderscheid tussen verzekeringnemer, verzekerde en begunstigde: verzekeringnemer is degene die het contract afsluit en meestal de premie betaalt. Verzekerde is degene wiens leven is verzekerd. Begunstigde is degene die recht heeft op de uitkering.

Iemand kan zowel verzekeringnemer, verzekerde als begunstigde zijn.

between undertakings and public authorities;

- the statutory interest rate that was used prior to 2002 which continues to apply to non-commercial transactions e.g. a transaction between a retailer and a consumer.

Surrender

Termination of an insurance contract by the policy holder earlier than originally agreed.

The value of the policy at that moment is paid to the policy holder. Surrender can only take place in the case of life insurance with a savings element.

Technical provisions

Technical provisions items on the balance sheet result from obligations of insurers to the policy holders. They may comprise commitments arising from future payments on submitted or expected claims and commitments arising from future payments (lump sum or annuity) for life and pension insurance. The technical provisions also include the balance of savings funds.

In the case of non-life insurance a distinction can be made between the provision for premium (see also premium income), mathematically determined provisions in connection with the increasing risk at higher ages (in the case of health and disablement), and provisions for claims (the lump sum or annuity payment). Technical provisions in some cases also include provisions connected with the costs of settling payments. In establishing the present scale of future commitments account is taken of future interest receipts deriving from investment of reserves. This is notably important in the case of long-term provisions (life, pension, periodic loss payments, mathematically determined provisions)

Voorzieningen, technische

Technische voorzieningen zijn bedragen op de balans van de verzekeraar die voortvloeien uit verzekeringstechnische verplichtingen van verzekeraars aan de polishouders.

Deze kunnen bestaan uit verplichtingen uit hoofde van toekomstige betalingen op reeds ingediende claims of nog te verwachten claims, alsmede uit verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen (ineens of als periodieke uitkering) bij levens- en pensioenverzekeringen.

De technische voorzieningen omvatten ook het tegoed van spaarkassen. Bij schadeverzekeringen kan onderscheid worden gemaakt tussen de voorziening overlopende premies (zie onder premie-inkomen), wiskundig bepaalde voorzieningen in verband met het stijgend risico bij hogere (bij ziektekosten en arbeidsongeschiktheid) en voorziening schaden (betaling ineens of periodieke uitkering).

De technische voorzieningen omvatten in voorkomende gevallen tevens voorzieningen in verband met kosten van afhandeling van uitkeringen.

Bij het vaststellen van de huidige omvang van de toekomstige verplichtingen wordt rekening gehouden met toekomstige interestbaten, die voortvloeien uit belegging van die reserves. Dit is met name van belang bij langetermijnvoorzieningen (leven, pensioen, periodieke schade-uitkeringen, wiskundig bepaalde voorzieningen).

Waarborgfonds Motorverkeer

Fonds dat vergoedingen uitkeert na schade veroorzaakt door een onverzekerde motorrijtuig of als de dader onbekend is.

Wettelijke rente

Sinds 2 december 2002 kent DNB twee soorten wettelijke rente:

- de wettelijke rente voor handelstransacties, die voortvloeien uit een Europese richtlijn. Handelstransactie is een transactie tussen ondernemingen of tussen ondernemingen en overheidsinstanties;
- de wettelijke rente die ook al voor 2002 bestond; deze blijft gelden voor niet- handelstransacties (= bijvoorbeeld een transactie tussen een winkelier en een consument).

Value added

Value added represents the value 'added' to the product in the course of production.

Gross: before depreciation.

Market prices: before deduction of indirect taxes and subsidies.

Yields

The yield is the average return of all fixed interest security bonds issued in Dutch guilders or euros by the Dutch government. The bonds in the basket on which the average yield is based, will have to respond to certain criteria like the contracted term, time to maturity and quotation in the official pricelist of Euronext in Amsterdam. For each loan the

middle price on the 15th and the last day of the month is used for the calculations. The middle price is half the sum of the lowest and highest quotation on the official Euronext pricelist.

Beside different calculation techniques, the difference between the yields S, T and U, mainly consists of the term of the used loans.

Trefwoordenregister

Aansprakelijkheid

kerngegevens	8.1
premie-inkomen	8.1

Afkoop

levensverzekering	10.5
	10.6

Anw

premie (bijdragen)	2.8
uitkeringen	2.9

AOW

premie (bijdragen)	10.1
	2.8
uitkeringen	10.1
	2.9

Assurantiebemiddeling

aantal personen	4.6
inschrijvingen	4.4
kosten	4.7
ontvangst	4.8
provisie	4.8
	4.9
rechtsvorm	4.5

Auto

aantal polissen (index)	7.1
consumentenprijsindex	2.5

AVP

claimfrequentie	5.11
	8.1
gemiddelde schade	5.10
	8.1
premie per post	5.3

AWBZ

premie (bijdragen)	2.8
uitkeringen	2.9

Bedden (ziekenhuis)

aantal	9.4

Bedrijven

aantal	3.1
	3.2
	6.1
	7.1
	8.1
	9.1

Beleggingen

schadeverzekeraars	5.9
levensverzekeraars	10.8

Beroepsbevolking

Nederland	1.6

Beroepsziekten

algemeen	8.4

Besparingen

nationale	2.1
overheid	2.1
overig	2.1

Bestedingen

bestedingen	2.4
consumptief	2.1
huishouden	2.4
inkomen	2.4
uitgaven	2.4
verzekeringen	2.4

Beursindices

Belangrijkste beurzen	2.12

Bevolking

aantal werkenden	1.6
buitenland	1.8
huishouden	1.5
kerngegevens	1.1
leeftijd	1.2
levensverwachting	1.7
	1.9
migratie	1.1
	1.3
mutaties	1.3
sterfte	1.4

Binnenlands product

algemeen	2.1
	2.2

Bouw		Bruto binnenlands product		Dividend	
algemeen	2.1	algemeen	2.1	op gewone aandelen	2.6
			2.2		
Brancheresultaat		Europese Unie	2.13	Farmaceutische hulp	
brand	3.4			uitgaven	9.2
leven	3.1	Buitenland			
	3.4	bruto binnenlands product	2.13	Fiets-ongeval	
motorrijtuigen	3.4	premie-inkomen	2.14	doden	7.8
ongevallen en ziekte	3.4			gewonden	7.9
overige varia	3.4	Claimfrequentie			
schade	3.1	aansprakelijkheid	8.1	Fraude	
	3.4	algemeen	5.11	gemelde fraude	12.7
transport	3.4	brand-inboedel	6.1		
		brand-woonhuizen	6.1	Fysiotherapeuten	
Brand		inbraak-inboedel	6.1	aantal	9.4
geboekte schade	5.4	personenauto's WA	7.1		
kerngegevens	6.1	rechtsbijstand	8.2	Gehandicapten	
premie-inkomen	5.2	reis	8.3	uitgaven	9.2
Branden		Consumentenprijsindex		Gezinsrechtsbijstand	
grote branden	6.5	algemeen	2.1	aantal polissen/index	8.2
met/zonder schade	6.3		2.5	aantal maatschappijen	8.2
oorzaak	6.4			claimfrequentie	8.2
		Consumptief krediet		gemiddelde schade	8.2
Bromfiets		algemeen	2.3	premie-inkomen	8.2
vervoersmodaliteit	7.3			resultaat na interest	8.2
nieuwe verkoop	7.5	Diefstal		schade	8.2
diefstal	7.6	algemeen	6.1		
		voertuigen	7.6	Gezondheidszorg	
Bromfiets-ongeval				uitgaven	9.2
doden	7.8	Distributiekanaal			
gewonden	7.9	soort verzekering	4.2	Huisartsen	
			4.3	aantal	9.4
				contacten met	9.5

Huishoudens		Kerngegevens		balans	10.7
algemeen	1.5	alg. aansprakelijkheid	8.1	beleggingen	10.8
bestedingen	2.4	bevolking	1.1	beleggingseenheden	10.9
consumentenprijsindex	2.5	brand	6.1	bruto premie-inkomen	10.1
naar omvang (Nederland)	1.5	economisch; buitenland	2.13		10.2
		economisch; Nederland	2.1	geldverzekering	10.9
Hypotheken		inkomensderving	9.1	individueel	10.9
hypotheekvorm	12.6	leven	10.1	kerngegevens	10.1
inkomensklasse	12.5	motorrijtuigen	7.1	klachten	12.8
		rechtsbijstand	8.2	kosten en provisie	3.1
Inboedelverzekering		reisverzekering	8.3	marktaandeel	10.3
aantal polissen	6.1				10.4
brand	6.1	Klachten		nieuwe polissen	10.9
claimfrequentie	5.12	levensverzekeringen	12.8	portefeuille individueel	10.5
gemiddelde schade	5.11	pensioenverzekeringen	12.9	portefeuille collectief	10.6
premie per post	5.3	schadeverzekeringen	12.10	premie-inkomen maatschappijen	10.3
		zorgverzekeringen	12.11	premiebetaling	10.9
Industrie				productie	10.9
algemeen	2.1	Kosten		technisch resultaat	3.1
		schade/leven	3.1	verhoging	10.5
Inkomen					10.6
nationaal	2.2	Krediet		verzekerd kapitaal	10.9
		consumptief	2.3		
Inkomensderving				Loonkosten	
kerngegevens	9.1	Landbouw en visserij		marktsector	2.1
		algemeen	2.1		
Investeringen				Maatschappijen	
bedrijven	2.1	Levensverwachting		aantal	3.1
vaste activa	2.2	algemeen	1.7		3.2
		buitenland	1.9	alg. aansprakelijkheid	8.1
Invoer				brand/natuurevenementen	6.1
algemeen	2.2	Levensverzekering		motorrijtuigen	7.1
		aantal ondernemingen	3.1	ongevallen	9.1
			3.2	premie-inkomen leven	10.3
					10.4

premie-inkomen schade	5.5	Ongevallen		premie-inkomen	11.1
	5.6	verkeer	7.1		11.2
rechtsbijstand	8.2		7.8	pensioenregelingen	11.7
voertuigcasco	7.1		7.9		
ziektelasten	9.1	WAO	2.11	Personenauto	
				aantal	7.1
Medewerkers		Opstalverzekering		aantal polissen	7.1
algemeen	3.1	branden	6.4	algemeen	7.1
		claimfrequentie	5.11	claimfrequentie WA	5.11
Medische varia		gemiddelde schade	5.10	diefstal	7.6
geboekte schade	5.4	premie per post	5.3	gemiddelde schade	5.10
geleden schade	9.1			premie per post	5.3
premie-inkomen	9.1	Ouderen		terugvindpercentage	7.6
		uitgaven	9.2		
Motorfiets		Particuliere consumptie		Personenauto-ongeval	
aantallen	7.4	algemeen	2.1	doden	7.8
doden	7.8			gewonden	7.9
gewonden	7.9	Penetratie verzekeringen		Polissen	
		huishouden	12.3	aansprakelijkheid	8.1
Motorrijtuigen		inkomen	12.2	inboedels/woonhuizen	6.1
diefstal	7.6	leeftijd	12.1	leven	10.5
geboekte schade	5.4	regio	12.4		10.6
kerngegevens	7.1				10.9
motorrijtuigenpark	7.4	Pensioen		personenauto's	7.1
premie-inkomen	5.2	algemeen	11.1	rechtsbijstand	8.2
	5.7	klachten	12.9		
	7.1	uitkeringen	11.3	Premie-inkomen	
rechtsbijstand	8.2			aansprakelijkheid	8.1
verkopen	7.5	Pensioenfondsen		AOW	10.1
		aantal verzekerden	11.6	bedrijfstakpensioenfondsen	11.2
Nationaal inkomen		balans	11.4	brand	6.1
algemeen	2.2	beleggingen	11.5	leven	3.1
beschikbaar	2.2	bruto uitkeringen	11.3		3.2
					10.2

	10.3	Schadebedrag		Sociale verzekeringen	
	10.4	aansprakelijkheid	8.1	Nederland	2.8
leven (per hoofd/land)	2.14	brand	6.1		2.9
motorrijtuigverzekeringen	7.1	gemiddeld	5.10		
ondernemingspensioenfondsen	11.2	motor	7.1	Spaarsaldi	
rechtsbijstand	8.2	rechtsbijstand	8.2	algemeen	2.3
schade	3.1				
	3.2	Schade-uitkering		Specialisten	
	5.2	aansprakelijkheid	8.1	aantal	9.4
	5.5	brand	6.1	contacten met	9.5
schade (per hoofd/land)	2.14	motorrijtuigen	7.1		
		rechtsbijstand	8.2	Sterfte	
				leeftijd/geslacht	1.4
Rechtsbijstand		Schadeverzekering		Tandartsen	
algemeen	8.2	aantal maatschappijen	3.1	aantal	9.4
kerngegevens	8.2		3.2	contacten met	9.5
premie per post	5.3	algemeen	3.1		
		balans	5.8	Technische voorzieningen	
Reisverzekering		beleggingen	5.9	leven	10.7
algemeen	8.3	brandschade	6.3	schade	5.8
		bruto geboekte premie	5.2		
Rendementsmaatstaven		claimfrequentie	5.11	Transport	
rendement S, T, U	2.7	gemiddelde bedragen	5.10	geboekte schade	5.4
		klachten	12.10	premie-inkomen	5.2
Resultaat na belastingen		kosten en provisie	3.1		7.2
leven	3.1	omringende landen	5.7		
schade	3.1	per maatschappij	5.5	Uitkeringen	
		premie-inkomen	5.2	leven	10.1
Resultaat na interest		technische voorzieningen	5.1	pensioenfonds	11.3
aansprakelijkheid	8.1			rechtsbijstand	8.2
brand	6.1	Snorfiets		schade	3.1
motor	7.1	doden	7.8	WAO	9.1
rechtsbijstand	8.2	gewonden	7.9	Ziektewet	9.1
		verkoop	7.5		
Schade					
resultaat	3.1				

Uitvoer		WAO		Ziekenhuisbedden	
algemeen	2.2	premie (bijdragen)	2.8	aantal	9.4
		uitkeringen	2.9		
Varia (overige)			2.10	Ziektekosten	
geboekte schade	5.4		2.11	premie-inkomen	5.2
premie-inkomen	5.2		9.1		
		uitkeringsgerechtigden	9.1		
Verkeersmobiliteit		WAZ		Ziekteverzuim	
algemeen	7.3	premie (bijdragen)	2.8	verzuimpercentage	9.1
		uitkeringen	2.9		9.6
Verkeersongevallen			2.10	Ziekwet	
algemeen	7.1		2.11	uitkeringen	2.9
doden	7.8		9.1		9.6
gewonden	7.9	uitkeringsgerechtigden			
Verloskundigen		Werknemers		Zorgsector	
aantal	9.4	algemeen	3.1	financiering	9.3
				uitgaven	9.2
Verpleeghuizen		Winst na belastingen			
aantal bedden	9.4	levensverzekeraars	3.1		
		schadeverzekeraars	3.1		
Verzuimpercentage		Woningvoorraad			
algemeen	9.1	algemeen	6.2		
Waarborgfonds		Woonhuizen			
uitgekeerde claims	7.7	branden	6.1		
WAJONG		WW			
uitkeringsgerechtigden	2.10	premie (bijdragen)	2.8		
	2.11	uitkeringen	2.9		

Index

Absenteeism

general 9.4

Accident and health

claim amount 5.4
 premium income 5.2
 4.10

Accidents

invalidation 2.10
 traffic 7.1
 7.8
 7.9

Accoucheurs

number 9.4

Aggregate balance

life 10.7
 non-life 5.8

Beds (hospital)

number 9.4

Benefits

disability 9.1
 legal expenses 8.2
 life 10.1
 non-life 3.1
 pension funds 11.3
 Sickness Benefits Act 9.1

Bicycles

sales 7.5

Caravan

5.3

Cars

consumer price index 2.5

Claim frequency

fire-contents 6.1
 fire-dwellings 6.1
 general 5.11
 legal expenses 8.2
 liability 8.1
 cars third party 7.1
 travel 8.3

Companies

accidents 9.1
 cars accidental damage 7.1
 fire/natural events 6.1
 general liability 8.1
 health 9.1
 legal expenses 8.2
 number 3.1
 3.2
 premium income life 10.2

Complaints

health care insurance 12.11
 life insurance 12.8
 non-life insurance 12.10
 pension insurance 12.9

Compulsory care insurance

benefits 2.9
 financing 9.3
 premium contributions 2.8

Construction

2.1

Consumers credit

general 2.3

Contents

claim frequency 5.11
 fire 6.1

Costs

non-life/life 3.1

Credit

consumers 2.3

Dentists

number 9.4
 visits to 9.5

Disability

benefits 9.1
 2.9
 premium (contribution) 2.8
 beneficiaries 9.1

Disabled

expenditure 9.2

Distribution channel		premium per policy	5.3	Hospitalization	9.5
type of insurance	4.2			expenditure	9.2
	4.3				
Domestic product	2.13	Foreign		Hospitals	
general	4.2	economic key figures	2.1	number of beds	9.4
		gross domestic product	2.13		
		premium income	5.2	Households	
Dwellings		Fraud	12.7	by size	1.5
claim frequency	8.3	reported fraud	12.7	consumer price index	2.5
fire	6.1			spending	2.4
		General Old Age Pension Act			
Elderly		benefits	11.1	Housing stock	
expenditure	9.2	premium income	11.1	general	6.2
Employees	3.1	General practitioners		Import	2.2
		number	9.4		
Enterprises		visits to	9.5	Income	
number	6.1			national	2.2
		General Surviving Relatives Act			
Family	8.2	benefits	2.9	Insurance office	
household	1.1	premium contributions	2.8	commission	4.8
legal expenses	8.2				4.9
		Gross domestic product		costs	4.7
Family legal expenses		agriculture and fisheries	2.1	legal form	4.5
claim frequency	8.2	construction	2.1	number of employees	4.6
number of policies/index	8.2	European Union	2.13	receipts	4.8
		manufacturing	2.1	register	4.4
Fire		Guarantee Fund	7.7	Interest income	
cause	6.4	claims submitted	7.7	life	3.1
claim amount	5.4			non-life	3.1
damage/without damage	6.3	Health care		pension funds	3.1
key figures	6.1	expenditure	9.2		
large fires	6.5	financing	9.3		
premium income	5.2				

Intermediaries	4.4	key figures	10.1	casualty	7.8
registrations	4.4	market share	10.3		
			10.4	Motor vehicles third party	5.3
Key figures	2.1	number of companies	3.1	claim amount	5.4
economic	2.13		3.2	key figures	7.1
economic; domestic	2.1	Life insurance portfolio	10.6	legal expenses	8.2
fire	6.4	Collective portfolio	10.6	number of motor vehicles	7.4
general liability	8.1	premium income companies	10.2	premium income	5.2
legal expenses	8.2			sales	7.5
life	10.1	Loss of income		theft	7.6
motor vehicles	7.1	key figures	9.1		
population	1.1			National income	
		Manufacturing		disposable	2.2
Legal expenses		general	2.1	general	2.2
key figures	8.2				
		Medical drugs		Non-life	
Labour force	1.6	expenditure	9.2	result	3.4
Netherlands	1.8				
		Moped		Non-life benefits	
Liability		kilometres traveled	7.3	fire	6.1
key figures	8.1	sales	7.5	legal expenses	8.2
premium income	5.2	theft	7.6	liability	8.1
	8.1			motor vehicles	7.1
		Moped accidents		Non-life claim amount	
Life expectancy	1.7	casualty	7.8	average	5.10
Europe	1.9			fire	6.1
		Mortality		legal expenses	8.2
Life insurance		by sex and age	1.4	liability	8.1
aggregate balance	10.7			motor vehicles	7.1
complaints	12.9	Mortgages			
costs and commission	3.1	income group	12.5		
gross premium income	10.2	type of mortgage	12.6	Non-life insurance	
	10.4			aggregate balance	5.8
Increase	10.6	Motorvehicles	7.6	by company	5.6

claim frequency	5.11	investments	11.4	industry-wide pension fund	11.2
complaints	12.11		11.5	legal expenses	8.2
costs and commission	3.1	number insured	11.6	liability	8.1
Premiums	5.7	pension schemes	11.7	life	3.1
EU countries	5.8	premium income	11.2		3.2
fire damage	6.3				10.2
gross premium written	5.3	Physiotherapists			10.3
investments	5.9	number	9.4		10.4
number of companies	3.1			life (capita/country)	2.14
	3.2	Policies		motor vehicles insurance	7.1
technical provisions	5.1	contents	6.1	non-life	3.1
		dwellings	6.1		3.2
Nursing homes		legal expenses	8.2		5.2
number of beds	9.4	liability	8.1		5.5
		life	10.1	non-life (capita/country)	2.14
Occupational diseases		passenger cars/accidental insurance	7.1	pension funds	11.1
general	8.4	private cars third party	7.1		
				Prevention (medical)	
Out-patients care		Population		expenditure	9.2
expenditure	9.2	age	1.2		
		changes	1.3	passenger cars	7.8
Penetration of insurances		foreign	1.8	average amount	5.10
age	12.1	household	1.5	By type	7.4
household	12.3	key figures	1.1	Per claim	7.1
income	12.2	labour force	1.6	general	7.1
region	12.4	life expectancy	1.7	number	7.1
			1.9	Thefts	7.6
Pension		migration	1.1		
benefits	11.3		1.3	passenger cars accidents	7.8
complaints	12.10	mortality	1.4	fatality	7.7
general	11.1			casualty	7.8
		Premium income			
Pension funds		fire	6.1	Private consumption	
aggregate balance	11.4	general old age pension act	10.1	general	2.1

Psychiatric hospitals		Savings deposits		Traffic	
number of beds	9.4	general	2.3	kilometres travelled	7.3
Result after interest		absenteeism	9.6	Transport	
fire	6.1	national	2.2	claim amount	5.4
legal expenses	8.2	percentage	7.6	premium income	5.2
liability	8.1	Sickness Benefits Act		Unemployment Insurance Act	7.2
motor vehicles	7.1	benefits	9.1	benefits	2.9
Result after tax			2.9		9.1
life	3.1	premiums	5.2	premium (contributions)	2.8
non-life	3.1	Social insurance		Wage costs	
Results by category		Netherlands	1.8	banking	2.1
accident and health	3.4	Spending		Yield value	
fire	3.4	consumption	2.1	Yield S,T,U	2.7
life	3.1	household	2.5		
	3.4	income	2.4		
motor vehicle	3.4	insurance	2.4		
non-life	3.1	spending	2.4		
	3.4	Stock exchange			
other non-life	3.4	indices	2.12		
transport	3.4	Surrender	10.1		
Road accidents	7.8	life insurance	10.4		
fatality	7.7	Theft			
casualty	7.8	from dwellings	6.1		
general	7.1	from schools	6.1		
Savings		from/of vehicles	7.6		
national	2.1				
government	2.1				
other	1.5				

Bronnen

	Adfiz
AM	Assurantie Magazine
AVc	Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit
BOVAG	Belangenvereniging voor de mobiliteitsbranche
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CBV	Centrum Bestrijding Verzekeringsfraude
CEA	Europese koepelorganisatie van (her)verzekeraars
CVS	Centrum voor Verzekeringsstatistiek
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart
DNB	De Nederlandsche Bank
	Eurostat
FD	Het Financieele Dagblad
GfK	GfK PanelServices Benelux
Kifid	Klachteninstituut Financiële Dienstverlening
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
	Ombudsman Pensioenen
	Ombudsman Zorgverzekeringen
SER	Sociaal-Economische Raad
	Swiss Re
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
	Verbond van Verzekeraars
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
	Waarborgfonds Motorverkeer

Sources

	Adfiz
AM	Insurance Magazine
AVc	The Foundation for Tackling Vehicle Crime
BOVAG	Association of the mobility branche
CBS	Statistics Netherlands
CBV	Insurance Fraud Bureau
CEA	European Insurance and Reinsurance Federation
CVS	Centre for Insurance Statistics
DVS	Consultancy Traffic and Shipping
DNB	Dutch central bank
	Eurostat
FD	Financial Newspaper
GfK	GfK PanelServices Benelux
Kifid	Financial Services Complaints Tribunal
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
	Ombudsman Pensions
	Ombudsman Health Care Insurance
SER	Socio-Economic Council
	Swiss Re
UWV	Implementation institute employee insurance
	Dutch Association of Insurers
VWS	Ministry of Health, Welfare and Sport
	Guarantee Fund for Motorised Traffic